

Naročnina mesečno 25 Din, za izo-
zestvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izozestvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECE

Nemško poganstvo

Samo manjši del oznanjevalcev »nemške vere«
se odkrito priznava za poganje in časti nordijskega
najvišjega boga Odina (st. sev. nem. Wodana). Več
vplivnih voditeljev nar. socializma pa zaenkrat še
odklanja poganstvo, ker se ne krije s čl. 24 stran-
kinega programa, po katerem nar. socializem po-
spešuje »versko prepričanje o pozitivnim krščan-
stvom«. Ti bi radi samo združenje vseh krščanskih
ver v eno nemško »narodno cerkev«, ki naj bi
predvsem pobijala nacionalizmu sovražni katoliški
univerzalizem. Ta skupina smatra Kristusa zdaj za
»stodostotnega Nordijca«, zdaj zopet za Žida ali
vsaj za polovičnega Žida. Filozofska utemeljitev
nove vere sloni zdaj na vitalizmu, zdaj na »dina-
mizmu«. Največkrat se navaja Nietzsche, kar je
najmanj posrečeno. Saj je smatral nauk o čistem
plemenu za bedast izrodek nemškega duha, sužnja
bolehnega drobovja, ki ga mrcvari nemška težka
kuhinja. Nietzschejeva sestra, ki je umrla pred
kratkim v Weimaru in uredila novo izdajo njegovih
spisov za sedanje uradne potrebe, je morala izpu-
stiti dokaj odstavkov o »nemškem nacionalizmu
kot politični bolezni«. Nietzsche je tudi vedno spo-
štoval tuje versko prepričanje, dasi je bil brezbož-
nik in je sovražil krščanstvo.

Imamo pa v narodno-socialističnem pokretu
tudi popolne poganje. Toda ni tako lahko razbrati
v tej zmedbi smernice novega poganstva. Še naj-
lažje je umevati ogorčeno duševnost »Tannenber-
ške zveze« napolnjenega Ludendorfa. Ta odklanja
krščanstvo s političnega stališča. Nemški predvojni
»unser alte Gott« mu ni poslal zaželjene zmage.
Zato je ogorčeno zapustil židovskega Jehova, ki
ne sme voditi nemške vojske, in in se zatekel k
Odinu, »ki zavrača le tisto ljudstvo, katero glasuje
za omejitve oboroževanja«. Pri drugih bogoslovcih
Tretje Nemčije z Rosenbergom, uradnim strankinim
ideologom na čelu, srečamo še bolj zmeden me-
šanico poganstva z vero v edinega Boga. Ne ma-
rja Biblije, ki »jo je natvezil sleparki bes v pu-
ščavi blodnim Izraelcem«, ne marja kot »največ-
jega čaravnika« apostola Pavla (Rosenbergova po-
slanica »Obskurantom naše dobe«). Toda nemški
»Peti evangelij« vendar ne odpravi popolnoma Kri-
stusa. Hoče ga samo preleviti v Wodana in nado-
mestiti nebeško kraljestvo z nemško Walhallo. Ka-
ko je to mogoče? Viljem Hauer, profesor v Tü-
bingenu in poprej protestantski misijonar v Indiji
(kjer po lastnem priznanju ni pridobil za Luthrovo
vero nobenega Indijca), njegov dijak Schel in drugi
sedanji bogoslovci enostavno nadomeščajo božje
razodetje z »glasom krvi«. Po Hauerju je nemško
pokolenje edina verska čednost. Krščansko prepi-
čanje je pri Nemcu samo zaboda ali dokaz me-
šane krvi. »Navzočnost Boga je prirojena lastnost
severne krvi, in se uveljavlja Bog v germanski duši
v teku vse nemške zgodovine.« Mandel, prof. na
kieleški univerzi, celo trdi, da »oprosti rojstvo sa-
mo Germana izvirnega greha«.

Ernst Bergmann, prof. filozofije v Lipskem,
oznanjevalec mnogoženstva in »antropoteologije«,
je najbolj izrazit zastopnik tega »krščanskega no-
vopoganstva«. Nemško veroizpoved označuje za
»religijo prirode in življenja, dejanja in volje«
v nasprotju z asketskim in vsemu posvetnemu sovra-
žnim krščanstvom. Sredi mirne narave, v zbrani ti-
šini gozdov ali gotske stolnice občutimo, pravi, da
smo božji otroci, celo sam Bog-Dete ali sam Sveti
Duh. Ne maramo več izpovedovati Kristusa. »Sa-
mi hočemo postati Kristusi za nas, naše ljudstvo
in vse človeštvo.« Čemu bi bil Bog v onostranskem
življenju! Potreben je samo tu na zemlji in v prak-
tične namene. Nemška veroizpoved sloni na načelu:
do ut des (dam ako daš). Ta cinizem pribli-
žuje nemške učene bogoslovce Ludendorfu pre-
prosti objektivnosti. »Če ne mara cerkev priznati ve-
ličastnosti naše dobe, se ne bo zmenila naša doba
za cerkev. Uveljavila bo plemensko miselnost. Naj
umeva cerkev Kristusa po germansko!« je uradno
zapovedal minister za veroizpovedi občnemu zboru
Učiteljske zveze.

Seveda bo prestala Cerkev Hitlerjevo veličast-
nost, kakor je zmagala doslej nad drugimi sovra-
žniki. A Hitlerjeva zmes Kristusa in Wodana go-
vori pred vsem o strahopetnem polovičarstvu no-
vega poganstva. Zahtevati od cerkve, da bi sama
preoblikovala Kristusa v malika in groziti, da se
eicer ne bo za njo zmenila naša doba, pomeni umik
in priznanje lastne nezmožnosti. Plika nemška ve-
roizpoved se ozira samo na trenutne politične za-
hteve. Bergmann se naslanja na Nietzscheja in divi-
ga v nebesa »zmagovalnega junaka in odrešitelja,
vzor morale, vteleseno božansko načelo naše rase«.
»Führerjeve besede imajo mistično moč. Hitler je
pokopal suženjsko zavest grešnosti in jo nadome-
stil s krvno zavestjo, ki je pogoj za blaženost«, pi-
še Schwarz. Številni Hitlerjev oboževalci znaša
po uradnih podatkih do dva milijona. Hauer kot
oznanjevalec poganstva ima lažji posel kakor po-
prej v vlogi protestantskega misijonarja v Indiji.

Bistvo »nemške vere« res ne zasluži nobene
resne znanstvene pozornosti. Saj je tako malo izvir-
na, da ponavlja tudi v svojih napadih na krščan-
stvo samo stare racionaliste, počenši z Voltaircom
in Saint Simonom. Bodo Ernst je nadomestil »ži-
dovsko-krščansko sebičnost« z naslednjimi devot-
nimi zapovedmi, pri katerih pomeni zamolčana šte-
vilka deset menda edini izvirni domislek: »Spoštuj
božanstvo! Spoštuj svoje prednike in potomce!
Spoštuj velike svoje naroda! Spoštuj staršel
Varuj čednost! Bodi zvest svojemu narodu! Ne
kradi! Bodi resničnojuben! Bodi uslužen napram
plemenitim.« To naj bi bil nov moralni zakonik!

Ni pa mogoče tajiti, da pomeni nemško pogan-
stvo veliko nevarnost za vso sodobno kulturo, v
kolikor temelji na krščanskih naukih o osebnosti, na-
cionalni in verski strpnosti. Do tega sklepa je do-
spel avtor izčrpne francoske razprave Albert
Bequin (Le néo-paganisme allemand v »Revue des
Deux Mondes« 1935). Isti vzrok je zedinil zastop-
nike treh glavnih krščanskih veroizpovedi: dva švi-
carska katoliška škofa, delkana londonske stolnice
St. Paula, praškega prof. Radla, ruskega bogoslov-
ca Berdjajeva in dr. v zborniku »Rasno brezumstvo
in židovsko preganjanje kot grožnja krščanstvu«.
A največjo zapreko »nemškemu umevanju Kri-
stusa« pomeni seveda mučenstvo katoliške in pro-
testantske duhovščine pod Hitlerjem. Množica, ki
moli na ulici pred zaprtimi cerkvami, dokazuje, da
kljubuje poštvovalno pričevanje vsem pretnjam
bogoskrunskega vladnega nauka.

Konec puča na Japonskem

18 častnikov prisiljenih, da so napravili samoumor
Admirala Okado so še našli živega

General Araki, ki naj bi postal predsednik vlade.

Tokio, 29. febr. Uporni vojaki in podčastniki
so zapustili vladna poslopja ob 11.30. V uradnih
prostorih admiral Okado so se ugnedili samo
štirje stotniki in en poročnik, ki so pravi vodite-
lji upornikov. Uporniki so se udali na poziv le-
takov, ki so jih vrgla letala. Letaki opozarjajo
upornike, da bodo izdajalci, če se ne pokore uka-
zom mikada in ne zapuste vladnih zgradb. Upor-
nike je vodil, kakor poroča list dalje, stotnik Iši-
raro iz 7. peh. polka. List objavlja tudi proglas
stotnika Imagučija, enega izmed glavnih vodite-
ljev upornikov, v katerem pravi, da je vlada ad-
mirala Okado dokazala, da ne pozna iskrenosti.
Takoj ko so se letala vrnila, so čete generala Ka-
šija, ki je imel od cesarja nalog, da upornike iz-
žene, začele z napadom. Vlade čete so ob 7.45
zavzele glavni stan upornikov, ki se je nahajal v
poslopju ministrskega predsedništva. Bojev ni
bilo. Pogojni niso znani.

Proglas generala Kašija na upornike navaja
med drugim:

Vojaki! Cesar vas poziva, da se vrnete v svo-
je vojašnice. Mi iskreno občudujemo vašo zvestobo
in vašo lojalnost do častnikov, toda ti so priznali
svoje napake in tudi vi se lahko brez sramu po-
korite. Če se boste pa še dalje upirali, boste ve-
ljali za upornike. Zapustite svoje sedanje mesto in
oprosteno vam bo. Vrnite se svojemu narodu in
svojim domačinom, ki so v skrbeh.

General Kaši, poveljnik japonske prestolnice,
je takoj objavil javnosti, da so se uporniki pre-
dali. Oblasti jih bodo smatrale za prave upornike.
Zaradi simpatij, ki jih uživajo v japonski vojski,
pa je malo verjetno, da bi jih obsodili na smrt
s streljanjem. Uradni komunikacije, ki razglasa konec
upora, pravi med drugim, da je bil rok za pre-
dajo podaljšan v želji, da se prepreči prelivanje
krvi. Upoštevanje položaj, so vojaški prvaki do-
kazali svoje potrpljenje in plemenito hrabrost.

Po naredbi nadrejenih vojaških oblastev je
izvršilo danes 18 oficirjev upornikov samoumor
z revolverjem. Po radiju so objavili poziv vsem vo-
jaškim osebam, naj niti za trenutek ne pozabijo
prisega zvestobe, ki so jo položili cesarju. Upor-
niki se predajajo v skupinah. Doslej je oddalo
orožje 390 oseb.

Izšel je tudi ukaz, ki odvzema čine 4 stotni-
kom, 5 poročnikom in 7 podporočnikom, ker so
sodelovali pri uporu.

Japonska razlaga

Tokio, 29. febr. Agencija Domei objavlja po-
ročilo, v katerem pravi, da je sedanji upor dogo-
dek, ki ga ni podobnega v japonski vojski. Poro-
čilo naglašja vzorno disciplino prebivalstva in obla-
ste. Tej se je treba zahvaliti, da je vladal med
uporom v večjem delu japonske prestolnice red.
Do sredi ob 21.30 se je predalo 400 upornikov.
Danes ob 10.40 so mogli ugotoviti, da je upor do-
končno potlačen. V hotelu »Sanoči«, kjer se nahaja
ministrsko predsedništvo, je ostala samo še mala
skupina nižjih oficirjev. Odgovorni vojaški povelj-
niki, ki so upor potlačili, so se izkazali z izred-
nim taktom in hladnokrvnostjo. Priznati pa je
treba, da je tudi pri upornikih zmagal zdrav raz-
um in da so tudi sami preprečili prelivanje krvi.
Uporniki so tudi s strani, ki so jim sicer naklo-
njene, prejeli opomine, naj se pokore. Povelj-
nik sam pa je prevzemal veliko odgovornost s
tem, da je vedno in vedno odlašal z nastopom vo-
jaštva, samo da ne bi tekla bratska kri in da ne
bi prišlo do boja med cesarskimi četami, kar bi
zapustilo skrajno mučne spomine na to revolucijo.
Po drugi strani pa tudi ni bilo mogoče misliti na
kakšno sporazumno ali kompromisno rešitev tega

upora. Od upornikov so smeli zahtevati samo to,
da izpolnijo cesarsko naredbo in da se pokore.

Okada živ in zdrav

Reuter poroča: Uradno izjavljajo, da ministr-
ski predsednik admiral Okada ni bil ubit. Našli
so ga živega. Toda še vedno ni mogoče dobiti no-
benih podrobnih podatkov o tem, v kakšnih okol-
nostih so ga našli živega, čeprav so mislili, da je
že tri dni mrtel. Vse kaže, da so uporniki vrtli
v njegovo hišo in ga prijeli. Nato so ga nekam
skrili, da bi ga imeli kot talca. Morda pa so na
poveljstvu mesta vedeli, da je admiral Okada še
živ in da je v rokah upornikov. S tem bi bilo
mogoče pojasniti potrpežljivost, ki so jo kazale
vladne čete.

Admiral Okada se je v trenutku, ko so prišli
uporniki, nahajal v svojem stanovanju, toda neki
član njegove družine mu je o pravem času to spo-
ročil, tako da se je utegnil skriti. V svojem skr-
vališču je Okada ostal ves dan, čeprav so bili
uporniki v hiši. Šele v četrtek se mu je posre-
čilo zbežati.

Zdaj se izve, da je včeraj, v petek, Okada
podal cesarju ostavko, ker vodi posle zdaj začasni
ministrski predsednik Gota. Toda cesar se ostav-
ke ni sprejel in je Okado prosil, da naj ostane še
nadalje ministrski predsednik. Tako bo Gota za-
pustil dosedanje mesto začasnega ministrskega
predsednika.

Uradni komunikacije predsedstva vlade, ki na-
vaja te podrobnosti, pripominja, da je admiral
Okada osebno odšel sredi noči na dvor, da izroči mi-
kadu ostavko.

Italijani prodirajo

Pariz, 29. februarja AA. Posebni Havasov do-
nosnik v glavnem italijanskem stanu na severni
fronti poroča:

Zavzetje Amba-Alaze od strani Italijanov bo
povzročilo umik čet rasa Kase in rasa Sejuma.
In ta umik se bo kmalu spremenil v pravo kata-
strofo. Stojimo sedaj ob začetku tretjega in mo-
goče tudi zadnjega dejanja žaloigre med Italijo
in Abesinijo. Zavzetje Buje, je bila uvodna ope-
racija, ki je bila določena zato, da zmanjša raz-
daljo 40 km, ki deli Makale od Ambalagija. V
jutru 27. februarja so italijanske čete šle iz svojih
postojank pri Debrri, Gomori in Aderatu in so za-
segle položaj pri Ambaladi in sicer Ambaito in
klance pri Neskišu in pri Sakotaku. Istočasno so se
začeli manevri z velikimi silami čet na desni od
Debra Aila, da bi zasčtili desno krilo italijanskih
čet v smeri proti Tembijenu, kjer je bilo še zme-
raj čuti močan odpor Abesincev. To jutro so
zgodaj zjutraj posebne čete, med njimi tudi alpin-
ci odšli naravnost preko cest in potov k prelazu,
ki se imenuje Todora v sredi med gorovjem. Na
levem krilu je ena divizija odšla iz Amba Abeito
in zasedla goro Falaga, med tem pa je srednja
kolona, ki je bila sestavljena iz črnih srajc in do-
mačin čet, prišla do klanca Aladi nekoliko južno-
zapadno od samega vrha gore. Italijani niso pri-
tem nalezli na nobene težave od strani zadnjih
oddelkov armade rasa Mulugete. Te čete, ki so
bile pobite pri Aradamu, nadaljujejo svoj beg
proti jezeru Asandži. Ob 10. dopoldne je zavihrala
italijanska zastava na vrhu gore Amba Aladži
3480 m nad morjem. Ta gora je sijajna naravna
trdnjava, ki gospodari nad vsemi cestami, ki vo-
dijo v središče abesinskega cesarstva. Poleg tega
pa pomeni Amba Aladži v rokah Italijanov močno
utrditev in sedaj je skoraj nemogoče sleherni na-
pad od strani Abesincev. Slehernega napadalca,
ki bi se približal iz bližine, bi bilo opaziti že od
daleč. V teku teh operacij je tretja armada, ki je
operirala na desni strani, prešla reko Gabat in
zavzela Dibui.

London, 29. februarja. AA. Reuter poroča:
Po vesteh iz eritrejskega vira so italijanske čete
brez velikega odpora s strani Abesincev zavzele
Amba Aladži. Italijani so napredovali v treh ko-
lonah, od katerih sta desna in leva napredovali
hitro, srednja kolona pa je šla po klancih. Vsi do-
ločeni objekti so bili zavzeti in čete so celo na-
predovale tako, da so že sedaj nekaj kilometrov
južno od Amba Aladži in sicer v smeri proti je-
zeru Asangi in mestu Kvorani. Iz istih virov se
izve, da poskušata dve italijanski armadi obkrožiti
Tembijen, da bi prišli italijanski rasa Sejuma
in rasa Kase, da se spustita v bitko, ali pa da se raz-

Po zlomu upora - vlada upornikov

London, 29. febr. b. V poučenih londonskih
krogih vedno bolj prevladuje mnenje, da bo na
Japonskem prišlo do sestave nove vlade ekstrem-
nih desničarjev, če pa do tega ne, pa do uposta-
vitve nove diktature. Za bodočega diktatorja se
omenja samo baron general Araki.

Kitajci napovedujejo diktaturo generala Araka

Nanking, 29. febr. b. Včeraj se je sestal k
nujni seji vrhovni kitajski vojni svet pod pred-
sedništvom ministrskega predsednika generala
Cangkajšeka. Na konferenci so razmotrili novo
nastali položaj na daljnem vzhodu, ki je nastal
zaradi vojaškega upora na Japonskem zelo kom-
pliciran, in se v kitajskih političnih krogih trdno
računa s tem, da bodo japonske čete prišle z no-
vimi napadi na severne kitajske pokrajine. — V
glavnem so bili na tej konferenci sprejeti sklepi,
s katerimi so bili odobreni novi velik krediti za
moderniziranje kitajske armade. — Istočasno se
mora izvesti povsod močna propaganda, da bi se
dobila od strani kitajskega naroda moralna pod-
pora, ki naj služi proti Japoncem. General Cankaj-
šek je namreč prepričan, da se mu bo z inten-
zivno propagando posrečilo pridobiti kitajski na-
rod za to, da se obenem z armado bori proti ja-
panski invaziji. Tukajšnji politični krogi so pre-
pričani, da bo sedanji prevrat na Japonskem do-
vedel brez dvoma do vojne diktature z generalom
Arakijem na čelu, kar bo dovedlo do novih ne-
redov na daljnem vzhodu.

Ras Kasa odrezan

Pariz, 29. februarja. AA. Havas iz Rima: Po
vesteh, ki krožijo v mestu, se zdi, da je obkolitev
čet rasa Sejuma in rasa Kase po italijanski vojski
gotovo dejstvo. Kakor je znano, je zmaga v Amba
Aradamu odtrgala ti dve vojski z okoli 40.000
možmi od čet rasa Mulugete. Ker so italijanske
čete zavzele obe cesti na severu in na jugu, so
skušale čete rasa Kase in rasa Sejuma pobegniti
ob reki Takazi v pokrajini Vergulu. Toda ta po-
krajina je zelo siromašna in ne bi mogla rediti
čet rasa Kase.

Italijansko letalstvo je izvršilo pred včeraj-
šnjim napad na pokrajino Avergale. Možno je, da
bo tretji armadni zbor po zmagi pri Amba Arada-
mu nadaljeval prodiranje, da pretrga zvezo med
rasom Kaso in rasom Sejumom.

Cesar hiti na severno fronto

Asmara, 29. februarja. AA. Agencija Stefani
poroča, da je cesar Haile Selasije na čelu spočitih
čet odšel na sever, ker upa, da bo lahko popravil
položaj Abesincev, ki je na tej fronti zelo resen.

Knežinja Olga za dijače

Belgrad, 29. februarja. AA. Nj. Vis. knežinja
Olga je blagovolila podariti fondu siromašnih di-
jakov državne narodne šole »Branislav Nušić«
v Belgradu znesek 3000 Din. Nj. Vis. knežinja
Olga se je tako vpisala za veliko dobrotnico ome-
njene šole. Kakor je znano, stoji ta šola v naj-
siromašnejšem okraju Belgrada, kjer je takšna pod-
pora najbolj potrebna.

Dr. Krofta - čl. zunanji minister

Rim, 29. februarja. AA. Agencija Stefani po-
roča iz Prage: Po imenovanju dr. Krofte za zuna-
njega ministra bo njegovo mesto generalnega rav-
nateljstva v zunanjem ministrstvu poverjeno se-
danjemu češkoslovaškemu poslaniku v Moskvi, na
njegovo mesto bi pa prišel češkoslovaški poslanik
na Dunaju. Masarykov sin, poslanik v Londonu,
bo imenovan za poslanika na Dunaju.

Iz Bolgarije

Pariz, 29. februarja. AA. Havas poroča iz So-
fije, da je vojaško sodišče danes dopoldne pre-
čitalo razsodbo v procesu zopet polkovnika Da-
mjana Velčeva. Razsodba v vseh točkah potrjuje
obsodbo, ki jo je že izrekel sodišče. Vsi obso-
jenci imajo šest dni od danes časa za pritožbo na
kasacijo.

Sofija, 29. februarja. AA. Stefani poroča: Vla-
da je danes razpustila vse tri organizacije VMRO,
in sicer za Tracijo, Dobrudžo in zapadne po-
krajine.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo
oblačnost, široko.

Zagrebska vremenska napoved: Spremenljivo,
nestalno, deževno, vetrovno in toplo.

Italija-Avstrija

Praga, 29. febr. SE. »Prager Presse« poroča iz
Rima, da je na sestanku v Florenci italijanski držav-
ni podtajnik Suvich v Mussolinijevemu imenu
sporočil sledeče avstrijskemu zunanjemu ministru
Berger-Waldeneggju:

Suvich je poudaril nespremenjeno stališče Ita-
lije, da brani neodvisnost in neokrnjenost Avstrije.
Mussolini ne bo nikdar dovolil, da se Nemčija v
Avstriji usidra ali da Avstrija izgubi samo ped
svoje zemlje. Naj se Avstrija nikar ne vzemirja,
če tudi b Italija z Nemčijo sklepala katerekoli po-
godbe ali sporazume. Naj se Avstrija tudi preveč
ne oslanja na Malo zvezo v političnem oziru, mar-
več naj svoje zблиževanje z njo omeji zgolj na go-
spodarsko področje.

Nikar ne preveč tesno z Malo zvezo

Uvod za gospodarski sporazum med MZ in italijanskim blokom

Pariz, 29. febr. c. Današnji listi objavljajo iz-
javo dr. Milana Hodža, ki jo je podal francoskim
častnikom in v kateri omenja, kako bi bilo treba
sestaviti gospodarski sporazum med državami Ma-
le zveze in državami rimskega protokola. Ta spo-
razum naj bi obsegal te tri točke:

1. Dosedanje carinske postavke ostanejo v
celjavi in v nobenem slučaju ne bodo zvišane.

2. Status quo ostane v veljavi, in sicer v tisti
meri, ki se nanaša na preference in na do sedaj
veljavne kontingente, in to brez preudika za
kakšen bodoči sporazum.

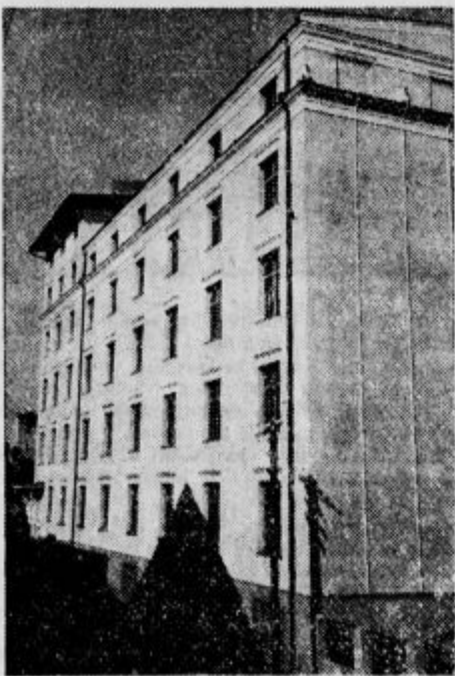
3. Sklenejo se olajšave v deviznem prometu.

Se o našem vajeniškem skrbstvu

Vajeniški dom pokličite v življenje

Katoliške organizacije na delo za obrtniški naraščai

Ljubljana, 29. februarja. Za majhne narode, kakor smo Slovenci, je obrtništvo ona pridobitna panoga, ki zlasti v sedanjih težkih časih more še najbolj uspešno kljubovati splošni stiski. Je pa obenem obrtniški stan poleg kmetijskega še edini stan, ki malemu človeku omogoča več ali manj popolno samostojnost pridobivanja.

Vajeniški dom, ki ga je zgradilo društvo »Dobrodelnost« v Kersnikovi ulici v Ljubljani.

Slovenci se lahko postavimo s svojimi obrtništvi, ki pa vendar še ni doseglo one stopnje, ki si jo želimo, namreč osamosvojitve naše domače obrti, ki naj bi izpodrinila tuji uvoz in po možnosti krila vse potrebe naše dežele in naših ljudi. Zaradi tega ni zgorela trditve, da predstavlja skrb za obrtniški naraščai takozvano vajeniško skrbstvo v današnjih časih izredno važen problem, saj tudi tu, morda celo bolj kot kje drugod, velja rečenica, da na mladini leže temelji napredka. Kdor pozna razmere, v katerih je v pretekli dobi živel naš vajenec in iz katerih je rasel naš obrtnik, ve, da so bile vse prej kot časi in potrebam odgovarjajoče, in se mora naravnost tudi, da so kljub temu posamezne panoge obrti dosegle pri nas tako višino.

Historični razvoj vajeniškega skrbstva sega razmeroma že precej daleč nazaj. V prvi polovici preteklega stoletja najdemo prve mladinske organizacije, ki se so zavedali pomena vajeniškega naraščaja in se začeli zanj zanimati. Med prvimi je bil jezuitski slovec Franc Metelko (1789—1860). Ta se je že skrbno zavzel za obrtniške vajence. Z lastno varčevnostjo in s pomočjo dobrotnikov je zbral precejšen kapital kot ustanovo za vajence, katere je v svoji oporoki določil za glavnega dediča zbranega premoženja. V oporoki je tudi določil, naj se vsa vsota ustanove porabi, ako bi se kdaj zidal dom, v katerem bi bili ubožni ljubljanski vajenci trajno oskrbovani. Ustanovo upravlja sedaj ljubljanska mestna občina.

Poleg posameznikov-mladinoljubov se je misel o Vajeniškem domu spočela tudi v naših obrtnih organizacijah. V Katoliškem društvu rokodelskih pomočnikov, ki je bilo ustanovljeno leta 1855 so imeli tudi vajenci posebno zavišče, od leta 1872 pa se je vršil v društvu vsako nedeljo tudi za vajence poseben pouk. Ker pa je število vajencev v društvu stalno naraščalo, se je pokazala potreba po posebnem društvu, v katerem bi imeli vajenci svoje posebno zavišče in dom. In leta 1896 je bilo tako društvo — Katoliško društvo za mladeniče, predvsem vajence — ustanovljeno. Lepo je število danes spoštovanih in agilnih obrtnikov po vsej Sloveniji, ki so izšli iz tega društva in se ga hvaležno spominjajo, saj so našli v njem vso potrebno izobrazbo, vzgojo in podporo, ki bi je sicer ne mogli nikjer dobiti. Katoliško društvo za vajence je dalo tudi iniciativo, da se leta 1908 ustanovilo posebno Društvo za varstvo vajencev, katerega namen je vsestransko delovati za rešitev zanemarjenih, zlasti osirotelih moških mladince, poskrbeti ji vzgojo in ji pripomoči, da se izuči kakšne obrti, trgovine ali sploh koristnega dela. Prva naloga društvenega delovanja je namestiti mlade ljudi v primernih poklikih. Društvo je v tem oziru povsem izpolnilo svojo nalogo. Vsako leto je poiskalo za 70—80 mladeničev primerne službe. Nič manj pomembno pa ni društveno delo-

vanje v tem, da poskrbi vajencem primeren pouk, vzgojo in jim pomaga do splošne izobrazbe. Tretja naloga, ki si jo je zastavilo društvo pa je, da vzdržuje Vajeniški dom, internat za vajence in mladoljudnike, ki bi nikakor ne mogli priti do svojega poklica, če bi jim društvo ne nudilo stanovanja in hrane. Z ustanovo Marije Svetinove in z Uradom za pospeševanje obrti je društvo že pred vojno vse pripravilo, da bi se sezidal Vajeniški dom, ki bi mogel sprejeti 300 vajencev. Vojna pa je ta velikopotezni in že dokončno zasnovani načrt preprečila. Provizorni Vajeniški dom je zato od leta 1917 v Komenskovi ulici 12, vendar ne more zadostiti vsem potrebam, ker je mogoče vanj sprejeti le majhno število vajencev.

Po vojni se je zamisel Vajeniškega doma zopet oživila. Nujno potrebo pomagati mladini s primernimi stanovanji je spoznalo tudi društvo Dobrodelnost. Med širokopoteznimi deli, ki jih je to društvo izvršilo, kakor n. pr. ustanovitve Svete vojske za boj proti alkoholizmu, ustanovitve Rafaelove družbe za varstvo izseljencev, je tudi sklep, ki ga je leta 1922 sprejel občni zbor Dobrodelnosti, da se v Ljubljani sezida in ustanovi nujno potrebni vajeniški dom.

Z velikim žrtvami je društvo dom dogradilo. V Kersnikovi ulici stoji krasna stavba, zgrajena po najmodernejših higijskih in zdravstvenih načelih, ki sprejme pod svojo streho lahko okrog 120 vajencev. Zgradbi manjka le še notranja oprema, kajti splošna gospodarska stiska je prekrizala Dobrodelnosti račune. Pripomniti pa je treba, da je bila stavba zgrajena povsem in izključno le s prispevki zasebne dobrodelnosti, brez vsakršne javne podpore. Sedaj bi bila ta javna podpora na mestu. (Pri belgijemskem obrtnem zavodu se je ustanovil fond za zgradbo Vajeniškega doma v Belgiji. Ker razpolaga ta fond danes s kakimi 800 tisoč dinarji in mu je belgijska občina zagotovila letno subvencijo 150.000 Din ter mu odstopila brezplačno še zemljišče nad 1000 kvadratnih metrov v mestu, je začela začasna uprava fonda z gradnjo Vajeniškega doma.) Po pravici lahko upamo, da bodo naše oblasti in javne ustanove podprle tudi naš Vajeniški dom, saj potrebuje samo še notranje opreme.

Z dokončno ureditvijo Vajeniškega doma v Kersnikovi ulici bo za dogledni čas rešeno nujno vprašanje vajeniškega skrbstva pri nas. Z Vajeniškim domom bodo društva, ki jim je namen skrbeti za moški obrtniški naraščai, svoj delokrog razširila in vsestransko poglobila svoje delo. Vajeniški dom bo skrbel, da bodo vajenci dobili takšno vzgojo in izobrazbo, da bo vsak kot človek koristen član človeške družbe, v svojem poklicu pa vreden in več strokovnjak na svojem mestu. Zelo mnogo jim bo koristilo tudi tovarništvo in prijateljstvo, ki ga bodo lahko gojili v zavodu med učno dobo. Prijateljski odnosi med onimi, ki bodo bivali pod isto streho, bodo trajali še pozneje v življenju. Med njimi se bo gojila vzajemnost, vzajemna pomoč ob času brezposelnosti, vsestranska podpora in plemenita tekma v korist in napredek obrtniškega stanu. Tako bo postal Vajeniški dom središče, iz katerega bodo prihajali vsestransko izobraženi obrtniki, pionirji naših obrtnih in rokodelskih panog, ki bodo potem bodisi po mestih ali na deželi dvignili kvaliteto stanja naše domače proizvodnje. Če smo iz dijaškega zavoda Alojzijevega dobili pionirje naše kulture, smemo upati, da bomo iz Vajeniškega doma dobili možje, ki bodo visoko dvignili vsestranski gospodarski napredek naše slovenske domovine.

Dovršniki raglani trenchcoat

po najnovejših krojih v veliki izbiri in zelo nizkih cenah gotovi ali po meri

Tovarna oblek
Sternbecki
Celje

Dve utopljenki v Savinji

En brat pripeljal v hišo nevesto, drugi brat pa svojo mrtvo ženo

Luče, 28. febr.

Na pustni torek smo pokopali dve utopljenki, Lizo Ložekar p. d. Pekovko, in šolarko Marijo Nadlučnik, hčerko Otave Mice. V nedeljo popoldne okoli pol 4 je šla domov od službe božje Otava Mica s svojo 14 letno hčerko šolarko Minko. Ker sta šli po bližnji, sta šli po začasni brvi čez Savinjo pri izlizu Rogančnika. Ko prideta na sredo brvi, pade Minki dežnik iz rok, nato pa še sama omahne in pade v pričo matere v deročo Savinjo. V neizmerni boli gleda žalostna mati, kako mrzli valovi nesejo ljubljeno hčerko naglo naprej in hitajo z njo ob peči, a pomagati ne more prav nič, ker bi sicer sama gotovo utonila. Piplje in kliče na pomoč, a slučajno ni takrat nikogar blizu. Ko priplava vsa zbita, obtočena in mrtva deklica že do Čeršeka, jo tam ugledata Končak Jožef in Vidmar Franc, planeta po njo v Savinjo in jo izvlečeta na suho. Nudi se pretresljiv prizor: mrtva, utopljena hčerka poleg nepopisno žalujoče matere. Zvečer so jo pripeljali v Luče in položili pri Suhčevih sorodnikih na mrtvaški oder. Ob udeležbi šole in skoraj vse fare, je bil v torek njen pogreb.

Isto nedeljo zvečer okoli pol 7 je šla Liza Ložekar p. d. Pekova žena, stara 60 let, na Prod po obleko, da bi se drugi dan mogla udeležiti svatbe svojega svaka Janeza Špruk. Ko se je vračala domov že v trdi temi, je padla v Lučnico in utonila. Neki ljudje so slišali klic: »Jezus, Marija!« šli so gledat, kje bi kaj bilo, a vled trde teme niso ničesar opazili, valovi so seveda utopljenko že urno odnesli naprej. Ker se je ljudem klic le zdel sumljiv, so šli vprašat, če je prišla Liza domov. Po vsej vasi od hiše do hiše so povpraševali za njo, seveda zaman. V ponedeljek zjutraj so jo šli iskat

in našli mrtvo ob neki peči v Savinji pri Grudnikovi žagi v ljubenski fari. Z dovoljenjem politične oblasti so jo prepeljali na dom v Luče in položili na mrtvaški oder. Pač žalostno naključje: mlajši brat Janez je prišel iz cerkve od poroke in si pripeljal nevesto, starejši brat France pa je pripeljal domov mrtvo ženo utopljenko: pod isto streho: v eni sobi svatba, v drugi pa mrlič. — Pokopana je bila na farnem pokopališču v turek ob veliki udeležbi faranov. Vsem žalujočim naše sožitje, rajnima pa sv. nebesa!

150 letnica šole v Nazariu

Nazarije v Savinjski dolini, 27. febr.

Pri nas smo 26. februarja obhajali 150 letnico osnovne šole. Od l. 1636 so nazarski frančiškani privatno poučevali po 30—40 otrok. Ker je število učencev naraslo na 130, je samostan 26. febr. 1786 ustanovil ljudsko šolo. Prvi učitelj je bil po rodu Čeh p. Prokop Bergmann. Poučeval je 31 let in sicer od l. 1786 do l. 1817. Za njim je v tej šoli delovalo 25 učiteljev, med temi sedanjí rektor svetišča na Brezjah p. Bonaventura Resman, ki je l. 1902 v šolsko kroniko zapisal: »Pouk na nazarski šoli se vrši vedno brezplačno. Samostan oskrbuje učence tudi z vsemi šolskimi potrebščinami.« Ob nedeljah je bil pouk za odrasle od 1—2 pop. Sedanjí dekan gornjegrajskega okraja g. Josip Krančič večkrat hvaležno omenja, kako je dan za dnem 5 km daleč v tukajšnjo šolo potoval. Leta 1861 si je ogledal šolo veliki vzgojitelj na škofjskem sedežu — Anton Martin Slomšek. Tudi njegov naslednik dr. Maks J. Stepišnik je l. 1868 obiskal šolo. Ko je prevržen izgledal v zlati knji med prvimi učenkami ime »Marija Plešnik iz Mo-

Ali je to danes še potrebno?

Obolenja zob so skoraj vedno posledica neredne in nezadostne zobne nege. Le ako se z zob redno odstranijo ostanki jedil in iz teh se tvoreče bolezenske kali, ostanejo zobje zdravi in lepi.

Čistite torej svoje zobe redno s Sargovim Kalodontom. Blaga pena tega specialnega ustnega mila temeljito očisti zobe. Izredno fina sestavina polira zobno sklenino prizanesljivo in bleščeče belo. Neštetokrat preizkušeni sulforicinoleat, ki ga vsebuje v naši državi edino Sargov Kalodont, odpravi in prepreči zobni kamen, ki je vzrok tolikih velikih zobnih bolečin.

Pozor! Poskusite enkrat novo vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

„Trboveljski slavček“

Lepi uspehi petletnega dela na kulturnem in socialnem polju 118 koncertnih nastopov - Nad 100.000 dinarjev dajatev v naravi Pred turnejo na mednarodni festival mladinske glasbe v Pragi Kdo bo kril stroške?

Odkar je zborovodja A. Šuligoj ustanovil leta 1930 stalen mladinski pevski zbor v Trbovljah, je razvoj naše mladinske glasbe rapidno naraščal in dosegel uspehe, kakršnih ne pomni naša mladinska glasbena kultura. Da pa bo naša javnost o razvoju tega zbora čim pravilneje informirana, prinašamo v naslednjem kratkem razvoju in bilanco dela in uspehov »Trboveljskih slavčkov«.

Od prvega koncerta, ki se je vršil v Trbovljah, pa do danes beleži Trboveljski slavček 118 nastopov. Toda teh 118 nastopov pa ne pomeni samo neke številke, marveč vse kaj več. Po prvih koncertih, ki so se vršili po večjih krajih Slovenije in tudi v Ljubljani, so sledili nastopi izven naših ožjih meja: tako v Belgradu (21. marca 1932) in v Zagrebu (5. novembra 1932). To so bili zelo tvegani poskusi, ki pa jih je vodja zbora s svojimi pevci prestal nad vse častno. Po tem »ognjenem krstu« so naši kritiki enodušno izrazili mnenje, da je Trboveljski slavček dovršena umetniška korporacija, ki služi, da se uveljavi tudi v inozemstvu, kar bi bila najboljša reklama za našo vokalno kulturo. Vse kritike pa so bile poleg tega tudi polne superlativnih pohval in so zahtevale, da mora nastopiti zbor v inozemstvu, kar je odjeknilo tudi na najvišjih mestih. In ko se je napotil Trboveljski slavček na turnejo po ČSR, kjer je nastopal v Budjeovicah, Pragi, Plznu, Kralovem Hradcu, Olomucu, Moravski Ostravi, Brnu in Bratislavi ter na povratku na Dunaju, kjer so bili gostje dunajskih »Sängerknaben«, so vsi češki in dunajski listi prinesli tako pohvalne glasbene kritike, kakršnih ni bil deležen še nihče pred njimi. Primerjalci so jih svetovno znanim »Sängerknaben« praškemu Bakulovemu mlad zb., ml. zb. Rdečega križa iz Pariza itd., toda Trboveljski slavček je pel bolj čustveno od vseh!

K tem lepim uspehom pa moramo pristeti še velikanski uspeh doma. Ko je Trboveljski slavček praznoval 2. jan. 1934 svoj stoti nastop, sta se ob tej priliki priredila tudi »Dneva mladinske glasbe«. Sodelovalo je 20 mlad. pev. zborov s 1200 pevci iz vse Slovenije. Le da je ta močnega prireditve, ki je bila kolosalna manifestacija mladinske pesmi pri nas, že gotovo zasluža Trboveljskega slavčka, ki je s svojim vnetim in vztrajnim delom prikladal na dan desetine in desetine mlad. pevskih zborov.

V potrditev tega priznanja je bil zbor povabljen na mednarodni glasbeni kongres za glasbeno vzgojo v Pragi, ki bo od 4. do 9. aprila t. l. in ki je prvi te vrste, inšciniran na predlog angleške glasbene sekcije. V Pragi bo Trboveljski slavček nastopil dvakrat. V prvem nastopu bo izvajal našo folkloro v zvezi s predavanjem, drugi nastop pa bo na mednarodnem koncertnem večeru (6. IV.), kjer bo izvajal naše moderne in celo atonalne skladbe. Edino »Slavčkom« pa bo izmed 11 sodelujočih držav v okviru kongresa dan na razpolago tudi samostojen koncert za mednarodno radio oddajo (5. ali 7. IV.).

Poleg vseh teh ogromnih uspehov in priznanj v kratkih petih letih intenzivnega dela na polju naše mladinske glasbene kulture, pa je treba omeniti tudi uspeh, ki v današnjih časih tudi veliko pomeni. Mnogo nam je znano o nastopih, o razvoju mlad. glasbene literature, ki je v zadnjih petih letih po zaslugi »Slavčkov« napredovala bolj kot kdajkoli prej, toda zelo malo vemo, koliko se je storilo poleg vsega tudi v materijalnem pogledu. Bilanca petletnih socialnih dajatev nam jasno kaže, da je Trboveljski slavček izdal raznih podnor za šolske potrebine, čevlje, blago za obleke, kolonije in Rdeči križ reči in piši Din 102.214,65. Pripomniti je treba, da so koncerti in turneje izvezte od te vsote.

Predstoječe potovanje v Prago na mednarod-

zirjač se ni mogel ubraniti solz, bila je njegova mati, ki je iz Mozirja hodila senkaj v šolo. Nazarski šoli so med vojsko in po njej grozili hudi viharji, a jih je srečno prestala. Od l. 1928 ima 2 razreda in od tedaj poučujeta na njej p. Hubert Marovt in p. Akvin Ottavi, ki jima želimo še mnogo let uspešnega dela.

ni kongres je na predlog poslanstva ČSR odobrilo tudi naše ministrstvo prosvete v Belgradu in pozvalo upravo zbora, da mu sporoči višino stroškov do češkoslovaške meje, ker ostale stroške bo krila praška občina in vlada ČSR.

Sedaj pa, ko je naš priznani slovenski mladinski pevski zbor »Trboveljski slavček« tik pred tem, da odpotuje v Prago, kjer bo zastopal jugoslovansko vokalno kulturo pred svetovnim glasbenim forumom in kjer bodo, kakor je razvidno iz poročil inozemskih listov, sodelovali svetovno znani glasbeni pedagogi in države Anglija, Francija, Švica, Danska, Belgija, Nizozemska, Avstrija, Italija in Japonska — ni za to potrebnega denarja. V zvezi z zgoraj omenjenim je treba pripomniti, da mednarodno glasbeno društvo polaga ravno na zbor »Trboveljskih slavčkov« z umetniškega stališča največji pomen. Zaradi vse te kočljive situacije so primorani rudarski otroci, da sami zaslužijo s koncerti, ki se bodo vršili te dni po Sloveniji, potrebno vsoto, da bodo lahko zastopali našo mladinsko glasbo.

—go—

DARMOL

žohofada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo

† Božo Ermenc, cand. iur.

Ljubno ob Savinji.

Zapustil nas je naš dober prijatelj, dragi tovariš! Med nami ga ni več! Kruta smrt ga nam je nenadoma iztrgala, zgubili smo ga! Ni se preteklo niti mesec dni od taktak, ko je bil še v naši sredi ves vesel in poln življenja; vse je kipele v njem od mladih, neukročnih, mnogo obetajočih moči. V silnem poletu, ki ga najdemo samo pri mladim krepkem in samozavestnem človeku, je hipoma omogel, prišel je padati, padel je; in ponchala je njegova mladostna sila, končno — njegovo življenje.

Navduševal se je za tepoto narave. Prišel je domov, ker se je hotel osvoboditi tesnobe mestnih ulic, ker se je hotel nadihati čistega planinskega zraka, hotel se je zopet enkrat sprostiti na zasneženih strminah domačih hribov. Čeprav se je nekoliko slabo počutil, vendar ga ni zadrževalo. Pri tem si je nakopal bolezen, ki ga je priklanjala na bolniško posteljo, s katere ni več vstal. Bila je borba življenja s smrtjo. Zmagala je smrt! — In z njegovega obraza je izginil oni smehljaj, ki ga je prej vedno spremljal, njegove mehke poteze pa je poostrišlo štrnastjedno trpljenje.

Pokojni prijatelj, sin naše doline, se je po odlično končani gimnaziji v Celju posvetil študiju prava na juridični fakulteti ljubljanske univerze, kjer je že tretje leto zelo dobro uspeval, saj je bil silno nadarjen. Poleg svojega študija pa se je poglobljal v stotera vprašanja, ki živo interesirajo ne samo akademika, ampak tudi našega delavca in kmeta, se je iz teh vrst tudi sam izšel, zato je z njimi čutil in trpel. Bil je s vsakim kot pravi človek s človekom! Zato bo njegov spomin ostal vedno lep nam vsem, ki smo ga poznali. Z iskrenim sočustvovanjem se pridružujemo onim, ki ga bodo težko pogrešali, tem iskreneje zato, ker smo pri zlati tudi sami; še bolj pa sočustvujemo z njegovim globoko potrjim očetom.

Drobne novice

Kalendar

Nedelja, 1. marca: (Prva postna nedelja). — Albin, škof; Antonina, mučenica. Ta mesec nastane dan od 11 ur 2 minuti za 1 uro 46 minut, na 12 ur 48 minut.

Ponedeljek, 2. marca: Simplicij, papež; Neža Praška, devica.

Osebnosti

— Promocija. Včeraj je bil na zagrebškem vsučilišču promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Bogdan Premrou, rodom iz Gorice. Mlademu doktorju iskreno čestitamo!

Položnice

prilagamo v današnji izdaji »Slovenec« za vse poštne naročnike, da se z njo poravnava naročnina za čas od 1. marca 1986 dalje in morebitni zaostanki iz prejšnje dobe. Prosimo vljudo vse priizdati, da se položnice poslužijo čim prej mogoče, da ne bo ovire pri dostavljanju lista.

Po teh položnicah p. n. naročniki, ki morda nimajo pri roki prave položnice, tudi lahko plačajo naročnino za »Ponedeljski Slovenec«, vendar naj se to vrhu srednjega dela izrečno pripomni.

Pri tej priliki ponovno opozarjamo, da imajo pravico do »Slovenca« smrtne nezgodne podpore samo dediči onih p. n. naročnikov, ki so imeli ob času nesreče naročnino plačano vsaj za tisti mesec, v katerem se je pripetila nezgoda. Oni p. n. naročniki, ki bi položnice trenutno ne potrebovali, naj jo shranijo za prihodnje plačilo ali naj pridobijo z njo novega naročnika.

Če rada perem, bi radi vedeli?

Zelo rada. Saj zame pranje ni nikak trud, pa tudi nikaka čarovnija. Malo dobre volje in kos terpentinovga mila Zlatorog - to je vse, kar potrebujete. Tudi Vi, draga gospa, sezite z zaupanjem po tem milu, saj pere tako hitro, temeljito in prizanesljivo, da Vas kar očara.

Zlatorog VOTERPENTINOV MILO

— Volitve občinskega odbora v Gornji Radgoni bodo v nedeljo dne 5. aprila t. l.

— Nova postajica Podboršt. Na prijaznem, vzvišenem prostoru vzhodno Črnuč in v bližini vasi Podboršt, Dobrova, Ježa in Nadgorica, ob lepi cesti proti Sv. Jakobu, je zrasla nova postajica, ki si jo je ljudstvo že dolgo želelo in ki si jo je prebivalstvo zgradilo samo. Črnuče sicer že imajo svojo postajo, vendar pa bo z novo postajo znatno skrajšana pot številnim delavcem in šolski mladini, ki se vozi z železnico. Vsačani so sami zbirali prispevke za to postajo ter 21 delovnih dni s prostovoljnimi kulukom delali nad 100 m dolg peron. Glavne zasluge za postajo ima g. Ivan Cajhen z Ježe, po domače Končanov Ivan, ki je izposloval prostovoljne prispevke pri tamkajšnjih posestnikih. Nova postajica bo prišla prav tudi ljubljanskim izletnikom, ker bo postajica predstavljala ugodno izletno točko na Doberno, Rašico in drugam. Ljudstvo želi naj bi se nova postajica imenovala Podboršt. Domačini nestrno čakajo otvoritve nove postaje, za kar pripravljajo tudi primerno slavnost.

Ali hočete štediti?

Potem imate sedaj priliko, da kupite pri nas:

moške nogavice, ženske nogavice, otroške nogavice, moške čevlje, ženske čevlje, otroške čevlje in moške obleke

po neverjetno nizkih cenah.

Ant. Krisper
Ljubljana

Mestni trg 26 Stritarjeva ul. 1-3

— V Padovo in Benetke z avtom od 21. do 25. marca — boš te šli z nami tudi vi, če preberete naša navodila (pošljemo zastoj) in se na to veljavno priglasiš do 14. marca. Obsejne listine preskrbimo vsakomur. — V Rim in Neapelj (12 dnevno potovanje po Italiji) pa gremo od 7. do 18. aprila. — »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Senteptereka vojašnica.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

— Nedeljsko pismo bivšim šmihelskim učenkam! Naša nedeljska dobrodelna prireditelja je nad vsako pričakovanjem odlično potekala, tako v materialnem kot moralnem oziru. Vrle gojenke šmihelskega zavoda, članice PRK, so nam v burkah »Kumare in njih kulturni pomen« in »Fipe-Tipe« prišle toliko pristnega pustnega razpoloženja, da je prenapolnjena dvorana odmevala preresnega smeha. Vsa zabava pa je potekala v znamenju gesla: »Kdor pa arečo uživa sam, naj še solze preliva sam!« Z njo je namreč obogatela naša blaginja za sirišotino za znesek 1500 Din. Danes, t. j. 1. marca, popoldne ob 3 pa bo imelo naše društvo svoj prvi letni občni zbor, h kateremu toplo vabimo vse prijatelje našega dobrodelnega pokreta, zlasti pa vse dosežane dobrotnike, da vam razgledno sliko svojega 7-mesečnega delovanja in bodoče načrte. Sklad za bodočo sirišotino je v teh dneh narastel s prispevki sledečih dobrotnikov: Dobiček dobrodelne pustne prireditve 1500 Din, neimenovani iz Ljubljane 100 Din, Kartuzijanski samostan, Pleterje 100 Din, Mary Hudolin, Cleveland, Am. 100 Din, Jozeta Potokar, Brod ob Kolpi 100 Din, neimenovana, Kandija 100 Din, Ant. Picek, Novo mesto 100 Din, Pavla Gruden, Belgrad 100 Din, Kmečič hram, in pos., St. Rupert na Dol. 100 Din, Ahačič Jospina in Albina, Novo mesto 100 Din, Anton Vilman, Ljubljana 125 Din, Turk Ivana, Ambrus 100 Din, Zupančič Angela, Ambrus 100 Din, Milka Windischer, Novo mesto 100 Din, J. Klementič Novo mesto, 100 Din, neimenovana, Ljubljana 100 Din, J. Pavlin, prof. St. Vid nad

Ljubljano (v spomin t. s. Marije Ingonde Pavlin, prednice) 100 Din, neimenovana, Ljubljana 30 Din, Angela Oražem, Križevci 30 Din, Jospina Dolenc, Novo mesto 20 Din, Petrina Rifelj, Novo mesto 50 Din, Žirovnik Jože, Vodice 10 Din, Anton Plevnik, Mengeš 20 Din, prispevek neimenovanih gg. dobrotnikov iz St. Vida 200 Din, Kastelic Matija, Dol 30 Din, Žugelj Nikolaj, Dravje 10 Din, Ivan Tiringar, Golo 15 Din, Grčar Blazij, Senčur 20 Din, Oman Anton, Dob 20 Din, Miklavc Pavla, Celje 50 Din, neimenovana, Ljubljana 30 Din, Jemec Anton, Primskovo 10 Din, Janez Zabukovec, Komenda 20 Din, Pavlin Andr., Sv. Katarina 15 Din, Koman Boris, Brezovica 25 Din. Vsem igralcem pri nedeljski prireditvi in njihovi čast. režiserki, vsem udeležencem in vsem gori navedenim dobrotnikom se društveni odbor iskreno zahvaljuje in prosi še nadaljnje naklonjenosti. Bog povrni! Odbor udruženih bivših šmihelskih učenk za zgradbo sirišotnice.

— SITAR & SVETEK štampilje etikete — sedaj na Marijinem trgu 8. Se priporoča.

— Radijske motnje v Šoštanju. Pritožbe glede radijskih motenj, povzročenih po različnih nezavarovanih aparatih, so postale v Šoštanju že stereotipne. Nedavno se jih je nabralo kar 30. Ravnateljstvo pošte in brzojava pošilja posamezne pritožbe poštenu uradu v registracijo in s tem je zadeva rešena. Poštni urad je namreč mnenja, da se glede zdravstvenih aparatov ne da nič napraviti. Šoštanski abonenti pa bi radi vedeli, če je to res, oziroma česa manjka pristojnemu činitelju, volje ali moči, da se že enkrat napravi konec motnjam, ki so postale že neznošne.

Revmatične bolečine giht in išias

odstranijo »NIBOL« tablete Mr. Bahovec, ki so domači in zato ceneni proizvođači. Tudi se »Nibol« tablete uporabljajo kot dobro sredstvo pri bolečinah v boku, trganju v udih, glavo- in zobobolu ter boleznih vsled prehlada. Zahtevajte v lekarnah izrecno prave »Nibol« tablete Bahovec v originalnih steklenicah 20 tablet za Din 20 — ali pa 40 tablet za Din 34 — z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. Bahovec - Ljubljana,

ki Vam na zahtevo brezplačno pošlje obširno poučno brošuro za bolnike.

R. S. br. 17816, 17979/18., 34., 39. V. L. 35.

— Opozorilo ekonomom in interesentom! Od ravnatelja neke mariborske tiskarne in od nekega zagrebškega ekonomista smo izvedeli, da se je ravnatelj neke velike industrije v Mariboru napram njemu pohvalil, kako mu je zagrebška občina šla na roko in zaključila z njegovim podjetjem reklamni nalog, na podlagi katerega bo mesto Zagreb izvedlo reklamo za dotično tovarno. Kakor izgleda, je ta predstavnik mestne občine zapeljal dotičnega ravnatelja tovarne v zablodo, ker se mesto Zagreb, odnosno njegovo poglavarstvo, ne bavi s posredovanjem reklame, niti nima mesto svoj lastni oglaševalski zavod. Skoro gotovo je v tem slučaju neki mistifikator, kateremu je uspelo dobiti od dotične industrije reklamni nalog za okrog 80.000 dinarjev. — Ker je pri tem tangirana zagrebška mestna občina in zlorabljeno njeno ime, upamo, da bo ta slučaj preiskala in dognala na čisto. Na to zlorabo opozarjamo vse ekonomiste, da v bodoče pazijo in ne nasedajo sličnim mistifikacijam in da svoje naloge oddajajo samo renomiranim zavodom, ki zaslužijo njihovo zaupanje. — Publicitas d. d., Zagreb, Propaganda d. d. prej Jugomosse, Zagreb, Interklam d. d., Zagreb.

— Romanje na Sveto goro pri Gorici in izlet v Trst bo 18. in 19. marca in pozneje vsakih 14 dni. Obsejne listine preskrbimo vsakomur. Pišite pravočasno po obširna navodila in pojasnila, da se boste potem lahko pravočasno veljavno priglasiili, ker moramo romarski spisek zaključiti vselej 8 dni pred odhodom. — Naš naslov: »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Sentepterska vojašnica.

FOTOAMATERJI!

Izvolite zahtevati brezplačno naš NAJNOVEJŠI katalog foto-aparatur in pribora, katerih prodaja se vrši kakor doslej potom vseh foto-trgovcev.

MIMOSA A. KOPANI
Zagreb, Mošinskoga ulica 14.

— Ršen kavin nadomestek Žika je posebno za deco in slabotne ljudi najprimernejši zajtrk. Po okusu pa je Žika pravi kavi najbolj podobna in se privadi nanjo tudi zagrizen ljubitelj prave kave.

— Ivana Cankarja Zbrani spisi s tehničnimi uvodi in izčrpnimi zgodovinskimi opombami poslajo vedno tehlnejši in dragocnejši naš kulturni zaklad. Dosedaj je izšlo že 18 zvezkov — za veliko noč bo izšel 19 zvezek in bomo tedaj v kratkem imeli zaključeno to veliko delo, ki je preračunano na 20 zvezkov. Naročite zbrane spise pri založnici »Novi založbi« v Ljubljani.

Pri hemoroidih (zlati žili)

zaprtju, omotici, povzročeni vsled zaprtja, prinaša uporaba

Franz-Josefove

grenke vode prijetno olajšanje.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 35.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine od 29. t. m. je objavljena »Uredba o sprejemanju koruze od zemljiških posestnikov in malih obrtnikov v odplačilo do konca 1. 1932 zaostalega drž. davka in doklade, dalje »Navodilo za izvrševanje uredbe o sprejemanju koruze v odplačilo zaostalega davka in doklade.« »Pravilnik o nadrobni prodaji tobačnih izdelkov, cigaretnega papirja, vžigalnic, kolkov in taksnih papirjev, umetnih vžigalnikov, kresilnikov in kremenov za njih prižiganje.« »Razglas o volitvah občinskega odbora za občino Gornja Radgona« in »Dopolnitev navodil k pravilniku za uporabo uredbe o zaposlovanju tujih državljanov«.

— Važna in ponovna kmetijsko-gospodarska vprašanja. V 2. številki »Kmetovalca« od 15. februarja t. l. se obravnavajo zelo važna kmetijsko-gospodarska vprašanja. Uvodoma članek »Zemljarija in gospodarska kriza« od O. Detele, dalje »Umestni predlogi KD za olajšanje bremena na kmetih«. Prvi predlog za amandma k finančnemu zakonu, glede znižanja zemljarije na 1. 1936; drugi predlog, glede prenosnih taks na zemljišča, v vsej podrobnosti. Strokovno čtivo: »Kultura breskev po ameriškem načinu« (zelo važna za naše prilike), potem »Zemlja in gnojenje na vrtni«, »Stajerska kokoš zmaguje«, »Kaj ovira napredovanje naše konjereje?«, »Čebele v februarju in marcu«, »Gozdarska dela v februarju«, številni odgovori in vprašanja, razne novice, tržne cene, cenik potrebščin, orodja in sadnemu drevju. — Vsakdo, ki ga zanimajo ta aktualna vprašanja, najde v tej številki »Kmetovalca« najboljše vzpodbudo za udeleževanje.

— Navodila oglednikom klavnih živali, mesa in ostalih živil živalskega izvora, katere je spisal živinozdravnik Hugon Turk, so od kr. banske uprave v Ljubljani uvrščena kot izpitna snov za mojstrske oziroma pomožniške izpite mesarske stroke. S tem je storjen zelo važen korak glede mesne higijene, katere je silega pomena pri človeški mesni prehrani in torej za vse obrti in tudi posameznike, ki se pečajo s pridobivanjem, prodajo ali pripravo mesnih jedi oziroma izdelkov.

— Za izlet na Dunaj sprejema Putnik v Ljubljani (za nebotičnikom) prijave izjemoma še do srede 4. marca 1936 popoldne. Posameznemu vlakom za Dunaj se bodo tudi priključili specijalni vagoni do Gradca, ki se bodo tudi vrnili s posebnim vlakom dne 12. marca ob 21.55 v Ljubljano. Cena za izlet v Gradec in nazaj znaša z vzurom vred v III. razredu 200 Din, v II. razredu 250 Din.

— Iršla je 10. številka revije »Radio Ljubljana«. To je prvi slovenski tednik za radiofonijo, edino glasilo, ki zastopa interese radioposlušalcev. Revija je bogato ilustrirana, vsebuje rubrike za kroniko, film, glasbo, radiotehniko, dramatiko itd. Vsak redni naročnik je zavarovan v primeru smrtne nezgode ter ima zavarovan radioaparat v slučaju defekta. Naročnina je samo 12 Din. Pišite še danes po en izvod revije, ki jo vam uprava pošlje brezplačno na ogled. Naslov je: Uprava revije »Radio Ljubljana«, Miklošičeva 7.

— Dva nesrečna padca. V Ljubljani se je mudila na obisku 41 letna gostilničarka M. Filčeva iz Zavodne pri Celju. Šla je na pokopališče v Dravljah, pri tem pa je tako nesrečno padla, da si je zlomila desno nogo. — V Sajevcu pri Ribnici je padla v neko jamo in si zlomila desno nogo 54 letna kurjačeva žena Marija Pirichova. — Obe nesrečenki sta bili prepeljani v bolnišnico.

TEL. 22-21 KINO UNION TEL. 22-21

WILLY FORSTOVA MAZURKA

O lepoti tega filma govori že vse mesto!

Igralci: Pola Negri - Albrecht Schönhals, Paul Hartmann in Ingeborg Theek

Dodatek najnovejši: rožov zvočni tehnik

Predstave ob 15, 17, 19 in 21 uri! Vstopnice si nabavite v predprodaji, ker je naval k temu programu ogromen!

Matineja smešat ob 10.30 dop., enotna cena 4,50 D.

burka z Honsem Moserjem

Stric iz Amerike Salve smeša!

— V peč je padel. V Škofji Loki se je mudil po delu 34 letni Franc Jelčič iz Komende. Ponoči je v neki opekarni spal na peči. Med spancem je dobil božjasten napad, tako, da je padel v peč in dobil hude oklepine po vsem telesu. Vsega opečenega so včeraj pripeljali v ljubljansko bolnišnico. Jelčičevo stanje je zelo resno.

— Te dni izide marčeva številka družinskega lista »Žike«, ki bo imela naslednjo vsebino: 1. Joža Lovrenčič — Polmo pesem; 2. Zagarjan — Njene oči; 3. Dositej Obradović-S. R. — Skopuhove copate; 4. Legrand-Maillard — Obisk; 5. Rafael Bačar — Desničarji in levčarji; 6. Andre Charpentier-dr. P. Brežnik — Sestanek; 7. Franc Bajd — Denar; 8. Stojan Mihajlovski-V. Pirnat — Misli. Nov je »Kotiček, ki zanima vsako ženo«, kjer razpravlja Dana P. o negi obraza, vzgoji otrok in o tem, kako naj žena ravna z možem, da bo zadovoljen in srečen doma in ne v gostini. Sledita običajna »Zdravniška posvetovalnica«, ki vsebuje tudi kratko razpravo primarija dr. Dražgaša o davci, in »Gospodinski kotiček«, kjer vas V. S. pouči o pomladnem snajenju v gospodinjstvu. Priloženih je tudi nekaj jedilnikov z recepti. Družinski mesečnik »Žika« dobivate zastoj, če dokažete s 3 kontrolnimi listki, da uživate žitno kavo ŽIKO. Kontrolne listke dobite v vsakem ½ kg zavojčku Žike.

Samo STOLI

iz upognjenega lesa združujejo največjo eleganco z izredno odpornostjo in trpežnostjo.

REMEC-Co.

KAMNIK

Zabavajte v vseh pohištvenih trgovinah le naše blago

— Znanost gre vedno naprej, to se posebno očituje tudi pri CIMEAN zobni kremi, ki je tako izpopolnjena, da jo visoko cenijo celo oni z razvajenim okusom.

— Razprodaja manufakturnega blaga pod tovarniško ceno. Jos. Petkosič, Ljubljana, Stari trg 4.

— Trdka M. S. Srdaršič, Belgrad je priložila celotni nakladi današnje izdaje prospekt za državno razpredno loterijo, na katerega cenj. bravce posebej opozarjamo.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Štedite pri vsem, le ne pri zdravju!
Zdravje je prvo in glavno!
Poleg tega bolnik, čeprav malo rabi, mnogo stane

Radenska
na s srcem

najboljša in najbolj zdrava voda Vam ohranja zdravje in dviga življenjsko moč!

— Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča cerkvenim zborom za velikončno dobo: Adamič K.: 12 velikončnih pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 24 Din, glasovi po 6 Din. — Adamič K.: Zmagalec smrti, 7 velikončnih pesmi za mešani zbor po 12 Din. — Foerster A.: 12 cerkvenih pesmi za mešani zbor. Part. 12 Din. — Foerster A.: Cantica sacra, III. del, za mešani zbor po 30 Din. — Grum A.: Odpevanja pri lavretanskih litanijskih, za mešani zbor, po 18 Din. — Kimovec dr. Fr.: Rihar renatus za mešani zbor. Part. 24 Din, glasovi po 8 Din. — Hribar p. Aug.: Postni in velikončni napravi za mešani zbor. Part. 30 Din, glasovi po 10 Din. — Premrl St.: Cerkevni moški zbori po 40 Din. — Cerkevna ljudska pesmarica za eno- ali dvoglasno petje. Part. 50, glasovi po 24 Din. — Sattner p. H.: Vstal je Gospod. Velikončna kantata za mešani zbor, 3 Din. — Sieherl-Premrl: 15 velikončnih pesmi (Riharjevi, Vavkovi, Cvekovi, Gerbičevi in drugi napavi). Part. 30 Din, glasovi po 4 Din. — Tome M.: Velikončni odpevi k lavretanskim litanijskim po 2 Din.

VERMOUTH

boljši od vsake inozemske znamke

dobite pri trdki

PERO KOLOČ - DUBROVNIK

veletrgovina z vinom

VZOREC NA ZAHTEVO 2 orig. steklenici po 1 liter franko poštnina in pakovanje Din 80—

Obtožen umora, obsojen radi uboja

Maribor, 29. febr. Lani se je pripetil na starega leta dan v Laporju strašen dogodek. Posestnik Franc Kašelj je z dvema udarcema z motiko ubil svojega sorodnika, vpokojenega financarja Velešlava Milutinoviča. Danes je sedel Kašelj pred sodniki velikega kazenskega senata v Mariboru na zatočni klopi. Državni pravdnik ga je obtožil naklepne umora ter je v obtožnici predložil dejanje sledeče:

Leta 1926 se je poročil pokojni Milutinovič s sorodnico obtoženca. Zakonca sta živela nekaj časa v St. Liju, po Milutinovičevi upokojitvi pa sta se preselila k posestniku Kašlju v Laporje pri St. Bistrici. Milutinovič se je tu udal pijači ter je tako zapravil, da je žena končno skušala izposlovati njegov preklit pred sodiščem. Zaradi tega so nastali v družini prepri, ki so skalili tudi razmerje med Kašljem in Milutinovičem. Milutinovič je dan za dnem pijan razgrajal okrog hiše, kar je gospodarja upravičeno jezilo. 31. decembra lanskega leta je Milutinovič zvedel, da ga hoče dati njegova žena preklicati. To ga je tako razjarilo, da je razbijal okrog hiše. V tem trenutku je prišel iz gozda Kašelj, ki je grabil listje. Skočil je v drvarnico, zgrabil za motiko ter planil z njo nad svaka. Milutinovič je bežal. Kašelj pa ga je dohitel ter mu z dvema udarcema razbil lobanjo. Ko so Kašlja zaslišali, je priznal, da je že prejšnji večer razmišljal, da bi bilo Milutinoviča najbolje ubiti. Tudi pri napadu z motiko je računal z možnostjo, da bodo udarci smrtni, misleč: »Če bo hin, pa naj bo hin.« Kasneje je sicer svoj zagovor izpreminjal ter navajal, da so orožniki njegove prve izjave najbrže napačno razumeli.

Pri današnji razpravi je obramba dokazala, da Kašelj dejanja ni izvršil naklepoma ter je bil radi tega obsojen samo radi usmrtnitve na mah na 2 leti zatočenja ter izgubo častnih pravic za časa presojanja kazni. Obsodbo je sprejel.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

narayne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirane od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Maribor

Trboveljski slavček nastopi koncem tedna zopet v Mariboru. V soboto dne 7. marca zvečer bo v uniojski dvorani glavni koncert, v nedeljo dopoldne pa matineja le za šolsko mladino in popoldne koncertni nastop v Rušah.

V Studencih pri Mariboru in v Radvanju sta bili 26. februarja pri okrajnem sodišču v Mariboru vloženi za občinske volitve kandidati listi JRZ. Nosilec kandidatne liste v Studencih je g. Schreiber, v Radvanju pa g. Pristovnik. Obe kandidatni listi sta potrjeni.

Pohišstvo

najfinišne in najcenejše, dobite lahko tudi proti plačilu s hranilnimi knjižicami pri Ernestu ZELENKU, Maribor, Ulica X. oktobra št. 5.

Alpinistična šola. V predavanje se vrši v sredo dne 4. marca ob 20. uri v dvorani ljudske univerze. Predaval bo Franjo Vilher iz Ljubljane o »nevarnosti v gorah«.

Mariborsko zdravniško društvo je imelo občni zbor v petek zvečer v Mariborskem dvoru. Na dnevnem redu so bila obravnavanja petih vprašanj zdravniškega stanu ter volitve novega odbora, ki se sestavi takole: Predsednik primarij dr. Mirko Černej, podpredsednik dr. Rudolf Kac, tajnik dr. Milko Bedjanč, blagajničarka dr. Mila Kovačeva, knjižničar dr. Kreutziger, odborniki: dr. Klasine, dr. Kukevec, dr. Velker, dr. Skalicky, namestnika: dr. Ramšak in dr. Stamol. Preglednika sta dr. Marin in dr. Novak.

Med. univ. dr. F. KARTIN

zobozdravnik, specialist za zobne in ustne bolezni, ordinira po preselitvi od zjad naprej Maribor, Gosposka 32 (Gverlin), vhod Volkmarjeva št. 1

Napredovanje v magistratni službi. Na tajni seji mestnega sveta so se odobrila napredovanja v magistratni službi ter so napredovali v smislu pragmatičnih določb: Ravatelj mestnega knjigovodstva Joža Barle, mestni zdrav. svetnik dr. Alfonz Wankmüller, mestni geometer Anton Vovčina, mag. uradnik Božidar Kolar, uradnik MP Franjo Weissensteiner, vodovodni mojster Josip Czerney, mag. uradnica Pija Golec, uradnica MP Olga Čerče in mestni desinfektor Simon Kos. Proizorično je bil nastavljen pri mestnem gradbenem uradu inž. Ivan Lah. Na isti seji je bil sprejet v občinsko zvezo Vinko Jovan.

POZOR **tapetniki!** **FRANJO NOVAK** Koroska 8 - Maribor - Vetrinjska 7

Mariborski originali umirajo. V bolnišnici je umrl eden najbolj originalnih mariborskih ljudi, izvozeček Anton Korosec, splošno znan kot »Fijaker Nulac«. Naj počiva v miru!

Redek plen. Pod strelom lovškega čuvaja Feliksa Cihne je pri Sv. Lenartu padla velika rulska sova, ki je v naših krajih zelo redka ptica.

DR. F. VREČKO

Gregorčičeva ulica 12-1
ordinira od 11.-15. ure.

Kako od pomoči stanovanjski stiski rezev? Ker postaja vedno večji naval prosilcev za zasilna stanovanja v barakah in vagonih in ker se opaža, da se s tem namenom priseljujejo mnoge revne družine z dežele v mesto, je mesto načelstvo sklenilo, da se bo od sedaj naprej pri podelitvi zasilnih stanovanj postopalo sledeče: 1. v zasilna stanovanja v barakah in vagonih v Dajnkovi ulici naj se sprejemajo samo v Maribor pristojni deložiranci, ako so brez službe in brez sredstev, ostali siromaki pa le v primeru, če izpolnijo pogoje, da postanejo pristojni v Maribor; 2. stanovalci v mestnih hišah, ki ne morejo plačevati najemnine, se premeste v barake in vagonce, ako izpolnijo zgoraj navedene pogoje; 3. izmed sedanjih stanovalcev barak in vagonov se postopoma odpravijo v domovinske občine vsi tisti, proti katerim se lahko postopa po odgonskem zakonu in po naredbi kr. banske uprave o podpiranju brezposelnih in pobijanju delomrznosti.

Nagradno žrebanje za vse darovalce protituberkuloznega dinarja se je vršilo te dni. Zreb je določil nagrade hišnici Veroniki Jerinovi v Tattenbachovi ulici ter železničarju Martinu Ilišču v Marmontovi ulici Obema je PT liga poslala na dom brez njune vednosti precejšnjo zalogo špecerije.

Občinska uprava št. II v Slov. goricah nas obvešča, da prekljuje razpis mesta občinskega delovodje.

Zlata ura in 500 din. Nežici Rusovi, dijakinja V. realke, je nedko ukradel iz zepa plašča v šolski oblačilnici 350 din vredno zlato zapesno uro. — Delavec Josip Jarčič pa je izgubil svojo listnico z dokumenti ter vso mezdo, ki jo je dobil v tovarni izplačano — 500 din.

Ljubljana

Družba sv. Vincencija Pavelskega v Ljubljani. Ljubljanske in okoliške Vincencijske konference imajo danes po skupni sv. maši (3/7) v marijanski kapeli ob 19. zborovanje v zborovalni dvorani Marijanišča. Vsi sbratje se nujno prosijo da se sestanaka polnoštevilno udeležijo.

V Rokodelskem domu bo danes 1. marca ob petih popoldne velika dobrodelna prireditev Društva za varstvo deklet po nastopnem sporedu: 1. Petje: zbor služkinj Posaške zveze. Ferjančič: Venček slovenskih narodnih. Bajuk-Hartmanova: Moja pesem. Mojim rožcam. Hoj, povr! V srebi. Kdo bo tebe ljubil? Večerna. 2. Dramatična igra: Janko Mlakar: »Izgubljena Marija.« Igra dekliska kongregacija iz Šiške. 3. Bogat srečolov. Zadene vsaka tretja srečka. Vstopnina prosta. Sprejemajo se prostovoljni prispevki. Ker je dohodek te dobrodelne prireditve namenjen socialnim ustanovam Društva za varstvo deklet, prosimo, da se te prireditve udeležijo vsi sloji v najboljšeštem številu.

Masarykov večer bo priredil akademski odsek J.-č. lige v proslavo 86. rojstnega dne predsednika osvoboditelja T. G. Masaryka v petek, dne 6. marca ob 20 v Trgovskem domu. Nad prireditvijo so izvolili prevzeti častno predsedstvo g. dr. Marko Natlačen, ban dravske banovine, g. div. general P. Nedeljkovič, komandant dravske divizije, g. inž. S. Minovsky, konzul C.S.R. g. dr. Juro Adlešič, predsednik mestne občine ljubljanske in magnificenca dr. M. Samec, rektor Aleksandrove univerze. Na sporedu je več umetniških, glasbenih, koncertnih in recitacijskih točk. Podroben spored še objavimo.

Redno nočno čiščenje prest. Zakramenta bo v Ljubli, stolnici v noči od 5. na 6. marec (prvi petek). Molili bomo 6. uro: Čiščenje sv. ran in ev. oblička Gospodovega.

KINO SLOGA Telet. 27-30
Danes ob 16., 17., 19. in 21. uri Ufina premiera
ZELENI DOMINO
Brižita Horney in Karl Ludvig Diehl
Matineja ob 10-30 dop. po Din 4-50. Opereta
Prigodbe iz Wienerwolda

Prostovoljna socialna davščina po 1 Din na sobo se bo meseca marca pobirala zadnjikrat. Velika večina hišnih gospodarjev in upraviteljev hiš, je denar za ta prostovoljni davek v celoti že pobrala pri svojih najemnikih in oddala v mestnem socialno-političnem uradu, nekateri pa imajo plačati še tretji obrok za mesec marec. Le malo je število onih, ki tega davka še niso pobrali, dasi so ti gospodarji in njihovi najemniki gmotno toliko dobro situirani, da bi tega malenkostnega izdatka niti ne občutili. Ponovno se obračamo do teh z nujno prošnjo, naj tudi oni store samiransko delo do potrebnih brezposelnih sosesčanov in naj čimprej poberejo in oddajo nabrani denar v socialno političnem uradu v Mestnem domu II. nadstropje soba št. 42 da se bodo mogli črtati iz seznama zamudnikov. Denar naj oddajo ali osebno, po položnicah, ali pa naj zahtevajo naj pride po denar inkasant socialno političnega urada.

Vprašajte Vaše sosede
za mnenje, katero milo je najboljšie. Povedale Vam bodo, da je to
HUBERTUS
naše kvalitetno domače milo.

Slov. kat. akad. starešinstvo priredi v dne 2.—4. marca t. l. v Beli dvorani hotela Union troje javnih predavanj o kolektivizmu. Predava dr. Andrej Gosar. 1. predavanje v ponedeljek, 2. marca: Kolektivizacija življenja v naši dobi. — II. predavanje, v torek, 3. marca: Kolektivizem in glavni soc. problemi. — III. predavanje, v sredo, 4. marca: V čem je rešitev? Pričetek predavanj vsakokrat ob 8. uri zvečer. K predavanjem vabimo vse, ki se zanimajo za najbolj pereča socialna vprašanja naše dobe. — Odbor SKAS.

Prosvetno društvo v Trnovem priredi drevi ob 20 v društvenem domu, Karanova ulica 14 mladinsko akademijo. Spored je zelo pester. — Vstopnina: Sedeži Din 8, 6, stojišča 3. Vstopnice se dobijo v predprodaji v nedeljo od 10.—12 dopoldne in eno uro pred pričetkom.

Za Vincencijsko konferenco šupnije sv. Cirila in Metoda daruje gospa Červena 100 Din, ker se ni mogla udeležiti pogreba pokojnega g. And. Milavca.

O delu in upeh »Trboveljskih slavčkov«, edinega stalnega jugoslovanskega mladinskega pevškega zbora, bo predaval v ponedeljek ob 18.40 v našem radiu g. Vojko Jagodič. Radi zanimivosti in aktualnosti opozarjamo javnost na to predavanje.

Jegličevci! V torek družabni sestanek ob 8 pri Mikliču. Predavata dr. Tine Debeljak in dr. Tone Vodnik: O sodobni slovenski književnosti.

Šarlatija žimnice — najbolje pri tapetniku Danilo Puc, Pražakova ul. 4.

Državna tkalnica preprog v Sarajevu priredi razstavo svojih perzijskih preprog v Ljubljani, in sicer začetkom marca Na to opozarja cenjeno občinstvo.

Bolezni kože

Tvorci, lišaji, mozolji, ogrci, prišči, rdečica, rumenkasta krhka koža in drugi neugodni kožni pojavi imajo svoj izvor največkrat v slabi sestavi krvi, v prebavnih motnjah, obolenju jeter in zaprtju. Ako se hoče torej imeti mladostno lepo, zdravo polt, je potrebno predvsem očistiti notranje organe. Od tega namreč zavisi čistoča kože, a s tem tudi zunanji izgled. Lice je ogledalo notranjih organov in če se ti drže v redu, prihaja to tudi na zunanji do izraza. Nezdruvi, rumenkasti in sivkasto upadli izgled obraza, kakor tudi drugi nečisti pojavi na koži nastanejo veled nerada, katerega povzročijo črevesni plini, zaprtje itd. Te nevesčnosti je treba odstraniti s pomočjo zdravljenja s Planinka čajem.

Ker prihajajo torej bolezni kože iz notranjosti, to ne zadostuje samo zunanje čiščenje kože, temveč je potrebno odstraniti motnje v prebavi z rednim pitjem Planinka čaja.

Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi s telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na spomlad podvržejo 6—12 tedenskemu zdravljenju s Planinka čajem. Boljše in odpornejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se dosežejo s smotrenim pitjem Planinka čaja. Reg. S. 529/36

Panije — člani Sentpeterskega prosvetnega društva se zbiramo v ponedeljek ob 7 v dvorani, odkoder gremo v Hruško, kjer bo skupni sestanek. Govorila bosta predsednik Gajšek Vlado in Sali Severin. Udeležba obvezna.

Najcenejše instrukcije dobite v »Pripravljalnem tečaju za dijake srednjih in meščanskih šol, ki se vrši vsak dan v popoldanskih urah na II. deški meščanski šoli v Beethovnovi ulici. Učijo sami proforski kandidati, in sicer vsak samo svoj predmet, kar jamči za uspešno napredovanje učenec v šoli. Vsak učenec ima za vsak predmet tri ure pouka na teden. Učnina je malenkostna in znaša 80 Din za mesec. Podrobnejše informacije dobite vsak dan od 3—4 popoldne v Beethovnovi ulici 7, pritišlje, desno. Odbor DBPK.

Zdravnik-specialist za zobe in usta
Med. Univ. dr. Lojz Kraigher
se je preselil
v Beethovnovu ulico št. 9
Telefon 38-30

Na XIX. prosvetnem večeru, ki se je vršil v petek zvečer v Unionu, je predavatelj g. prior Valerijan Učak z lepo besedo in z občutnim srecem pokazal na našo dobrodelno akcijo, ki je zlasti v sedanjem času nujno potrebna in zelo važna. Potrebe so vedno večje, dotoki pa manjši. Slabo vreme pa je žalibog bilo krivo, da udeležba ni bila tako številna, kakor pri drugih prosvetnih večerih. Občinstvo pa je bilo kljub temu hvaležno g. predavatelju. Naslednji prosvetni večer, XX. po številu, bo 6. marca, ki bo posvečen umetnostnim spomenikom Slovenije. Predaval bo o tem predmetu g. msgr. Viktor Šteska.

Za otroški pevski zbor in za otroški orkester je tolikšno zanimanje, da bosta v kratkem povečana na 50 otrok. Zato se dečki in deklice od tretjega do vštete šestega leta, ki imajo dober posluh, še nadalje sprejemajo vsak ponedeljek in sredo dopoldne od pol 10 dalje, to je v času, ko se vrše vaje. Tako je staršem, ki hočejo svojim otrokom dati še zgodaj dobro glasbeno vzgojo, dana prilika, da se osebno prepričajo glede pouka in napredka malčkov. Starši, pripeljte svoje malčke, da boste z njimi imeli več veselja, otrok pa lepše detinstvo in dobro glasbeno podlago za poznejše življenje. Pouk se vrši na Bleiweisovi cesti 21, pritišlje.

Modni atelje „Vera“
usled poslovnega potovanja v Paris
ne dela od 1.—7. III.

Nebotičnik II. nadstr. Telefon 24-65

Franoski in nemški jezik poučuje s priznano najboljšim uspehom in proti zelo skromnemu honorarju. Informacije da uredništvo »Slovenec« tel. št. 20-50.

Rezervni oficirji! Aktivni in rezervni oficirji bodo priredili svoj družabni večer v sredo 4. marca t. l. ob 20.30 na Taboru. Za udeležbo so razposlana posebna vabila. Oni gg. rezervni oficirji, ki iz kateregakoli razloga niso vabila prejeli in se želijo udeležiti družabnega večera, se prosijo, da javijo svoj točen naslov na telef. št. 2175 in 2245, in sicer najkasneje do ponedeljka 2. marca t. l. do 12. Vstopnine ni nobene. — Uprava oficirskega doma v Ljubljani.

Počitnice so izgubljene, če se dijaki sedaj, ko je zadnji čas, resno ne oprijme študija. Vendar se lahko zgodi, da vaš sin ali hčerka kljub vsemu naporu ne izvzi. Morda jima manjka podlage, morda v šoli ništa preveč poslušna ali pa takoj ne razumeča razlage profesorja. Sedaj, ko še ni prepozno, vam priskoči na pomoč Akademski urad dela, ki vam brezplačno preskrbi instruktora. Oglasite se še danes v A. U. D. univerza, dvorišče. Za mal honorar vas naši, podpore potrebni tovariši rešijo mučnih skrbi in vašim otrokom počitnice.

Kino Adrian št. Vid. Prinašamo vam slike iz zgodovine španskega kraljevstva v filmu »Kraljica Kristina«. Predstave danes ob 4., 6. in 8. uri.

Izdelki domače hišne obrli. Sloves škofje-loških domačih hišnih izdelkov je bil pred vojno tako velik, da so vsespod živahno povpraševali po njih. Uspešno so konkurirali z industrijskimi izdelki. Znano je bilo, da jih prekašajo po svoji trpežnosti in solidnosti. Svetovna vojna je razmah tega domačega hišnega obrla skoraj popolnoma ustavila. Le tu pa tam si še našel družino, ki se je ukvarjala z izdelavo brisač, brisalok in platna na metre. Na pobudo od strani interesentov pa so v Škofji Loki in okolici zadnje čase spel začeli pospeševati to domačo obrl. Prodajo škofje-loškega domačega platna, brisač, brisalok in prličev je prevzela trgovina Goli, ki ima svoje prostore v Selenburgovi ulici 3. Ne prežite današnjega oglasa. (2815)

Kino Kodeljevo igra danes ob 5. 8 in jutri ob 8 dva sporeda: »Rotschilda« in »Zakonski štrikot« (Stan Laurel, Oliver Hardy) ter barvan film »Švica«. Danes ob 5 »Zakonski štrikot« po znizni vstopnini.

Jugoslovanski Touring klub, podružnica Ljubljana sporoča članstvu, da bo 1. redni letni občini zbor v torek, dne 3. marca t. l. ob 8 zvečer v restavraciji hotela »Strukelj«, Dalmatinova ulica. Upravi odbor.

Nazastavi bolgarske grafike bo vodstvo danes ob poldvanajetih.

Hrapavosi
in rdečica
izgine

ELIDA

KREMA IDEAL

Odbor Sadjarsko-vrtnarske podružnice na Barju prosi vse posestnike, da svoje sadno drevje čimprej temeljito očistijo ter obrizgajo z 10% arborinom ali z 20% žveplenim apnenim škropivom, da tako začnemo uspešno zatirati sadne zajedavce, Brizganje vrši naš za to določeni član, ki ima na razpolago najmodernejšo škropilnico ter potrebne škropivo. — Vse delo izvrši proti malenkostni odškodnini za zamujeni čas ter za plačilo dejanske porabljene škropiva 0.30 par za liter. Vsa naročila sprejema podružnični tajnik in šola na Barju.

Tečaj za bodoče matere bo odprlo žensktvo o negi in prehrani dojenčka in v začetku marca t. l. v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in de- ce v Ljubljani (Dečji dom kraljice Marije) in sicer ob ponedeljkih in četrtnih, vselej od 4—6 pop. ob torkih in petkih pa od 8—9 zvečer. Tečaj bo trajal 3 tedne dvakrat po 2 uri na teden in je brezplačen. —

Napadi s kamenjem. S Kodeljevega smo dobili dopis, v katerem se lamakšnji prebivalci pritožujejo nad nenavadnim in surovim pojavom. Nekateri »junaki«, propadli tipi, kar na lepem namreč radi pobere ležek kamen na cesti, tudi 80—90 kg težek, ter ga vržejo v okno kakšne stranke, ne da bi se ozirali na to, ali kamen pade komu na glavo ali ne. Kodeljevčani prosijo policijo za pomoč, da napravi tu nekaj reda, sicer pa so pripravljeni s temi junaki kar sami obračunati.

Prodaja se velik salonski gramofon z omaro za plošče, in nad 60 plošč. Kodeljevo, Malejeva ulica 8, pritišlje.

Zasipalni material je brezplačno na razpolago pri Vajeniškem domu, Kersnikova ulica 6. Informacije v Vajeniškem domu ali Sv. Petra napis 57-1.

Opozorilo!

V zadnjem času se vedno bolj množe slučajji, da tako trgovci, kakor tudi razna druga podjetja nameščajo bodisi med svojimi poslovnimi lokali, bodisi na kakih drugih prostorih razne reklame, ki so pogosto ne le neokusne, kričeče, vse prej kakor estetsko učinkovite ter so v kričečem nasprotju bodisi z najbližjo okolico bodisi takega značaja, da motijo predmet; s tem tudi indirektno ogrožajo javno varnost ter nasprotujejo drugim javnim interesom. Take reklame so se razpisle v zadnjih časih posebno po ulicah v središču mesta: bile so napravljene večinoma brez oblastnega dovoljenja.

Hišni posestniki, ki dajejo prostora v najem, so kot hišni lastniki po zakonu odgovorni, da se na njihova poslopja ne nameščajo reklame brez oblastnega dovoljenja. Po zakonu pa so odgovorni tudi trgovci, odnosno podjetja, katera si take reklame postavljajo.

Po določilih gradbenega zakona ima stavbno oblastvo paziti za pravilno in primerno arhitektonsko izoblikovanje hišnih fasad, ki morajo biti tako izvedene in izoblikovane, da so v skladu s krajem in okolico. Hišni posestniki so dolžni izoblikovati fasado svojih zgradb tako, kakor jim to določi stavbno oblastvo.

Zaradi tega je vsako samostavno preoblikovanje hišnih fasad kaznivo in nedopustno, ako si hišni gospodar predhodno ni izposloval oblastvenega dovoljenja.

Reklame, reklamni izveski, transparenti izveski, izložbeni in reklamni napisi, izložbene omariče, vetrobrani, solnčni zasloni in strehe, bistveno vplivajo na arhitektonsko oblikovanje uličnih fasad in javnih prostorov. Tudi po določilih § 43 in 44 mestnega cestnega reda, si morajo hišni posestniki, kakor tudi ostali interesi izposlovati predhodno oblastveno dovoljenje za namestitev kakršnihkoli reklam, odnosno naprav, ki so ravno kar bile omenjene. Tovrstne naprave se smejo dovoljevati na podlagi § 6 in 43 mestnega cestnega reda le sporazumno s policijskim, odnosno upravnim oblastvom in poleg tega z dovoljenjem po specialnih zakonitih predpisih.

Naprave takega značaja spadajo med primere posebne uporabe javnih prostorov.

Kdorkoli izvrši silne naprave brez oblastvenega dovoljenja, krši zakonite predpise in bo kaznovan po tozadevnih zakonitih določilih mestnega cestnega reda, odnosno gradbenega zakona.

Mestna občina bo postopoma pregledala vse razne izvršene reklame naprave ter bo proti kršilec zakonitih predpisov, t. j. proti onim, ki so reklame naprave namestili brez oblastvenega dovoljenja, uvedla kazenski postopek.

Zaradi tega se pozivajo vsa ona podjetja, kakor tudi hišni lastniki, da najkasneje do 15. marca, zaprosijo za svoje reklame naprave oblastveno dovoljenje pri mestnem poglavarstvu v Ljubljani, da se izognijo neljubim kazenskim posledicam in odstranitvi svojih reklam na lastne stroške.

Predmetne prošnje morajo biti pravilno opremljene in sicer:

1. s 3 izvodi točnega načrta izvršene ali zaprošene reklame naprave. Načrt mora vsebovati točno situacijo celotne fasade z še obstoječimi reklamami na dotični stavbi,

2. prošnje, kakor tudi priloge, morajo biti pravilno kolkovane v smislu predpisov taknega zakona.

Reklamne naprave, ki se nahajajo vrlje od oken v I. nadstropju, se bodo morale odstraniti, nove pa se ne bodo dovoljevale.

Take prošnje bo mestno poglavarstvo obravnavalo v smislu veljavnih predpisov.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani: predsednik dr. J. Adlešič l. a.

22. dražba kož divjadi na velesejmu 9. marca 1936

Poslajte nemudoma blago na naslov:
Ljubljana „Divja koža“ - Velesejem

Celjski proračun sprejet

Dohodkov 14.709.953 Din in prav toliko izdatkov

Celje, 28. februarja.

Danes se je vršila proračunska seja celjske mestne občine. Zupan g. Mihelič je ob otvoritvi najprej poročal, da so bili vsi sklepi zadnje seje izvršeni, oziroma se spisi rešujejo v smislu sklepa. Nato je odgovoril na nekatere interpellacije posameznih mestnih svetnikov. Zatem je podal zupnan pregled celjskega proračuna za leto 1936, ki je bila izvršena na podlagi sklepa mestnega sveta z dne 8. novembra 1935. Po tej cenitvi znaša vrednost nepremičnin mestne občine pred združitvijo 22.333.993,24 Din, vrednost nepremičnin meščansko-oskrbovalnega sklada 5.325.340 Din in vrednost nepremičnin bivše okoliške občine 1.388.570 Din. Na predlog komisije, ki je izvršila cenitev, se lahko prodajo: hiša na Bregu, posamezne parcele na Sp. Lanovcu, pod okoliškim pokopališčem ter na Kvaternikovem posestvu, ko bo odobren nakup. Takoj nato je zupan g. Mihelič izjavil, da je najvažnejša točka dnevnega reda proračun mestne občine za proračunsko leto 1936-37. V proračunu je tudi 20% doklada za regulacijo Savinje in pritokov, in sicer za regulacijo Savinje 15% in za regulacijo pritokov, predvsem Ložnice, 5%. V banovinskem proračunu je za regulacijo Savinje znesek 1.200.000 Din, mestna občina 390.000 Din in okrajni cestni odbor 300.000 Din. Od države prispevek se ni zagotovljen. Poleg tega predvideva novi proračun tudi 5% doklada za javna dela, pri katerih bi se zaposlili brezposelni, ker bi bili na ta način vsi davkoplačevalci enako obremenjeni. Od 400 brezposelnih, kolikor jih je prijavljenih pri mestnem socialnem uradu, jih dela 226.

Takoj nato je podal poročilo o proračunu za 1936-37 finančni referent g. Prelog.

Celokupni izdatki rednega proračuna znašajo 14.709.952 Din in prav toliko dohodki. Izredni proračun pa izkazuje: sklad za regulacijo mesta Celje 26.000 Din, sklad za regulacijo Savinje, 15% doklada in 5% doklada za regulacijo Ložnice in drugih pritokov 749.000 Din ter izredni proračun za nabavo raznih nepremičnin in potrebščin 485 tisoč Din, ki se bo kril v istem iznosu s prodajo rodbinskih prostorov na pokopališču, event. prodajo »Planinskega doma« oziroma drugih nepremičnin. Glavne postavke v rednem proračunu med izdatki so naslednje: osebni izdatki 2.144.645 Din, od tega za policijo 630.960 Din. Osebni izdatki za osobe mestnih podjetij 677.468 Din, reprezentacijski izdatki 10.000 Din, skupaj vsi osebni izdatki 2.832.113 Din.

Vsi materialni izdatki znašajo za mestno občino 5.929.692,50 Din in so glavne postavke: občinsko-upravno oblastvo 385.575 Din, osebna in imovinska varnost 381.725 Din, prosveta 697.419 Din, 50 par finančna stroka (lojstari in anuitete posojil) 1.954.264,57 Din, gradbena stroka 840.806 Din, soc. skrbstvo 842.030 Din, občinsko gospodarstvo 641.450 Din.

Materialni izdatki mestnih podjetij in ustanov pa znašajo: mestna elektrarna in plinarna 3.739.904 Din, klavnica 332.850,50 Din, vodovod 508.200 Din, pogrebni zavod 268.020 Din, mestni avtocest 854.372 Din, mešč.-oskrb. sklad pa 237.600 dinarjev.

Med dohodki dajo občinske doklade na vse državne neposredne davke (50%) 1.874.000 Din, 5% doklada za zaposlitev brezposelnih 187.400 Din in 3% doklada za gasilske čete 112.440 Din, skupaj 2.173.840 Din. Posebej je še 20% doklada za regulacijo Savinje in pritokov. Skupaj znašajo vse doklade 78%. — Razne občinske takse dajo 1.338.700 Din, trošarine 1.691.831,50 Din, kuluk odpade, dohodek občinske imovine 1.134.312 Din, razni drugi dohodki 1.575.568,50 Din, skupaj do-

hodki 7.914.252 Din.

Dohodki mestnih podjetij so naslednji: mestna elektrarna in plinarna 4.021.800 Din, klavnica 558.100 Din, vodovod 610.000 Din, pogrebni zavod 308.200 Din, mestni avtocest 1.060.000 Din in mešč.-oskrb. sklad 237.600 Din, skupaj dohodki mestnih podjetij 6.795.700 Din.

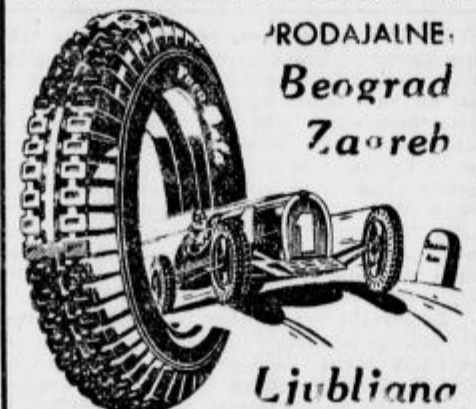
Med obč. takсами so najvažnejše: tržnina 124.000 Din, gostiščina 540.000 Din, kanaleka pristojbina 324.000 Din, trošarine: na vino 930.000 Din na pivo 165.000 Din. Uvoznina, ki je na novo vpeljana, da po proračunu 420.631,50 Din, užitnina na meso 101.200 Din. Med raznimi nepredvidenimi dohodki je prispevek države 300.000 Din za policijo.

Proračun se bistveno razlikuje od dosedanjih proračunov zaradi združitve obeh občin ter zaradi zadnjega finančnega zakona, ki zahteva, da je proračun enoten, to se pravi, da so zapadene v proračunu tudi vse mestne ustanove in podjetja. Zaradi združitve obeh občin se je povzela prejšnji mestni proračun za približno 2.000.000 Din ter zaradi enotnosti z mestnimi podjetji za nadaljnjih 7.000.000 Din. Letos so izdatki večji za 65.286,88 Din, to pa le na videz, ker se je zvišala postavka za policijo v znesku 241.285 Din. Pri tem izdatku so predvidene nastavitve novih moči, največ pa zaradi pokojninskega zavarovanja stražnikov Din 69.309, ker je prejšnja občinska uprava mislila, da pol. agentov ni treba zavarovati. Zaradi tega je v proračunu postavka za zavarovanje za tekoče in za štiri leta nazaj. Poleg tega je prejšnja občinska uprava s sklepi določila postavke za ta proračun v znesku 83.000 Din, tako da so letošnji izdatki v resnici precej nižji, kakor lansko leto.

Pri tajni seji so bili znižani prejemki mestnih uslužbencev po istih načelih, ki veljajo za drž. uslužbenca.

Proračun je bil z nekaterimi nebitnimi spremembami sprejet od partije do partije, kakor ga je predložil finančni odsek.

Pneu Rata

Naša auto in moto pneumatika je brezhibna in sigurna. Delamo na tem da Vam omogočimo dolgo vožnjo za malo denarja. Informacije v vseh, naših prodajalnah.

Rata

SK Jugoslavija: SK Retje (Trbovlje). Danes bo ob 9.15 na igrišču SK Jugoslavije na Sp. Lanovcu prijateljska nogometna tekma med SK Jugoslavijo in SK Retjem iz Trbovlj.

Organizem mariborske školije Društvo organizator za mariborsko školijo naznanja, da bo občni zbor dne 10. marca t. l. ob pol 11 dopoldne v Domu v Celju z običajnim dnevnim redom. Od udeležbe je odvisno, ali bo društvo še obstajalo, ali pa likvidiralo. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

30 let prosvetnega dela

Dr. V. D. D. ob 8 bo v Društvenem domu na Glinah — slavnostna predstava — »Revček Andrejček« v režiji in glavni vlogi g. Ivana Jekerska. Kdo ga ne pozna na Viču. Dolga je vrsta društvenih delavcev pri nas, ki so pričeli z igrami pod kozoleci, pozneje v gostilniških dvoranah in po dolgem trudu uživajo zadoščenje v modernem urejenem domu. Dolga je vrsta, a le malo jih je vzdržalo tako vztrajno kakor jubilar. Osivel je v delu za prosveto, preživljal ansambl za ansamblom, ostal pa vedno na razpolago za vsako vlogo. Zavzemal je različne funkcije v prosvetnem društvu, Orlo, godbi, pevskem zboru. Povsod in na vseh poljih je deloval. Predsednik društva, častni član, predsednik Orla itd. Vedno neumoren in požrtvovalen. Član cerkvenega pevskega zbora, odkar obstoji župna cerkev. Dolgoletni aktivni član društvene godbe, ki je ena najstarejših. Poleg tega je imel skrbeti za številno družino, a obenem se je ves posvečal društvu. Neprestano je skrbel za prosveto in napredek. Za vso to požrtvovalnost in ljubezen do prosvetnega dela na Viču se mu bo društvo oddolžilo na viden način s slavnostno predstavo. Kdo bi mogel naštet vse vloge, v katerih je umetniško kazal svojo mojstrsko izvedbo. Doživel je v tem delu tudi predstave na prostem, pri njih tudi sam sodeloval in se živo zanimal za novost v tem pogledu. Vrsta prosvetnih delavcev na Viču, ki se je vzgojila v trdem in težkem društvenem delu, ki je velika in močna, ki kljubuje vsem viharjem in dela složno v črni svet društva, je z jubilarjem na delu ostala ves čas zvesta programu, v katerem je bila vzgojena in je ni uklo-nila nobena sila. Vsa viška katoliškega društva se imajo jubilarju zahvaliti na odličnih uspehih, ki so jih in jih tudi še danes dosegajo, zato mu ključemo »Na mnoga let«.

V Berlin in Hamburg

Prijave za študijsko ekskurzijo Berlin—Hamburg se še vedno množe. Vse tozadevne priprave za gornje potovanje se vrše popolnoma v redu. Še nepripravljenim sporočamo, da bomo s prijavitelji morali kmalu po vel. noči zaključiti, ker sicer ne bo mogoče ekspedicije organizirati tako, kakor je zamišljeno.

Vsem doslej prijavljenim so olimpijske vstopnice zagotovljene. Na razpolago pa nam je stavil olimpi. odbor v Berlinu še nekaj vstopnic za one, ki se javijo kasneje.

Do 8. marca t. l. zapade četrti obrok. Poravnajte ga pravočasno. Vplačilo oz. nakazilo naj se glasi vedno na

ono osebo, za katero je bil vplačan — nakazan — prvi obrok, ker je sicer točna evidenca silno otežkočena in zvezana z nepotrebnimi stroški.

Ako kdo nakaže za več oseb na eno in isto poloznico skupaj, naj na hrstu iste vedno točno zabeleži, za koga je znesek nakazan.

Za veliko noč razpošljemo vsem vprašalne po-le ter event. tudi že razne »vodilce« z načrti, brošurami itd., ako vse te stvari iz Berlina pravočasno prejmemo.

Informacije za Berlin—Hamburg itd. daje SK Planina (Jože Hvale, uradnik Zadržne gospodarske banke), Ljubljana, Miklošičeva cesta 10. Prijavite se!

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima naravno vse, ki bolehejo na astmi, katarju na pljučih, zastarelem kašlu, zasledenju, dolgotrajni hripavosti in hripju, pa doslej niso našli zdravlja. Vsi taki bolniki dobe od nas

popolnoma brezplačno knjigo s slikami, ki

spod peresa gosp. dr. med. Guttmanna, bivšega šet-zdravnika v zavodu za linzenkuro, o temi »Ali so pljučne bolezni ozdravljive?«. Da omogočimo vsakemu takemu bolniku, da spozna vrsto svoje bolezni, smo se odločili v interesu splošnega blaga odpustiti to knjigo na zahtevo popolnoma zastoj in pošilne prosto. Napisati je samo dopisnico (frankirano z Din 175) in jo odpustiti na

PUHLMANN & Co., BERLIN 615 Muggelstrasse Nr. 25-25a.

Odobreno od ministrstva socialne politike, sanitetsko odeljenje S. Br. 2416 od 12. XII. 1935

Trbovlje

Lep pogreb je imel g. Jesih Ivan, rud. paznik in vrl. krščanski mož, bil je tudi skozi vsa leta narodnik »Slovenca«. Vse je žrtvoval za dobro vzgojo svojih otrok, bil pa je tudi velik dobrotnik katoliških organizacij. Bog mu bodi plačnik za vse dobro!

Igro Jurij Kozjak — slovenski janičar — po-nove danes popoldne v Društvenem domu.

Velike težave z novim proračunom ima občinska uprava, ker je predpis državnih davkov strahovito padel. Leta 1931 je znašal še nad štiri milijone, letos pa niti en milijon ne znaša več. Rudnik se je znal otresti družbenega davka skoro popolnoma. Od nekdanjih treh milijonov je prišel sedaj na pol milijona. Zato razumemo težave občinskega odbora.

Pokojnina se ne bo znižala. Veliko se je govorilo, da se hoče rudarskim novoupokojenecem pokojnina znižati za precejšen odstotek. Iz verodostojnega vira smo pa zvedeli, da se to ne bo zgodilo, ker se hoče sanacija izvršiti na drug bolj socialen način. Pač pa se onim novoupokojenecem, ki so dobivali nekakšne doklade iz pokrajinskega sklada in ki so jim bile pred kratkim odvzete, ne bo moglo dati doklad, ker jim po zakonu ne pripadajo. Pač pa bodo najbrž morali oni novoupoko-jenci, ki še niso stari 50 let, iti še enkrat na zdravniški pregled. Teh pa itak ni mnogo. Zanimivo je tudi, da se primanjkljaj izkazuje tudi pri pokrajinskem skladu za rudarje. Sedaj se je v ta fond stekal prispevek rudnika od vsake tone pre-moga 5 Din. Odkar je pa bivši režim posegel s prsti vmes z neko drugo naredbo, se je ta dotok tega davka ustavil. TPD ta petdinarski davek si-cer še pobira, in če bi se naredba izpremenila, bi ga družba tudi takoj vplačala, vse pa izgleda, ker ni zakonite podlage, da ji tega ne bo treba storiti. Družba si bo tako prihranila okoli 2 in pol milijona Din.

Ptuj

Še dve žrtvi pustnega divjanja. Ni dovolj, da smo poročali že o dveh ubojih, ki so posledica pustnega divjanja, primorani smo objaviti tudi naslednji žalostni primer, ki se je zgodil v vasi Gruškovje v Haložah. — V hiši nekega posestnika se je vršil na pustni torek ples, katerega se je udeležila mladina tamkajšnje okolice. Okrog pol-noči, ko so bili fantje že precej vinjeni, je prišlo med njimi do prepira in rivanja. Konec tega ru-vanja je bil ta, da je dobil 24 letni Jožef Kozel, sin posestnika iz Gruškovja, z nožem vbojladj v vrat, da se je zgrudil in pol ure pozneje poskod-bam podlegel. Pred svojo smrtjo je še povedal, da ga je zabodel neki Ivan Gabrovce iz Brezove gore. Truplo Kozela so prinesli v mrtvašnico pri Sv. Trojici v Haložah, kjer je sodna komisija iz-vršila raztelesenje. Izid obdukcije je ta, da je Ko-zel izkrvavel, ker mu je bila prerezana žila od-vodnica. Orožniki so Gabrovca aretirali in ga iz-ročili sodišču v Ptuj. Dejanje priznava, trdi pa, da ni vedel, koga je z nožem zabodel, ker je bila takrat na dvorišču globoka tema.

Druga žrtev pustnega divjanja je 21 letni bla-pec Avgust Ložinšek iz Rošnje pri Ptuj. Pri pust-ni veselici v Rošnji so se domači fantje skregali, naka je sledil pretep, med katerim je dobil Lo-zinšek težke poškodbe deloma z nožem, deloma pa z latami. Pripeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

Vesti naših vojnih dobrovoljcev

Okrajna organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani se bo spomnila 20 letnice bojev I. dobro-voljske divizije v Dobruđi. V ta namen se pri-redi 17. marca ob 20 spominjska akademija v veliki dvorani Zvezde. Opozarjajo se dobrovoljci in vsa naša javnost na to prireditve. Spored akademije se bo pravočasno objavil.

V zvezi z 20-letnico Dobruđe bodo dobrovoljci razvili na Vidov dan društveni prapor, ki bo v zgodovini Slovencev pri ustvarjanju Jugoslavije dragocen spomin. Na predvečer razvijanja prapora bo slavnostni občni zbor vojnih dobrovoljcev. Pri-prave za to prireditve vodi poseben odsek.

Dobrovoljci izdamo letos knjigo, ki smo jo do sedaj pogrešali in ki bo verno prikazala delež Slo-vencev — vojnih dobrovoljcev pri ustvarjanju Ju-goslavije. S posebno okrožnico so se pozvali to-variši dobrovoljci k sodelovanju pri izdajanju te knjige. Knjiga, ki bo ilustrirana, bo pestra po vse-bini in važen zgodovinski dokument.

Za podporni društveni sklad, društveni prapor in knjigo se je izdelala nabiralna pola, ki so jo prevzeli nekateri naši tovariši v svrhu zbiranja prispevkov. Prosimo odziva.

Prihodnji mesečni sestanek dobrovoljcev v Ljubljani bo 10. marca ob 20 v restavraciji Zvezda. Pridite vsi!

Nova pravila »Saveza ratnih dobrovoljcev Kral-jevine Jugoslavije«, ki so bila sprejeta lanske leto na savezni skupščini, je notranje ministarstvo odo-brilo in so stopila v veljavo. Pravila so v tisku in ko jih prejmemo, jih bomo razposlali članom.

Letošnja glavna savezna skupščina bo 25. aprila, izredni kongres vojnih dobrovoljcev pa 26. aprila t. l. v Belgradu.

Delegata naše organizacije na glavni skupščini bosta tovariša Jerns Josip in dr. Turk Ernest. Na-vodila glede kongresa bodo objavljena kasneje.

70 letnica odličnega moža

Selnica ob Dravi.

Danes obhaja g. Nikolaj Kotolenko, kolarski mojster, posest, večletni župan in član mnogih društev in korporacij, čil in cvrst svoj 70. rojstni dan. Slavljence je mož koren-jak, kakor malo tak-kih. — Rodil se je 1. marca 1866 na Za-vrču. Po ljudski šoli se je šel učiti kolar-stva v Ptuj in potem v Moškanjce. Ko je bil 16 let star, je že bil oproščen kmalu nato mu je mati umrla in iti je moral s trebuhom za kruhom. Z 20 leti je postal vojak. Leta 1890, dne 1. marca se je poročil in istega dne je tudi dobil obrt kolarskega mojstra v Bukovcih pri Ptuj. — Ko je bil tri leta poročen, mu je ogenj uničil domačijo. Bil je takrat velik po-žar, ki je uničil pol vasi Bukovce zgoreli so trije otroci, ena ženska in mnogo živine. — Ko si je zopet postavil hram, je poleg obrti kolar-stva postal še gostilničar. L. 1905 je vse prodal in kupil na Bresternici. Tukaj je postal nem-škutarjem trn v peti, ker je imel slovenske ča-sopise in bil odločen Slovenec, zato je tudi tamkaj prodal in kupil v Selnici ob Dravi leta 1909. Tudi tukaj je bil vroč boj najprej z nem-škutarji, potem pa z liberalci. Leta 1916 je šel k vojakom, kjer je bil označen z »p. v.« (poli-tično nezanesljiv). Leta 1920 je postal gerent občine, kar je bila zopet jako neprijetna služba. Strideset let je že naročnik »Slovenskega go-spodarja« in »Mohorjeve družbe«. Dolga leta je tudi naročnik »Slovenca«.

Nikolaj Kotolenko je izborni kolar in cela okolica ga zelo čista kot poštenega slovenskega obrtnika. Slavljence je markantna osebnost ter je pri svojih nastopih zelo odločen in v načelih nepopustljiv. Kotolenko je bil vedno zvest pri-staša Slovenske ljudske stranke ter oseben pri-jatelj ministra dr. Korošca, poslancev Piška, Roškarja, Zebota in drugih. Pri vseh volitvah pred vojno in po svetovni vojni je bil Kotolen-ko vedno v prvih vrstah vodilnih pristašev naše stranke v dravski banovini. Zaradi njegovega značaja in neomahljivosti ga spoštujejo tudi na-sprotniki.

V družbi je zelo zabaven, šaljiv in vse ga ima rado. Gotovo bo tudi dne 1. marca, ko se bodo pri njem zbrali zvesti prijatelji, vesel, ka-kor je njegova stara navada. Naš list se pridru-žuje številnim Kotolenkovim častilcem ter mu iskreno čestita.

Dovje

Dr. V. D. D. bomo v dvorani Aljažvega pev-skega in dramskega društva proslavili 25-letni jubilej g. župnika Pečariča Franca. Z današnjim dnem namreč je preteklo 25 let, kar je prišel iz Zabreznice, kjer je dotodaj služboval, k nam na Dovje kot kaplan v pomoč tedanjemu triglavskemu župniku, duhu, svetniku, pok. Jakobu Aljažu. Ves čas svojega pastirovanja nam je vneto stal ob strani tako z nasveti kot z dejanji. Prebil je z nami grozopolna leta svetovne vojne, tolažil je uboge in poirte, pomagal vsakomur, kadar in kjer je bilo treba. Zlasti pa je pridobil mnogo zaslug za katoliško prosveto v naši fari. Dolgo let je vo-dil vse delo v našem prosvetnem društvu. Nje-gova največja zasluga pa je postavitev Aljažvega prosvetnega doma; brez njegove pomoči bi nikdar ne bil zgrajen ta kulturni spomenik. Mnogo je storil tudi za farno cerkev, katere notranjščina je te-kom zadnjih let popolnoma prenovil. Za vsa nje-gova dela se mu mi farani prav iskreno zahva-ljujemo ter mu želimo k današnjemu jubileju, da bi ga Bog ohranil še dolgo vrsto let zdravega in delavnega med nami. K jubilejni proslavi vabimo vse farane!

Kamnik

Otvoritev dispanzerja. Danes ob 11 bo slo-vesna otvoritev in blagoslovitev protituberku-loznega dispanzerja, ki bo začel redno poslo-vati. Gromno in nad vse koristno delo bo slu-žilo našemu prebivalstvu v boju proti jetiki, ki v našem okraju tako razsaja. Protijetinski di-spanzer bo posloval vsak torek in petek od 4 do 6. Na dan otvoritve dispanzerja bo popoldne ob 4 v Kamniškem domu akademija, katere čisti dohodek je namenjen v korist protituberkulozni ligi. Ob tej priliki pa vprašamo, zakaj tudi Narodna čitalnica ni priredila akademije, kakor jo je menda prvotno obljubila prirediti. Da ne bodo potem zopet leteli na nas očitki, da je dispanzer izključno v klerikalnih rokah, kakor so se razburjali radi našega nedeljskega član-ka. V takih socialnih in humanitarnih ustanovah naj vendar izgine vsaka politika ter naj se tudi v nadalje vrši skupno delo brez kakršnekoli politične struje.

Za veliko Celje si te manufakturna trgovina Franc Dobovičnik v Celju

nabavila za spomlad in poletje 1936 ogromno množino vseh najrazličnejših vrst SÜNN, MATIGARNA in sploh vsakega blaga za obleke od najcenejše do najfiniješe kvalitete

3 m modno sukno za kompletno športno obleko od Din 75- naprej

3 m mode polkamgarn za celo moško obleko od Din 120- naprej

3 m Kamgarna za kompletno moško obleko od Din 195- naprej

Nič več ni potreba kupovati moškega blaga od nepo-znatih prodajalcev, ki Vam prinesejo blago na dom ponudit, ker navedno kupec nasede.

Firma Dobovičnik ima nad 800 vzorcev sukna na sa-logi, ima lastno tovarno za pranje odeva in perilo. — Občinstvo se naproša da si ogleda zalogo.

iz gasilske organizacije. Prihodnje preda-vanje za celjske gasilce bo v sredo, dne 4. mar-ca ob 8 zvečer v Gasilskem domu. Predaval bo sekundarji celjske bolnišnice g. dr. Perko o prvi pomoči v nesrečah. Tečaj celjske gasilske župe bodo dne 8. marca v Celju za celjski sodni okraj, dne 15. marca v Konjicah za konjiški sodni okraj in dne 22. marca na Gomilskem za vranski sodni okraj. Začetek tečajev vedno ob 8 zjutraj.

Uredba o zaštiti lesne industrije

Uredba stopi v veljavo, ko bo objavljena v »Službenih Novinah«.

Stanje naših kliringov

Pridobivajte novih

Sport

Danes Ilirija : Celje

Poseben vlak k tekmaru v Planico dne 15. marca 1936

znano zgodovino naše največje knjižne založbe. Meseca marca je treba obnoviti naročnino za letošnje knjige. Tudi ob tej priliki lahko to storite. Pridite gotovo na ta sestanek in povabite še druge.

HIŠA V BREGU
roman.

br. 68—
vol. 80—

KRIŽARJI
II. del.

br. 64—
br. 80—

UMETNOST ZAPADNE EVROPE

pg. 120—

KRESNA NOČ • VIHAR
Izbrani spisi II. zv.

ZBIRKA DOMAČIH PISATELJEV

Naznanila

Liubliano

Uprava Narodnega gledališa v Ljubljani opozarja na izredno nizko ceno in plačilno ugodnost poletnega abonmaja, ki omogoča še vsekakor stalen obisk našega gledališa. Zato vabi k množični in skupni podpisi. — Uprava Narodnega gledališa.

Položaj na abesinskih bojiščih

Generali tekmujejo z dežjem

Italijani na severni fronti grade novo cesto, kar je za njc na tem ozemlju najtežja stvar. Vkljub vsem težavam pa so Italijani navezani na dobre ceste, ker bi jih drugače Abesinci lahko kmalu premagali

V teku enega meseca so Italijani na abesinskih bojiščih dosegli dva znatna uspeha. Dne 12. januarja je general Graziani na južni fronti od Dola začel svojo ofenzivo proti abesinskim četam rasa Deste. Ta ofenziva se je končala 400 kilometrov severozahodno pri Negeliju z italijansko zmago. Dne 12. februarja pa so nastopili batalioni italijanskih generalov Santinija in Bastica na južni fronti od Makale proti močnim abesinskim postojankam na gori Amba Aradam, katere so branile izbrane abesinske čete pod poveljstvom sivolasega bivšega vojnega ministra rasa Mulugela. Tri dni nato je general Badoglio lahko svetu sporočil, da je zmagal.

Kakor kaka naravna trdnjava stoji ta gora ob »Neguševih cestih«, ki je edina prometna cesta iz Addis Abebe na sever. Krajina Selikot na severu in Antalo na jugu so Italijani že močno utrdili. Od Antale proti zahodu ob južnih obronkih zavzete gore teko sedaj italijanske poljske utrdbe. Predstraže obeli armadnih zborov pa so silile še daleč hja v ravnino Buja, skozi katero tečeta pritoka reke Takaze. Včeraj so Italijani sporočili, da je general Badoglio 40. obletnico bitke pri Adui praznoval z naskokom na goro Amba Alagi, katere leži 40 km južnovzhodno. Ko so sedaj Italijani zavzeli to 3000 m visoko gorovje, so si odprli pot do jezera Ašangi in do Sokole, torej novih 60 km več. S tem je bila druga naravna trdnjava, katero so Abesinci spretno utrdili. Italijanski vojniki bi se morali sedaj ustavih šele na severnih obronkih 4196 m visoke gore Abuna Jozef.

Italijanska severna armada je te uspehe hotela doseči pred začetkom deževne dobe. Prav gotovo pa italijanska vrhovna komanda pred pričetkom male deževne dobe ne misli več daleč marširati. Stvar je namreč tale:

Strateški položaj Italijanov na severu je v kratkem tako označen: Medtem ko prve čete prvega armadnega zbora stoji že kakih 170 km globoko v sovražnikovi deželi, se morajo pa čete generala Maravigne 160 km daleč na severu noč in dan otepati abesinskih napadov, ki so silni zlasti ponoči. Prav gotovo je abesinska poročila treba brati silno previdno. Vendar pa je resnica, da abesinski »smrtni batalioni« stoji daleč za italijanskimi linijami pri Hauziju in ob sedlu Abaro, torej na cesti Makala—Adua. Tam motijo italijanski dovoz ne brez uspeha.

Te razpršene abesinske tolpe napadajo Italijane od strani in od zadaj. Zlasti pa trpi v teh bojih armadni zbor črnih Eritreicov, ki je pod poveljstvom generala Pirolia zbran pri Abi Adi. Ta armadni zbor bi moral varovati italijansko armado pred napadi rasa Kase. Ko so Italijani v naskoku vzeli goro Amba Aradam, je italijansko časopisje pisalo, da se bo sedaj moral umakniti ras Kasa iz Tembičena na levi breg reke Takaze. Saj res tretji ital. armadni zbor, kakih 30—40 km južnovzhodno, ogroža abesinsko desno krilo. Toda do danes ni še znano, da bi se bil ras Kasa umaknil, čeprav je znano, da je ta vojskovodja zelo previden in sposoben. Italijanske postojanke na severni fronti so v obliki trikotne silno nepopolne, dokler dolgo stranico črne trikotne od zavzete gore Amba Alagi do Aksuma od strani ogrožajo Abesinci.

»Prehranjevalna služba ima velike napore s prehranjevanjem čet.« Ta stavek iz enega zadnjih vojnih italijanskih poročil o težavah italijanskega vojskovanja več pove, kakor pa vsa italijanska zmagoslavna poročila. Že prejšnji teden so veliki nalivi, prvi znanilci male deževne dobe, silno ovirali italijanske operacije. Kmalu pa se bodo nad temi visokimi planotami zgornji gosti deževni oblaki, iz katerih bo kar drla voda. To pa je nevarnost, kateri se Badoglio vsaj nekoliko hoče izogniti. Če bi deževje zajelo Italijane v tako neugodnem položaju, v kakršnem so bili sredi januarja, bi postal njihov položaj obupen. Zato so morali razbiti grozečo obkolitev Makale. V ta namen so Italijani porabili dva armadna zbora. S svojo ofenzivo je maršal Badoglio prav za prav

izvedel le defenzivni sunek, ki naj njegov slabi položaj izboljša. To je bil tudi namen zavzetja gore Amba Alagi. Sele, kadar se bo Italijanom posrečilo vreči Abesince iz Tembičena na drugi breg reke Takaze, šele tedaj bodo lahko mirni.

Docela drug položaj pa je na južni fronti, kjer so pred 6 tedni Italijani s svojimi tehničnimi sredstvi Abesince vrgli do Negelija. Toda italijanska fronta znaša sedaj tam 550 km na široko. Od strani se bližajo Italijanom sveže čete rasa Nasibuja. Po evropskih pojmihi bi bil tudi tukaj položaj Italijanov neugoden. Evropska armada bi tukaj silno ogrožala Italijane, ker bi bila vedna nevarnost, da bodo Abesinci Italijane od vseh strani naenkrat prišli in jih zmeli. Toda razdalje so tukaj tako velike in zveze abesinskih čet med seboj tako pomanjkljive, da je skoro nemogoče,

da bi vse abesinske čete naenkrat mogle udariti. Za tak enoten nastop jim namreč manjka tehničnih pripomočkov, kateri bi abesinskim poveljnikom omogočali naglo sporazumevanje. Tukaj vsa dobra volja in bistri načrti iz glavnega štana nič ne pomagajo. Zato pa Italijani vse to imajo v najboljše meri. Tako lahko general Graziani na tem bojišču naglo meče svoje čete od enega nasprotnika na drugega. Pa tudi časa ima za to dovolj. Deževna doba na jugu se namreč pričinja precej kasneje kakor na severu.

Italijani so torej sedaj dobili dve bitki in s tem imajo v rokah svobodo odločanja. Odločilne bitke v Abesiniji sicer še ni bilo. Torej se še ne more reči, da bi bili Abesinci kje odločilno poraženi. Bili so pač dvakrat očitno tepeni, vendar to ni odločilno, če ta dva poraza ne bosta uničila moralne sile abesinskih bojnikov. Če se nequšu posreči vključ v dosedanjim porazom držati svoje ljudi in obdržati politično moč, stvar za Abesince še ni izgubljena, zlasti ne, ker jim bližnje deževje skoro prinese oddih na severnem bojišču.

Abesinske besede

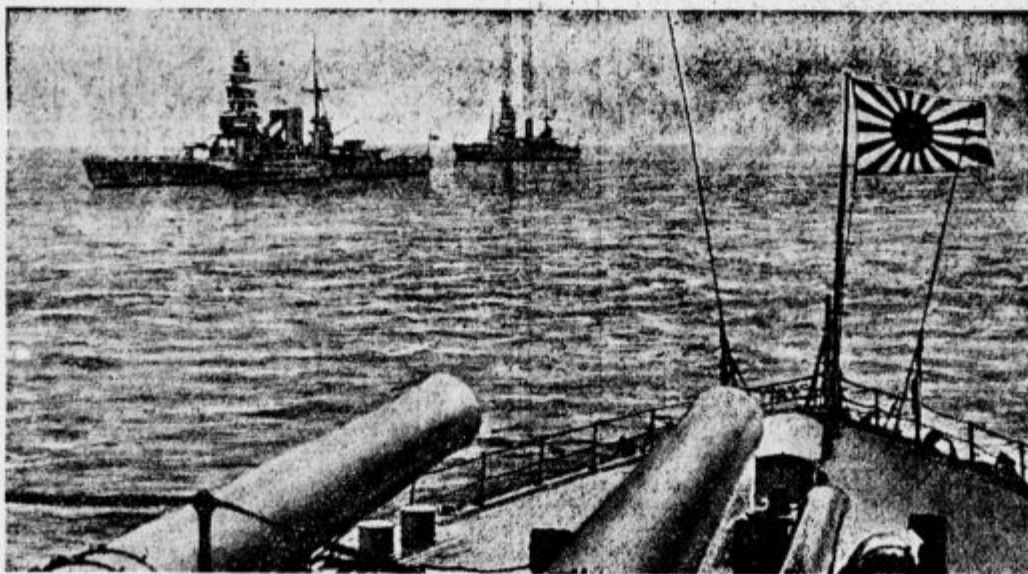
Voini poročevalci Eskins poročajo iz Hararja nekaj zanimivosti o abesinskem jeziku. Beseda »Vebe« — pomeni reko ali vsaj dolino reke. V vojnih poročilih to besedo večkrat beremo. Beseda »Musa« — pomeni goro. Če je rečeno, da so Italijani pridrli do vznožja gore Musa Ali, je to odločno preveč, ker je dovolj rečeno: do vznožja gore Ali. Za Evropeca je važna beseda »Naga«, ki pomeni jutro. »Šši« pa pomeni — dobro jutro, »jelims« je ne, »au« pa da.

»Neguš« pomeni cesar ali kralj, »neguš negest« pa je kralj kraljev — tako tudi Abesinci nazivljejo svojega cesarja. Včasih so podrejene visoke kneze tudi imenovali neguš, vendar jih sedaj nazivljejo le »ras«, kar pomeni poglavar. Visok naslov je »dediasmač« — poveljnik armade. Za njim je »grasmač«, ki je nekaj upravni poglavar. »Kenesmač« pa predstavlja sodno oblast. Poglavarji, ki imajo svojo manjšo armado, so »filiturari«. Teh je v Abesiniji kakih 500.

»Atu« je naslov, ki ga komu dajemo v znak posebnega spoštovanja. Evropeci v svoji vpljudnosti tako nazivljejo vse višje abesinske uradnike, s katerimi imajo opravka. Beseda »farangi« pomeni tuja. Sicer pa je v Abesiniji kakih 200 narečij. Zato tudi »Abesinija«, ki je arabska beseda, pomeni — mešanica. Zaradi tega tudi Abesinci raje vidijo, če jih nazivljejo Evropeci — Etiopce.

Ves vzhod v orožju

Kako se sovjeti oborožujejo proti Japonski

Japonsko brodogrje, o katerem poročajo, da plove proti Tokiu

Prav resno se moramo bati, da je vojaška revolucija v Tokiu sprožila vrsto resnih dogodkov, ki utesnejo preostalo ves svet. Kakor je japonska diplomacija postopala previdno, tako pa je njeno delovanje na drugi strani bilo smoteno ter vsak dan bolj ovijalo Azijo v japonske mreže. Toda to je bilo vojaškim krogom na Japonskem še prepočasno. Zato so morali past japonski ministri. Japonski vojaški krogi si žele hitrejših odločitev, ker dobro vidijo, da se smrti sovražnik rumene nadvlade v Aziji — Rusija vsak dan bolj oborožuje. Tako je vojaška revolucija na Japonskem tudi v Rusiji povzročila veliko pozornost. Resnica je namreč, da se Rusija resno pripravlja na spopad z Japoinci, želi pa, da bi se spopad čim bolj zavlekel, da bi se Sovjeti lahko tem bolj pripravili. Ali in kako so Rusi sedaj pripravljeni na vojsko z Japoinci?

Casniki, ki živi v Harbinu, je pisal pred kratkim nekemu evropskemu listu: »Če se iz Mandžurije ozrem proti severu, se mi zdi, da se tam gori dviga visoka grozeča stena, s katere bo zdaj zdaj zgrmel plaz v dolino. In ta plaz bo pokončil vso to cvetočo pokrajino.«

Rusija je res na severni meji Mandžurije zbrala ogromne vojaške sile. Vsa rusko-mandžurska meja od Mongolije do morja je posejana s samimi zapornimi forti po vzgladu Verduna. Za to steno jekla in betona pa stoji vedno za boji pripravljena armada 300.000 mož. Vsa Sovjetska

ima pod orožjem sedaj 1.600.000 mož. Poleg te aktivne vojaške sile pa lahko takoj pokliče pod orožje 1.500.000 mož, ki so zlasti dobro izurjeni v letalsstvu in plinskem vojskovanju. To je celna rezervna armada.

Rusija je v treh letih svojo armado zelo motorizirala. Docela motorizirana sta doslej dva pehotna zbora, 20 letališč divizij, ki jih lahko vržejo v boj takoj, kamorkoli veli potreba, 3 konjeniške divizije, 8 kosaških divizij, 758 baterij s poljskimi topovi, 35 batalionov težke artilerije, 5 divizij armade na Daljnem vzhodu in še nekaj drugih čet. Poleg vsega tega so zadnja tri leta v Sovjetski izdali 20.000 lahkih in 12.000 težkih strojnih puš, 4500 poljskih topov, 850 težkih topov in 3500 tankov. Leta 1935 je sovjetska armada vrhu tega dobila na novo še 346 težkih tankov, izmed katerih ima vsak štiri strojne puške in dva topova. Poleg tega so leta 1935 v evropski Rusiji zgradili 13 tovarn za orožje, v Sibiriji pa 4. Devet takih tovarn sedaj znova grade, in sicer 5 v Evropi in 4 v Sibiriji.

Podatki o letalski moči niso zanesljivi, vse-kakor pa strokovnjaki računajo, da ima Sovjetska 4300 letal. Sedaj deluje 14 sovjetskih letalskih tovarn, ki hočejo leta 1936 zgraditi 3000 najmodernejših letal. Da izurijo zadostno število sovjetskih vojaških letalcev, je ustanovljenih 80 letalskih šol. — Iz Leningrada so sedaj poslali na Daljnji vzhod 6 novih težkih bombnih letal. Vsako izmed teh letal ima štiri motorje ter je oboroženo z dvema stroginjama puškama. Nosijo lahko po 20 bomb, letajo lahko do 200 km na uro ter ostanejo v zraku 16 ur.

Na Daljnem vzhodu pripravlja sovjetska armada v trikotu med Mandžurijo, Rusijo in zunanjjo Mongolijo tako zvano »prazno ozemlje«. Tod bi Japonci mogli nekega dne od Harbina čez Cickar udariti proti Čiti ter odrezati vse ruske sile, ki stoji na Vzhodu. Da to preprečijo, so vse ozemlje med mejo in Čito že močno utrdili. Poleg tega so amursko železnico oskrbeli z drugim tirom ter zgradili še novo železnico, katere od Baikalkega jezera v loku proti severu vodi k morju. Vključ tem ukrepom pa so ustvarili »prazno ozemlje« s tem, da so tamonje prebivalstvo s silo odstranili in ga naselili drugje. Na tem praznem ozemlju so Rusi zgradili nepremagljiv sistem najtežjih utrb. Nekaj podobnega sedaj delajo med Vladivostkom in Harabovskim Novo letališče grade pri Nikolsku-Ussurskem, kjer bodo tudi letalski manevri.

General Graziani zajtrkuje iz svoje tropske čelade

Boj z orlom

V južno švedski provinci Vermland se je nekemu drvarju te dni to-le zgodilo:

Drvar se je že ponoči vračal z dela domov skozi gozd. V rokah je imel žepno električno svetilko, s katero si je svetil po poti. Naenkrat pa je nad sabo zaslišal močan šum, nakar je takoj začutil močan udarec na glavo. Udarce je bil tako močan in nepričakovan, da je drvar padel na tla. Mož je kmalu opazil, da ga je napadel velik ptič, katerega je najbrže privabila luč električne svetilke. Drvar je naglo zgrabil za dolgo vejo, ki je tam ležala ter z njo udrihal proti napadalcu. Ptič, ki je bil velik orol, se je pa venomer zaganjal v drvarja. Končno pa ga je drvar zadel na glavo in ubil. Orolova krila so bila 2 m široka. Ta rod se ni doživel, da bi bi se bil v teh krajih prikazal tak orol. Ta žival prebiva na severnem Švedskem, odkoder pa je tega najbrže na jug pregnala huda zima na severu.

«SLOVENEČ» pred 60 leti:

V torek 29. februarja 1876.

Politični pregled.

Z jugoslovanskega bojišča se poroča, da so 24. t. m. vstali pri Vlasojevičih tako strahovito pobili Turke, da doslej še nikoli tako ne. — Tudi mostarski Turki se upirajo nedavno razglašeni premembam, kar je tem važnejše, ker z njimi drže tudi tamošnji častniki, ki zahtevajo, da naj se jim zastala dnina izplača, ter žugajo z vstajo... Čedalje bolj se kaže, da nasveti Andrasseyev turškega vprašanja ne bodo rešili, ampak da se bode to moralo zgoditi z mečem.

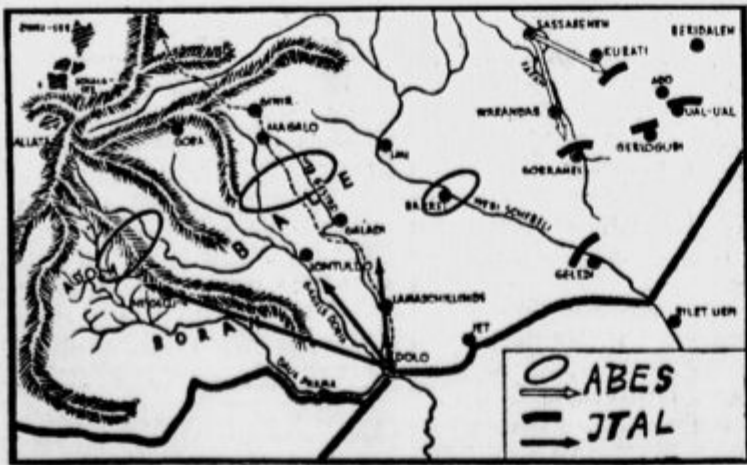
Druska zbornica poslancev je pričela obravnavo o novi vstavi cerkve evangelijske, ktere prvi član, kakor piše »Germania«, se glasi: Država je bog in minister božjočastja je njegov prerok.

Izvirni dopisi.

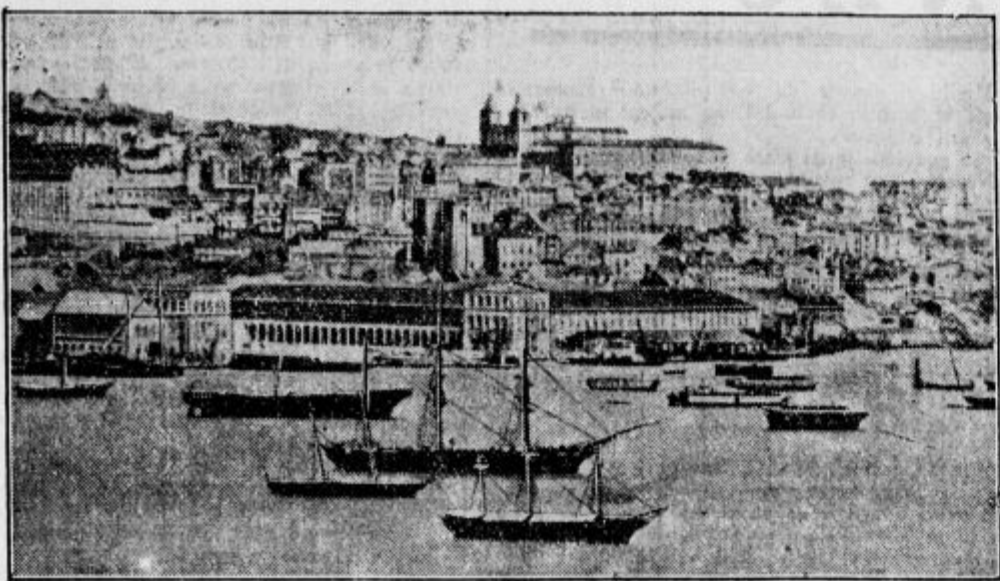
Iz Maribora, 27. febr. Zmaga je naša! To je drugikrat, da so se Slovenci pri volitvah v Mariboru pošteno in junaško obnašali. Slovenski poslanec dr. Radaj dobil je 105 glasov, a nasproti nemškutarski kandidatu »paverski kmet« 81... Pri tej volitvi pokazalo se je znova, kaj premorejo Slovenci — složni Slovenci. Dne 26. febr. prihajali so že zarano od vseh strani korenjaški volilci. Tu je vodil trumo po kmečko oblečenih mož kak duhovnik kakor Leonida svoje pogumne Spartance, tam zopet stolal je kakšen koncipient ali doktor ali župan se svojimi nevstašljivimi junaki. Po mesu so strežniki nosili na dolgih kolih oklice: »Volilci, volimo složno g. Radaja.« Med volitvo so stali Slovenci poštenjaki neomahljivo kakor skale, ob kateri se je razbijale nemškutarske klebače. Po srečno dokončanem boji zapustili so naši torišče podavši se v procesijo v čitalnico. Naprej so šli igrici, za njimi je nesel eden kmet slovensko in drugi cesarsko zastavo; in za tema so jo mahali volilci: se svojim novo izvoljenecem. Ko so prišli na glavni trg, zadonelo je kakor bi trenol, trikrat: »živili Slovenci!« V čitalnici je bil skupni obed. Ako bode mariborske Slovence vezala odslej prava, odkritosrčna, a ne puhla, jaloga sloga, upati — ne — reči smemo, da bodo odslej vedno zmagovali pri volitvah, bodi si že v deželni ali v državni zbor.

Zdravnik: Kako pa spite?< Bolnik: »Takole.«

Deset letnica nove Portugalske

Pogled na Lizbono — prestolnico Portugalske

Mala Portugalska s svojimi 6 milijoni prebivalci prav ni nikdar poznala demokracije v pravem pomenu besede. L. 1911 je revolucija odpravila kraljevino in dedno monarhijo. Od tedaj dalje pa do l. 1926 so neprenehoma divjale revolucije. Razne vojaške klike so se borile za oblast in vsaka vladala diktatorsko nad ljudstvom, ga izžemala, pustila pa, da je dežela gospodarsko in finančno vedno bolj propadla. V 25 letih je Portugalska preživela nič manj kot 20 revolucij. Leta 1926, v mesecu maju pa je nova vojaška revolucija dvignila na čelo republike generala Carmono. Tokrat je država imela srečo. General Carmona se je izkazal kot ljudomil in pošten predsednik. Moč, ugled in trajnost njegovega režima pa je dal finančni minister, ki ga je poklical v svoj kabinet profesor socialnih ved na univerzi v Coimbri, komaj 32-letni dr. Antonio Salazar. Odličnemu delu tega mladega gospodarstvenika, politika in državnika se je posrečilo, da se je politični režim ustalil, da se je ljudstvo umirilo in da je star narod, o katerem se je mislilo, da je že davno spregovorel v zgodovini svoje zadnje besede in da je že davno doigral svojo vlogo, zapet našel moči za politično, kulturno in gospodarsko preobnovo, za kar je ljudstvo samo iznašlo poseben izraz »Estado Novo«, to je nova država. Ta »nova država« bo maja meseca praznovala že 10-letnico novega režima.

General Carmona, predsednik Portugalske

Spočetka je general Carmona vladal diktatorsko, je pa takoj prvo leto svoje vladavine napovedal, da se bo spremenil režim, kakor hitro nastopijo zopet normalne razmere. Povdaril je tudi, da hoče svojemu narodu dati upravo, »ki bo temeljila na morali in na krščanski civilizaciji, ki je dedščina tisočletne ponosne preteklosti portugalskega naroda.« In še to je povdarjal, da mu bo krščansko pojmovanje človeka in njegove osebnosti strogo določena meja, »nad katero ne sme seči oblast države in pod katero ne sme pasti pokorščina državljanov.«

Po 5 letih vladanja sta Carmona in Salazar pričela uvajati demokratične reforme. L. 1931 je

bila ustanovljena stranka narodne unije. Leto nato je Salazar postal ministrski predsednik, ne da bi odložil finančno ministrstvo. Takoj je pričel s pripravi za novo ustavo, ki naj bi državi dala stanovski značaj. Ustava je bila izdelana leta 1933 in predložena ljudskemu plebiscitu v odobritev. Z velikansko večino so Portugalci odobrili stanovski temelj države, nakar so bile naslednje leto po novi ustavi izvedene prve parlamentarne volitve. Ustava predvideva 90 poslancev, ki jih vodijo moški in ženski volilci. Parlament, ki ga tvorijo izvoljeni poslanci, pa ni skuščina v liberalnem smislu besede, ampak je korporativna zbornica, ki ima posvetovalni značaj in pravico kontrole nad delovanjem vlade, posebej nad financami. Vlada je imenovana od državnega predsednika in torej ne odgovarja parlamentu. Demokracija torej ni izvedena po običajnem liberalnem vzoru, ampak po načinu stanovskih držav.

Stanovska zbornica je razdeljena v 20 odsekov, ki obsegajo vsa javna področja verskega, kulturnega, socialnega, gospodarskega in kolonialnega udejstvovanja. V teh sekcijah so združeni zastopniki korporacij, strokovnih organizacij in socialnih ustanov. Po čl. 14 in 15 ustave je prvičkrat po državni iniciativi prišlo do sestave stanovskih organov. Temu odgovarjajoče so prvotno bile korporacije tudi le politični organi države. Z zakoni septembra 1933 pa je zgradnja korporativnega reda bila bližje določena. Po statutu »narodnega dela« izvajajo lastništvo, kapital in delo socialne funkcije. Pri vršenju svojih pravic pa so omejeni po »kupni blaginji, ki zahteva socialno ravnotežje in pravično družabno soglasje«.

Pravila o notranji zgradnji korporacij dajejo pristojnim ministrstvom iniciativno pravico, da osnuje zveze podjetnikov, katerih delovanje je podvrženo nadzoru korporacijskih tajnikov. Enako ostvarja tudi delavstvo svoje nacionalne sindikate, ki jih država priznava kot ustanove z javnopravno pravico. Poklicne stanovske zveze podjetnikov in nacionalne strokovne delavske organizacije tvorijo skupaj korporacije, ki imajo izključno pravico za sklepanje kolektivnih pogodb ter so v svojem lastnem poslovnem področju avtonomne. Zadnje čase pa se mnogo poudarja težnja, da se tako delodajalcem, kakor delojemalcem prepuusti svobodno stvarjanje in organiziranje v podne stanove v prepričanju, da so razmere že toliko dozele, da se more gospodarstvo pripustiti samolastni disciplini.

Nova notranje-politična gospodarska zakonodaja mora že sedaj pokazati na mnogo lepih uspehov. Nadvse pomembno je delo, ki ga je opravil finančni minister Salazar, ki je pred 10 leti sprejel finance v popolnem razsulu. Danes pa more Portugalska svoje obnovitveno delo vršiti že brez zunanjih državnih posojil. Dalje se izvaja široko-potezen gospodarski obnovitveni načrt, ki je preračunan na 15 let in ki predvideva temeljito izboljšanje portugalskega vinogradništva, ki je glavni vir narodnih dohodkov, in izsušitev močvirnih pokrajin na jugu države. Kažejo se tudi prvi začetki lastne industrije, izboljšanje prometnih sredstev in potov. Docela je bila tudi preosnovana armada in prenovljeno vojno brodogradništvo. Danes je mogoče govoriti, da zunanje-politično Portugalska zopet vodi izrazito kolonialno politiko. Vsa leta

po vojni se je govorilo, da bo obubožana Portugalska prodala svoje kolonije, za katere se je zlasti Italija živo zanimala. Danes pa o tem ni niti govora. Kot kolonialna sila je Portugalska z ozirom na razsežnost kolonialnega ozemlja, ki meri nad 2 milijona kv. km (posebno razsežna je Portugalska Zahodna Afrika in Portugalska Vzhodna Afrika), čeprav le z 8 milijoni prebivalstva, še vedno na tretjem mestu v Evropi. Dasi materna dežela, v nasprotju s kako Holandsko, nima ne veliko kapitala in je revna na industriji, vendar je očitna volja, izboljšati upravo v kolonijah in dvigniti njihovo dobičkanost z novimi investicijami in zlasti z izboljšanjem prometnih sredstev. Večkrat se pojavi v javnosti beseda, da je Portugalska

poklicana, da enako kakor pred 400 leti, tudi v bodoče vodi portugalsko imperijalno politiko. Portugalci se zavedajo, da se je treba za tako globok in značilen preobrat v državi zahvaliti skoraj izključno enemu možu, in to je mlademu ministrskemu predsedniku Salazarju, ki je danes ljubljene portugalskega ljudstva. Kot politika ga navadno označujejo: »Vlada mu je bila vsiljena in se je ni osvojil. Ni bil zaročenik ne proti državi, ne proti narodu in si ni z demagogijo iskal naklonjenosti ljudstva.« Portugalski narod, ki je desetletja doživljal kratkotrajne diktature sebičnih častnikov, ve danes ceniti vrednost pravega politika in pravega državnika.

Amerika odganja tuje vplive

Paragvaj prvi pobornik južnoameriške svobode

Vojna v Chaco, med Bolivijo in Paragvajem, se je končala z znano Paragvajsko. Zmaga je bila tako popolna, da so to sprevedele tudi tiste skrivnostne sile, ki so to vojno zanetile, in da bi rešile, kar se še da rešiti, so hitro postavile neko komisijo, ki je pod krinko bratstva in človečnosti izposlovala prvo premirje, sklenila razorožitev vojskujočih se držav na predvojni stanje ter sklicanje drugega zborovanja za sklenitev miru in določitev mirovnih pogojev. Konferenca miru, kakor se imenuje ta druga komisija, je sestavljena iz diplomatov Brazilije, Argentine, Chileja, Peruja in USA. Predsedstvo te konference imenuje argentinski zunanji minister, Saavedra Lamas. Celotno vrsto načrtov je ta konferenca že izdelala, toda vsi so bili zavrnjeni. V prvi vrsti od Paragvaja, ki samozvestno brani svojo tezo, podkrepilno z neoporečno zmago na bojnih poljanah. Sprito težko v vprašanju meja je debata v tej konferenci preskočila na vprašanje o izmenjavi vojnih ujetnikov. Tu je zopet Paragvaj na boljšem, ker ima okrog 15.000 Bolivijcev, v Boliviji je pa samo okrog 4000 Paragvajcev. Zato konferenca tudi v tem vprašanju ne napreduje. Paragvaj pa potiska v ospredje le vprašanje meja, ki posebno argentinski diplomaciji povzroča marsikak glavobol.

Pred 65 leti so namreč nekatere severne province Argentine spadale k Paragvaju, ki pa jih je leta 1870 v vojni zoper nič manj kot štiri sosedne države (zoper Argentino, Brazilijo, Urugvaj in Chile) izgubil s še nekaterimi pokrajinami. V tej dobi se je Paragvaj kot lev boril na vseh mejah, pa toliko premoči le ni mogel biti kos. Južnoameriška korupcija je tudi tu igrala svojo vlogo. — Paragvaj tega poraza ni pozabil in sedaj, ko je iz vojne prišel kot zmagovalec, je začel dvigati glavo in je neizprosno, do sedaj še vpludno, zavril vsak predlog, ki mu ga je stavila buenosajrska mirovna konferenca. Mirovni pogoji Paragvaja so prav za prav upravičeni, če pomislimo, koliko ozemlja

so odvzeli tej državi, tudi ozemlje, ki je bilo še pred kratkim neznano, namreč »avstralski Chaco«.

Človeku se kar smešno zdi, kako more Paragvaj, ki je glede na površino svojega ozemlja kakor tudi glede na število prebivalstva najneznatnejša od vseh južnoameriških držav, nastopati tako ostro in kljubovati Argentini, ki ima desetkrat toliko ljudi in seveda tudi desetkrat toliko vojšta! Še bolj nerazumljiva pa je simpatija, s katero je argentinsko prebivalstvo spremljalo silni vojaški napor Paragvaja v zadnji vojni proti Boliviji. Toda kakor marsikje drugje, je tudi v Argentini simpatija mase eno, diplomacija vlade pa drugo. Sedanja diplomacija Argentine je popolnoma v inozemskih vodah, najbolj v angleških in s tem v znatnem protislovju s smernicami Paragvaja, ki se otrasa vseh inozemskih vplivov. Ti inozemski vplivi so popolnoma gospodarskega značaja, z ene strani zaščita investiranega kapitala, z druge pa izrabljanje različnih žetev (lun, žita, koruze in bombaža). To nesoglasje med uradno politiko države in simpatijami prebivalstva se močno izraža ravno sedaj v italijansko-argentskem sporu. Ker je Argentina član Zveze narodov in so angleški vplivi v njej jako močni, stoji uradna politika v znaku sodelovanja z Anglijo. Prebivalstvo pa je do dna proti Angliji, ne toliko zaradi sorodnosti z Italijo — režim, ki tam vlada, je tu močno zasvožen — marveč in edino zato, ker očitajo Angležem, da močno izrabljajo Argentino.

Razumljivo je, da Paragvaj kot »kampion« neke južnoameriške Monroeve doktrine pozna vse te težave Argentine in ji nagaja, kjer le more, tembolj, ker ima Argentina vedno eno oko zaprto, z drugim mora pa gledati na gorati Chile, ki vedno škili na rodovitno argentinsko ravan — od visokih And do Atlantskega oceana. V zadnjih dneh že precej slišajo o nekaj tajnih razgovorih med generalnim štabom Chileja, Bolivije in Paragvaja, posebno med zadnjima dve-

Assuncion, glavno mesto Paragvaja

Boulderjev jezik na Koloradu Največja elektrarna na svetu

Ena največjih nalog, ki si jih je postavil ameriški predsednik Roosevelt, je izkoriščanje velikanskih pokrajin, ki leže mrtve in neplodne, za dvig ameriškega splošnega blaginje. V ta namen si je izbral dvojno pot. Ameriško poljedelstvo trpi posebno v srednjem delu Združenih držav in na jugu vsled neprestanih močrečih suš in pomanjkanja vodnega dotoka. — Na eni strani hoče izvesti ogromne regulacijske rek in zgraditev namakalnih pripravl, ki bi vodo bolj gospodarsko razdelile po nevarnih conah, na drugi strani pa hoče izkoristiti tudi velikanske vodne sile, da bi s tem ameriškem kmetu omogočil cenečo uporabo električnega toka.

Posebno drugi del svojega programa je Roosevelt že skoraj dovršil. Celo omrežje ogromnih vodnih zapor in jezov so na njegovo pobudo zgradili, tako v »Črnem kanjonu« v državi Kolorado, nadalje v Tennessee-jezeru v Skalnatem gorovju in na jugu pri Dorrisu. Ne gre tu za navadne vodne zapore, ampak kar cele doline se zapro in nastajajo tako nove velikanska jezera, ki se odlikajo v celo omrežje manjših jezer, odkoder napeljujejo vodo za zamakanje ali pa kot pogonsko silo za električne centrale.

Slike, ki jih objavljamo, predstavljajo največjo vodno zaporo na svetu, ki je zadnja leta nastala v tako imenovanem »Črnem kanjonu« v Kaliforniji in je imenovana po gradbeniku inž. Boulderju

Pogled na novo jezero, ki je nastalo zaradi velikega jezusa na reki

»Boulderjeva zapora«. Boulder je enostavno prestregel reko Kolorado in jo na kraju, ki ga označuje črna puščica na naši sliki, prečidal s 52 m visoko zaporo. Dela so sedaj končana in so požrla nič manj kot 165 milijonov dolarjev (tudi 8 milijard Din ali skoraj toliko kot ves naš državni

proračun. Op. ured.). Za zaporo je nastalo velikansko jezero, ki ga na sliki vidimo. Njegove vode bodo napajale Kalifornijo, Nevado, Arizono ter gonile električne centrale po vsam zapadu in severozapadu. Nad 3 milijone kubičnih metrov betona je bilo uporabljenih za zaporo, torej toliko, kolikor ga bi potrebovali za zgradbo betonske ceste iz Pariza pa tja v sredo Sibirije. Voda goni 15 turbin, od katerih ima vsaka 115.000 konjskih sil, torej za 30% večje, kot dosedaj največje turbine na svetu pri električni centrali Dnjeprostroj v Sovjetski Rusiji. Voda novonastalega jezera je sedemkrat večja kot ona, ki jo zadržujejo ogromne angleške zapore Nila pri Assuanu. Boulderjeva zapora deloma že deluje in je pokazala, da je upe, ki so jo v njo stavili, izpolnila. Reka Kolorado, ki je prej valila s seboj blato in je bila nepitna, postaja sedaj pitna, ker zapora zadržuje blato in vodo čisti. Od vseh okoliških mest gradijo sedaj dolge vodovode, ki bodo dovajali svežo vodo v pokrajine, ki so bile popolnoma brez nje. Električne sile v izmeri milijon in pol konjskih sil na seveda še niso mogli izrabiti, a jo bodo v prihodnjih letih. Boulderjeva zapora je največje gradbeno delo, ki se je kedaj izpeljalo v moderni zgodovini.

Boulder City, novo mesto, ki je nastalo ob Boulderjevi zatvornici

ma, čeprav se zdi neverjetno, saj so se še pred kratkim vojskovali drug zoper drugega.

Predrznost Paragvaja je razvidna najbolj iz teh le dveh slučajev. Meja med Paragvajem in od njega nanovo zasiedanim ozemljem v Chacu z Argentino tvori reka Pilcomayo. Ta reka je pa po zadržilu Argentine, kar je tudi pravilno, v zadnjih letih menjala tok proti jugu. Približno tam, kjer je bil prejšnji tok, je Argentina postavila okrog 12 majhnih trdnjav, ki jim pravijo »Fortini«. Nedavno se je pred nekim od teh fortinov prikazala tolpa ljudi (okrog 300), na pol vojaško, na pol civilno oblečenih in je argentinsko posadko zapodila čez reko. Isto se je zgodilo šestim drugim fortinom, ki so danes vsi v paragvajskih rokah.

Diplomatična konferenca od sedaj ni imela nikakega uspeha. — Dva bolivijska častnika, paragvajski ujetnika, sta zbežala iz Paragvaja čez široko reko Parana na argentinsko stran v neko mesteco na obali te reke. Argentinska pomorska oblast ju je pridržala v mestu, dokler ju ne pošlje v kak večji kraj. Paragvajska vohunska služba je to kmalu izvedela in kar nenadoma je priplul paragvajski motorni čoln z vojaštvom pod poveljstvom gen. štab. kapetana na argentinsko stran. Vojaštvo je argentinsko stražnico obkolilo in jo preiskalo, toda Bolivijec je ni bilo več tam: Paragvajci so potem preiskali vse mesto, ko pa ju niso našli, so ježno odšli. Paragvajski poslanik se je sicer oprstil pri argentinski vladi, dogodka pa le ni bilo več mogoče spraviti s sveta.

Da si mali Paragvaj upa kaj takega početi, je razumljivo le iz silne vojaške moči, ki jo ima danes v primeri z drugimi južnoameriški državami. Poleg svojega vojnega materiala ima ves zaplenjeni bolivijski material, kar mu omogoča, da v nekaj dneh kar najbolje opremlj 300 tisoč mož. Če upoštevamo še izvrstni človeški material, ki se je izkazal v ravnokar končani vojni, ko so si stale nasproti vojske v razmerju 1:3, je povsem umevno, da igra Paragvaj danes vlogo »enfant terrible«, s katerim morajo sosede prav previdno postopati, da ne pride do kake katastrofe.

Vsekakor je naloga, ki si jo je postavil Paragvaj, da namreč iz južne Amerike odstrani vse tuje vplive, zelo simpatična.

MLADI SLOVENE

Pesem o sreči

Sredi polja
mlad beraček
svira, svira na piščal.
Sonček zlati,
sonček božji
že iz postelje je vstal.
Kaj pa svira,
deček bedni
na piščal ves dan,
ko da prosi,
ko da toži,
pa je vse balem?
Pesemco o zeman kruhu,
pesemco o sreči
svira, svira — pa ne more
revček je doseči...

Čokoladne deklice

Kadar zobljete čokolado, otroci, — iz vsega srca vam pripočim, da bi jo zobali čim večkrat najbrž ne mislite dosti ali pa prav nič na to, kako ta okusna slaščica prav za prav nastane. Tudi jaz, Kotičkov striček, se v tem ne razlikujem mnogo od vas, zakaj za kos dobre čokolade bi storil marsikaj: na primer, postavil bi se na plešasto mi glavo, če bi bilo treba, tako močno imam rad to rjavo jedčo.

Njega dni, ko sem bil tako rekoč še mladenič — tega je zdaj gotovo že pet let — sva s Požgančevim očetom pustila treh zunaj in jo mahnila na — Dunaj. Komaj sva prispela tja, so Požgančev oče po stari navadi zavili na desno in kmalu zginitili čez prag neke gostilne. (Če se ne motim, je bilo gostilnici ime »Pri blebi luni«.) Jaz pa sem jo raje mahnil dalje po širokih cestah in ulicah, — kar na slepo srečo. Tako mi je okrog poldneva zaneslo do velike rjave hiše. Kar na lepem so se hišna vrata odprla na stečaj in hip nato sem se znašel sredi groznega živčava in dirindaja. Iz vhoda se je namreč vsula cela tropa mladih brhkih deklic, ki so bile vse oblečene v dolge rjave halje, na glavi pa so imele lične bele kapice. In glejte, v tem trenutku sem se kakor nalašč spomnil čokolade. Bitja, ki so se vsula čez prag rjave hiše, so bile prave čokoladne deklice, to se pravi, ne deklice iz čokolade, nego delavke, ki jim je poverjeno imenitno in velevažno delo: izdelovanje čokolade. Zakaj velika rjava hiša, pred katero sem stal, ni bila nič drugega kakor tovarna čokolade.

Lahko si mislite, da sem bil malone presunjen ob tem odkritju. Strmel sem skoraj spoštljivo za odhajajočim živčavom in hip nato se mi je porodila v glavi drzna želja, da bi si takole tovarno, kjer izdelujejo samo sladkosti, tudi od znotraj ogledal. Opogumil sem se in jadno stopil čez prag, na tistem seveda pripravljen, da mi pokažejo vrata. A sreča mi je bila mila. Povedal sem v pisarni, da bi si rad ogledal tovarno in v eni sapi dostavil, da bom vse, kar bom videl, na debele in široko popisal v časopisu. Prijazni gospod me je nato povedel v prostore, kjer se izdeluje čokolada. Pravkar je nova skupina delavk začela delati.

Povsod, koder me je prijazen gospod vodil, sem videl pri strojih in pri dolgih pulnih čokoladne deklice. Stale so tam v svojih čokoladno-rjavih oblekah in opravljale svoje delo. Razen mrkega gospoda strojnika, ki je hodil sem in tja ter tu pa tam malo potipal za vzvod ali ročico pri strojih, so bile v tvornici same mlade deklice. Nekatere so stregle strojem, druge pa so stale ob dolgih mizah in z nezasišano naglico zavijale čokolado najprej v srebrn, nato pa še v pisan papir. Delo jim je šlo tako naglo izpod rok, da sem komaj opazil posamezne kretnje.

Prijazen gospod, ki me je spremljal, mi je med potjo pripovedoval približno tole:

Najvažnejša reč za izdelovanje čokolade je kakao. Ta raste v zahodni Afriki in v Nizozemski Indiji. Raste približno tako kakor pri nas paprika. Ko je zrel, ga potrgajo, posuše, nalože v vreče in pošljejo v tovarne za čokolado. V tovarni kakavna zrna najprej očistijo in nato zmlejejo. Ker vsebujejo kakavna zrna precej tolike, morajo le to odstraniti. To se zgodi v velikih stiskalnicah. Iz teh stiskalnic pride na dan rjava zmes, ki ji pravijo kakavni kolač. Kakavni kolač gre še enkrat v mlino, ki ga do dobra zmleje. Sele zdaj prav za prav prične izdelovati čokolado. Kakavnemu prahu je treba primešati sladkorja, potrebnih dišav itd., poleg tega pa še ono, po čemer naj ima čokolada okus, to je mleko, različno sadje, kava itd. Vse to

stroj dobro premeša in nato to snov vlijejo v potrebne oblike ter močno stisnejo. Čokolada je zdaj že skoraj narejena. Za nekaj dni jo odnese v hladilnico, da se ohladi in stvdi. Nato pride na vrsto glavno delo čokoladnih deklic. Čokolado je treba razrezati in okusno zaviti v papir. Nato jo razpošljejo trgovinam.

Tako nekako mi je pripovedoval prijazen gospod. Na koncu mi ni dala žilica miru, da ga ne bi vprašal:

»Slišite, gospod, ali te-le čokoladne deklice pozobljejo mnogo čokolade?«

Janezek in mladi knez

Zgodba, ki vam jo bom zdajle povedal, se je odigrala v prelepi deželi württemberški na Nemškem. Mojega deda stric se je preselil pred dvajsetimi leti v to deželo in vzal za ženo družabnico tamkajšnje kneginje. Naselila sta se na majhnem posestvu na kmetih. Imela sta sina Janezka, mladega neugnanca, ki je ves božji dan tokal po tratah, lovil metulje, se pretepal z vaškimi fantini in počenjal še vsakojake druge norčije.

Nekega lepega dne jim je kneginja sporočila, naj pripravijo vse potrebno za sprejem mladega kneza, ki pride na partédenški oddih na deželo. V hiši je nastal gromozanski dirindaj. Vse je tekalo sem in tja, pospravljalo zanemarjena dvorišča in hleve, olupševalo postolja, krasilo sobe s cvetličami in počenjalo še vse polno drugih potrebnih in nepotrebnih stvari.

Janezek je seveda moral imeti povsod svoj nos. Venomer je spraševal mamo, čemu vsi tako hitijo. Povedala mu je, da bo prišel mladi knez na počitnice. Janezek je o knezu slišal že marsikaj, a niti zdaleč si ni mogel predstavljati, kakšen je v resnici. Vsekakor mora biti zelo imeniten gospod, če se vsa hiša tako skrbno pripravlja na njegov obisk — si je mislil. Gledal je, kako mama peče velikansko pogačo, ki je tako dobro dišala, da so se mu cedile debele sline po podbradku.

»Oh, zakaj tudi jaz nisem knez!« si je na tihem zaželel.

Drugega dne je pridrdrala z zlatom in s prelepimi rezbarijami okrašena dvorna kočija. Iz nje je izstopil mlad deček. Bilo mu je komaj štirinajst let. Spremljal ga je majhen, širokopleč možakar s strogim obrazom. To je bil njegov vzgojitelj. Kneginja je pisala, naj z mladim knezom ravna, kakor bi bil njihov, in naj opusti vse dvorske navade in običaje. Ker je bil deček slaboten in bledičast, je menila kneginja, da bi mu dobro storilo malo svežega zraka na kmetih. Lahko si mislite, kako se je deček veselil svobode, saj je doslej poznal gozd in polje samo iz dvorne kočije, ki je vozila po peščenih poteh kneževskega parka. Najbolj pa se je mladi knez veselil, da se bo vsaj za nekaj časa iznebil strogih dvorskih predpisov, ko ni smel napraviti niti koraka po svoji volji.

Toda na njegovo veliko žalost se je kmalu izkazalo, da vendarle ne bo užival polne svobode,

Bogat ribolov

Francek lovi na visokem mostu ribe. Janezek pride mimo in ga pobara:

»Ali si že kaj ujel?«
»Pst! šepne Francek. «Dozdej še nič, ampak zdaj pa bo nekaj. Pravkar je velika riba zgrabila za trnek!«

Kakšna je ta Francekova »velika riba« pod mostom, vidite na sliki!

Misliti si morate, da sem bil hudo razočaran in tudi vi bi bili, če bi bili na mojem mestu, ko sem dobil odgovor:

»Se povohati je ne mara nobenale.«

Neverno sem zmajal z glavo, se še enkrat ozrl po dolgi dvorani ter po ljubkih čokoladnih deklicah in se nato poslovil. Za slovo mi je prijazen gospod stisnil v žep velik kos najslajše čokolade, katero bi še danes imel in je radevolje razdelil med nas, če je ne bi že zdavnaj pohrustal — sam. Kadar me bo pot spet zanesla na Dunaj, bom pa v resnici treh pustil zunaj, čokolado pa prinesel — vam.

kakor si jo je želel. Nista z vzgojiteljem še dobro stopila iz voza, že je stari gospod prišel na vse strani deliti ukaze, kako se morajo knezu klanjati. Janezku je sicer milostno dovolil, da lahko kneza tika, toda obenem mu je zabijal, da mora kneza klicati »Vaša Visokost«. Janezku pa to prav nič ni bilo všeč. Besedi »Vaša visokost« sta se mu kar zatikali v grlu. Ni in ni mogel spraviti iz sebe pozdravne nagovora, ki se ga je moral na materino željo naučiti na pamet. Ves rdeč od sramu se je slednjič ojunatil in povprašal strogega gospoda vzgojitelja:

»Ali lahko pokažem... fantiču... naše hleve?«

»... Njegovi Visokosti, morate reči,« mu je popravil vzgojitelj. »Ne. Visokost mora danes počivati. Šele jutri okrog poldneva lahko Njegovi Visokosti pokaže hleve.«

»Visokost« je žalostno in neprijazno gledala izza visokega ovrtnika, kot so jih tedaj nosili na dvorih.

In tako je bilo vse dni. »Visokost« se je morala tudi na počitnicah učiti, in sicer take stvari, o katerih se našemu Janezku niti sanjalo ni. »Visokost« ni smela z vaško mladino k potoku, kjer so otroci imeli svojo zabavo s starimi kmečkimi kobilami, ki so jih za šalo jahali in prevračali na njih kozolce. Namesto tega je imela »Visokost« prave jezdne ure, pri katerih pa mu je zelo slaba predla. Tudi drugače ni imel ubogi deček od svojih počitnic na deželi prav nobene koristi. Če so šli v gozd in je Janezek skakal okoli in plezal po drevesih ter drvel za brošči, je moral knez nasklepati svojemu vzgojitelju imena rastlin in dreves, mimo katerih so korakali. Žalostno, kajne?

Janezku se je zdelo to že prenemno. Nekega dne je menil ni tebi nič dejal mlademu knezu:

»Veš kaj, Visokost, prav nič mi nisi všeč. Saj nisi za nobeno rabo. Nikoli se nečeš igrati, venomer buljiš s tistim svojim vzgojiteljem v knjige. Ali si tudi doma tako pust in dolgočasen? Kaj se nikoli ne igraš s svojimi bratci in sestrami?«

Knez je žalostno zmajal z glavo in dejal: »S svojimi brati in sestrami smem le redko-kdaj govoriti. Tudi nje vedno spremljajo vzgojitelji. Vidim jih samo na dvorskih slavnostih in v cerkvi. Samo zvečer včasih posedimo skupaj z našo milostno gospo materjo, ko čakamo na milostnega gospoda očeta.«

»Oh,« je menil Janez, »tebi je dobro. Ni ti treba iti zgodaj spat in lahko ostaneš zvečer s starejšimi skupaj.«

»Ampak saj nisem rad pokonec!« je srdito dejal deček. »Kako rad bi šel v posteljo, pa moram kot lesen kip sedeti na stolčku. Ne smem se nikamor nasloniti, venomer moram paziti, da ne zatisnem očel.«

»Kaj? Mar knez ne sme delati tega, kar sam hoče?« ee je začudil Janezek.

»Visokost« se je trudno nasmehnila:

»Kaj še, Morda pozneje, ko bom velik.«

Z vedno večjim začudenjem je Janezek opazoval, kako so Njegovi Visokost klicali navsezgodaj, kako je moral že neprespan vstajati in moliti jutranjo molitev. Ni se smel igrati z drugimi otroki, vse mu je bilo prepovedano; ni smel plezati na drevesa ne loviti metuljev, ni smel stikati za plitčimi gnezdi, ni smel brodit po vaških mlakužah, ni se smel pretepati z vaško mladežjo, ni smel loviti rakov in rib, ni smel sploh ničesar, kar je drugim otrokom v veselje in zabavo.

Ko je knez odšel, je Janezek še enkrat pobara svojo mamo:

»Ali vsi knezi tako žive, mama?«

In ko mu je mama pritrdila, je zamišljeno zmajal z glavo in menil:

»Nak, potem pa knez že ne bi hotel bitil!«

Če mladež brez nadzorstva je, prav malokdaj kaj prida je.

Vaja je najboljši učitelj otrok.

Mladi Robinzoni

Trije dečki v Ameriki so nedavno doživeli dokaj čudno reč. Igrali so se ob nekem jezeru. Pa so zagledali v vodi velik kos ledu. Žilica jim ni dala miru. Hitro so se oborožili z dolgimi palicami in se utaborili na ledu. Palice so zatikali v dno jezera in porivali ledeno ploščo dalje. A njihovo veselje ni trajalo dolgo. Plošča je priplavala do pešene sipine, ki je oddaljena približno 100 metrov od brega. Zarila se je vanjo in obstala. Dečki niso mogli ne naprej ne nazaj. Ledena ploskev se ni premaknila niti za las.

Dve dolgi uri so dečki zaman klicali na pomoč. Nihče jih ni slišal. Medtem se je stemnilo in dečke je obšel še večji strah ob misli, da bodo morali prenočevati na samotnem ledenem otočku vso noč. Nazadnje pa jih je le opazil neki ribič. Poklical je gasilce, ki so s čolni pohiteli dečkom na pomoč. Kmalu so jih zdrave in žive pripeljali na breg.

Ta zgodba je od prve do zadnje besede resnična in vam lahko postrežemo tudi z imeni mladih Robinzonov: Najmlajši je star 10 let in se piše Jožek Snel, drugi je star 13 let in se piše Pavel Fortuna, najstarejši pa je star 15 let in se piše Ludvik Smrdel. In kar je najbolj zanimivo: vsi trije dečki so, kakor že imena sama povedo, otroci slovenskih staršev v Ameriki.

Risba z eno potezo

Današnja slika, ki predstavlja lovca, ko streja divjea petelina v gozdu, je narisal Štefan A. belj, učenec III. razr. mešč. šole na Ježici pri Ljubljani. Tudi ta risba je kar čedna in dela mlademu risarju vao čast!

Olimpijada v Garmisch-Partenkirchnu

Tudi 7-letni Štefan, ki hodi šole v I. razred ljudske šole na Prulah v Ljubljani, je mnogo slišal o zimski olimpijadi na Nemškem, kamor so šli tekmovali tudi slovenski smučarji. Štefana pa smučanje toliko ne zanima, pač se silno navdušuje za hokej na ledu. Hokej je igra, ki je dokaj podobna nogometu, s to razliko, da igrajo hokej na ledu in da žoge, ki je mnogo manjša kot nogometna žoga, ne suvajo z nogami, nego z zakrivljenimi palicami. Kako si mali Štefan tak hokej predstavlja, vidite na sliki, ki jo je napravil čisto sam.

Listnica Kotičkovega strička

Kotičkarjem. Vaš kotiček je moral tokrat odpasti, ker je moje pero, ki odgovore na vaša pisma piše, tako hudo prehlajeno, da je vse napak napisalo. Venomer je namreč moralo vmes kašljati: krheli, krheli in kihati: čhm, čhm! Da boste videli, kako čudni so bili ti odgovori, vam za vzorec napišem samo enega, najkrajšega. Berite in strmite! — »Dragi, krheli, krheli, Francek! — Zelo me, čhm, veseli, da si se po dolgem času spet oglašil, krheli! V šoli si, krheli, krheli, dobil same cveke! To pa ni lepo, čhm! Pobiljšaj se, krheli, krheli, drugače ne bova več prijatelj, čhm! Pa še drugič kaj, krheli! Pozdravi: tudi, krheli, sestrico in, čhm, zbogom! — Tvoj Kotičkov striček, krheli, krheli. — Razumljivo je, kajne, da takšnih odgovorov nisem mogel objaviti? Zdjaj se z njimi masti moj koš — naj mu dobro teknejo! Pa drugič!

Mlada njiva

Nove prigode Abesinčka Mahakukuja

Abesinček Mahakuku se je bojeval s svojimi tovariši v vojski proti Italijanom. Njegova četa je štela petdeset mož. Vsi so bili oboroženi z modernim orožjem, s puškami.

Prežali so v skalnatem gorovju in pričakovali sovražnika. Napeto so gledali, kdaj se sovražnik prikaže. Ni jim bilo treba dolgo čakati, ko so zaslišali šum.

Pred seboj so zagledali četo Italijanov, ki so se počasi in previdno približavali.

Mahakuku je zaklical:

»Ogenj!«

Počilo je in Italijani so padali po tleh.

»Ogenj!« se je v drugič glasilo povelje in zopet je padlo nekaj Italijanov.

Tretjič je zaklical Mahakuku:

»Ogenj!« in Italijani so padali po tleh kakor hruske z dreves.

Italijani so bili tako iznenadeni, da se niso utegnili braniti. Ko pa so videli, koliko njihovih vojakov leži na tleh, so tudi oni zgrabilili za orožje in pričeli streljati na nevidnega sovražnika. Abesinčkov niso videli, zato so streljali tja, odkoder so slišali streljanje. Seveda tako niso nobenega zadeli in krogle so zletele mimo Abesinčkov.

Mahakuku je dal povelje:

»Močnejše streljajte!«

Abesinčki so začeli divje streljati in Italijani so mislili, da je Abesincev cel roj. Prenehali so s streljanjem in se poskrili. Mahakukujevo bistro oko je kmalu opazilo, da je več Italijanov odšlo. Odšli so po pomoč. Mahakuku je izprevidel, da se bo moral s svojimi vojniki umakniti. Premišljeval je, kako bi Italijane ujel žive ter jih odpeljal k cesarju. Domislil se je in vzkliknil:

»Da, tako bom storil!«

Izbral je polovico svoje čete in jih odpeljal s seboj. Peljal jih je k vzhodu neke soteske ter jih razvrstil po strmih skalovju. Naročil jim je:

»Ko boste videli, da so vsi Italijani v soteski, zavalite na vhod skale.«

Vrnil se je k ostali četi in prišel ravno v trenutku, ko so prišla k Italijanom ojačenja. Dal je povelje:

»Počas in previdno se umikajte, da vas ne zagledajo Italijani.«

Abesinčki so se umikali ter venomer streljali. Italijani so slepo udarili za Abesinčki in tako jih je Mahakuku privedel do soteske.

Sedaj se bo odločilo.

Mahakuku je planil s tovariši v sotesko ter bežal na drugo stran.

Italijani so udrli za njimi v sotesko. zadnji vojak je bil v njej.

Tedaj so pa sprožili skriti Mahakukujevi vojski skale in kamenja s strmega pobočja. Ko so Italijani zaslišali grmenje skal, so preplašeni begali sem in tja misleč, da je potres.

Videč, da je vhod zaprt s skalami, so hoteli naprej tja, kamor so videli iti Abesinčke. Pa kaj je to, izza vsake skale so zagledali cev puške. Videli so, da so se ujeli v past.

Mahakuku je vzel velik roj in začel vanj vpati tako, da se ga je slišalo po vsej soteski:

»Nikar se ne branite! Nas Abesincev je pet tisoč in če hočemo, boste v trenutku ležali mrtvi na tleh. Toda mi smo usmiljeni in vas pustimo živeti, če odložite orožje. Petnajst minut vam dam odloga, ali se vdaste ali ne.«

Teh petnajst minut pa je hotel Mahakuku izrabiti v to, da odide po pomoč. Spelzal je preko skalnatega pobočja in začel iskati abesinske čete. Zagledal jih je. Urno je stekel k njim in jim povedal, da so v soteski ujeti Italijani.

Hitel je z abesinskimi vojaki nazaj k soteski, kjer so ga že nestrpno pričakovali. Zakaj Italijani so že odložili orožje. Abesinci so stopili k Italijanom, jim pobrali orožje ter jih zvezali. Ko so Italijani videli, da ni Abesincev toliko, kakor so mislili, so škripali z zobmi od izje, najbolj pa zato, ko so videli, da so jih ujeli Abesinčki, skoraj še dečki.

Mahakuku je zvedel od Abesincev, da so Italijani ujeli slavnega rasa Sejuma.

Sklenil je, da ga reši. Ponoči se je začel previdno plaziti proti italijanskemu taborišču. Bil je že pri taborišču, ko je zagledal italijanskega vojaka na straži. Hotel se mu je izogniti, toda vojak ga je že zagledal. Skočil je proti njemu in ustrelil. V hipu je bilo taborišče oziviljeno. Od vseh strani so hiteli vojaki skupaj. Sedaj je šlo Mahakukuju za življenje. Spretno se je izvil vojaku iz rok in jo ubral v temno noč.

Vojaki so streljali za njim, a ga niso zadeli, ker je bila gosta tema. Mahakuku je že mislil, da je rešen. Pa sta nenadoma skočila predenj dva vojaka, ki ju prej ni opazil. Pobila sta ga na tla. Medtem s oprispeli tudi njegovi preganjanci. Odvesti so ga hoteli v taborišče.

Mahakuku je otepal okoli sebe z rokami in nogami. Nazadnje sta ga dva vojaka zgrabila, eden za roke, drugi za noge. Mahakuku se je skrčil, v naslednjem trenutku stegnil in vojak, ki ga je držal za noge, je dobil tak sunek v nos, da se je zvrnil vznak. Nato jih je začel Mahakuku še zmerjati:

»Sram vas bodi, strahopetci, nemarni! Na enega samega jih navali ves roj. Sami bahači ste in polenta...«

Zadnje besede ni mogel več izustiti. Nekdo ga je z vso močjo udaril po glavi.

Omedlelega Mahakukuja so dvignili in ga odnesli v taborišče.

Mahakuku je bil močan in zdrav.

Ceprav je dobil hud udarec na glavo, mu ni kdo več kaj škodovalo. Drugo jutro se je predramil iz nezavesti. Malo mu je še šumelo po glavi, pa je tudi to kmalu minilo. Pogledal je okoli sebe in videl, da je v šotoru. Ni se še dobro razgledal, ko je vstopil v šotor poveljnik in pripeljal s seboj nekega vojaka. Ko je ta zagledal Mahakukuja, je vzkliknil:

»Da, da, ta je tisti!«

Poveljnik se je obrnil k Mahakukuju in rekel: »To je eden izmed vojakov, ki si jih zvalil v sotesko. Ko ste jih ujeli, se je on neopaženo izmuznil in nam prišel povedat, kaj se je zgodilo. Zdjaj vemo, da si poveljnik tistih malih, zahrbtnih Abesinčkov. Take tičke imamo strašno radi. Nikar

ne misli, da boš ušel! Za stražo smo ti postavili najsposobnejšega vojaka.«

Komaj sta odšla, že je Mahakuku začel misliti na beg. Pogledal je iz šotora in videl, da ga straži plečat vojak, ki je nevspešno brundal predse:

»To je pa že prenemno. Postavijo me za stražo otroku. Če bi stražil abesinskega cesarja, ne bi nič rekli. Tako pa...«

Mahakuku se je nasmehnil. Vedel je, da temu vojaku ne bo težko uiti. Opazoval ga je dalje in opazil, da je brezskrbno sedel na tla. Hitro je smuknil iz šotora in se skril za šotor. Cepel je nekaj časa tam, potem pa je smuknil za drug šotor in se tako čedalje bolj oddaljeval od glavnega šotora. V vsem taborišču ni bilo vojakov, razen nekaj stražnikov, katerih se je skrbno ugalil.

Ko se je tako skril za šotori, je začel iz šotora sejanje. Radoveden je pogledal vanj in opazil v njem jetnika, zvezanega na rokah in nogah. Začuden je pogledal Mahakukuja, ko ga je ta vprašal:

»Kdo si?«

Ujetnik je odgovoril:

»Ras Sejum sem...«

Mahakuku mu ni pustil izpregovoriti, veselo je skočil k njemu in vzkliknil:

»Ti si tisti, katerega iščem.«

Hitro mu je pretrgal vez in splazila sta se iz šotora. Kmalu sta bila izven taborišča.

»Sedaj pa hitro k našim!«, je rekel Mahakuku. Pa sta imela smolo. Mahakuku je zagledal vračajočo se italijansko poturhujo.

Urno je prijel rasa Sejuma in preden je ta utegnul vprašati, kaj in kako, je že ležal v bližnjem grmovju. Mimo je prišla italijanska patrulja in iz njihovega pogovora je spoznal, da so se morali Italijani spet umakniti. Ko je patrulja odšla v taborišče, sta hitro zlezla iz grmovja in stekla na abesinsko stran.

Ko je cesar slišal, da je Mahakuku rešil rasa Sejuma iz italijanskega ujetništva, mu je podelil novo odlikovanje.

Godec Lovro, dijak v Ljubliant

Družina

Kakšen bodi zakonski mož

To vprašanje je zastavil neki francoski list v francoskem, laškem in angleškem jeziku. Prišli so odgovori, ki se jako razlikujejo drug od drugega in drugačnega moža si želi Francozinja ko Italijanka in spet drugačnega Angležinja.

Kaj pravi Francozinja? »Mož bodi velike postave, vitez, močan, črn, obrat. Hoja mu bodi prožna, oblečen naj bo gosposko, a ne kriče. Mimo tega naj bo nežen, pameten, lepega vedenja in izobražen.

Angležinja manj poudarja zunanosti, pač pa ji je važna snaznost in da je lepo oblečen. Angležinja je praktična in zahteva, da naj ima mož lepe dohodke in da ji je tovariš. Pa priden, vztrajen, tovariški naj bo, zmožen vsakršnega dela. Rad naj tudi pomaga revežem in slabotnejšim. Take čednosti se zdijo Angležinji važnejše ko izobrazba in lepo vedenje, kar v prvi vrsti zahteva Francozinja.

Italijanka zahteva »popolnega moža«, to se pravi, da naj bo predvsem hraber in drzen, pač zato, ker so Italijani vpravi v vojni in ker Italijani že po rojstvu niso kdo ve kako hrabri. Italijanka si najbolj želi živahnosti in mimo tega naj bo mož zaščitnik svoje žene. — Druge zahteve, ki jih navaja Italijanka, jasno kažejo raznovrstnost družinskih slojev, ki jim pripadajo Italijanke in ki so v poedinih pokrajinah tako različni. Tako si želi nesvobodna Sicilijanka velikopoteznega moža brez predsodkov; Milanka pa hoče imeti zvestega moža; Rimljanka pametnega in Turinka — elegantnega.

Tako izražajo ženske raznih držav podobo »popolnega zakonskega moža«. Kakšnega si želi-

limo Slovenke? Ker je pri nas pijančevanja toliko, so že naše matere dejale hčeram: »Le vzemi ga, samo da ni pijanec! Vse drugo se preneha, a s pijancem ne moreš nikamor in ga tudi ne sprejmeš! Kar zapomni si: Pijanec se ne sprejme, dokler se v jarno ne zvrne.« — Res, to je naša tako rekoč narodna bolezen: pijančevanje. Pijanec torej naj ne bo slovenski zakonski mož. Pa kaj srca naj ima za družino in kaj lepega vedenja naj pozna, ker so Slovenci znani, da so surovi s svojimi ženami. In naj bo naš zakonski mož vsaj malce značaje! Da ne bo za eno samo kupico vina že prodal svojega prepuščanja; za eno samo krilo — pa ženo in otroke in domačijo; za en hud pogled v uradu — pa svojega gospodarja in ga bo šel ovaditi! Da bi tak ne bil slovenski mož! — Pa da bi vere kaj imel, kakor jo imajo še zmeraj naše ženske in da bi skupaj z ženo v ljubezni do družine in svoje zemlje vzajemno zidal stavbo trdne, močne, zdrave, verne slovenske družine. Naj bi oba vedela, da je zakon za politiko tisto, kar navor za nauk v strojogradbi. Da država ne sestoji iz podednih človekov, marveč iz parov in družb — Mož in žena naj se zavedata, da je zakon največja skrivnost in da je otrok v meso postavljena ljubezen. — Po vsem tem pa si zapomnimo še, kar pravi tozadevno nemški modroslovec Schleiermacher: »Nikar se ne varaj s podobo kakega junaka — bodi iz pesmi bodi iz romanov, iz svojih sanj in domišljij. Marveč ljubi svojega moža, kakršen je. Zakaj, narava, tvoja gospodarica, je strogo božanstvo, ki kaznuje sanjarije dekleta na ženah notri do tretjega in četrtega kolena njih čustev.«

Modne novosti

Od rokava zavisi moda, od rokava izhaja, rokav določa novo linijo in malokdaj je bil rokav tako pomemben, kot je zdaj. Sedanji rokav je posnet po rokavu iz srednjega veka, pa po rokavu italijanskih velikašev iz 1. 1500 pa tudi iz »bieder-majerske« dobe. Saj je vse moderno, o vsem se zdi, da spada v sedanjo dobo, da je vse primerno, da

rokavi, ki na široko mahedrajo po roki in ki spadajo k večernim toaletam. Ne zna jih vsaka oseba nositi in zato niso za vse!

Pomladanske barve obkles.
Med barvami pomladanskih obkles dobimo veliko modnih odtenkov. Rjava barva je tako ko jantar ali med; zelena pa je vseh vrst, saj je zelena

izpolni moda svojo nalogo: da se ženska v novi obleki »postavi!« Rokav, ki do komolca na široko pada in ki je zgoraj ozek, povzroči, da je videti ženska velika in vitka; rokav, ki je zgoraj poln nabrankov, je mladosten. Lični so razni zgibki in šivi po rokavu, lepo je, če se v zapestju na tesno oklepa členka. Zanimivi so novi, ohlapni, odprti

barva znanilka pomladi. Mahedraji rokavi kompletovs nekega krajši, spodaj zelo široki in se končajo z ozko, tesno zapetnico (manšeto; glej sliko!). Jako ljubko vpliva temen, zametast plašček za k volneni obleki svetlejšje barve. — Sportni kostimi so prirojeni po načinu lovskih obkles.

Kako se oblačimo

Kako dolgo se žaluje za očetom ali materjo in kako dolgo za bratom in sestro? Predvsem: kako dolgo je treba nositi pajčolan? M. R. Lj.

Za očetom ali materjo nosimo vse leto črno obleko; za bratom, sestro — pa pol leta. — Pajčolan nosimo v prvem slučaju en mesec, v drugem kak teden ali nič. — V kavarni z žalnim pajčolanom hoditi — ni okusno. Vse je seveda tudi stvar srca. Nekatere osebe občutijo tako žalost (n. pr. matere za otroki), da so vse življenje v črni obleki, a glede na pajčolan je vse bolj moda ko potreba. Dosti je, če ga imamo le za pogrebom.

To pomagaj če...

Če pereš svilene robce, rute, jih peri s krompirjevo vodo. To dobiš, če surov krompir olupiš, ga nastrgaš in v krpi iztisneš. Blago, ki ga pereš s krompirjevo vodo, se lepo očisti in ne izgubi barve, marveč so barve še bolj lepe.

Če hočeš, da od sveč in svečk (na božičnem drevescu!) ne bo kapljalo, jih prej za eno uro položi v slano vodo.

Če te noge bolijo in so trudne, jih vtakni v gorke, močno slano vodo. Noge se spočijo. — Če te pa vrat boli, grgraj slano vodo in če imaš nahod, srkni večkrat skozi nos mlečno, slano vodo.

Če hočeš steklenico prav čvrsto zamašiti, deni zamašek za nekaj minut v olje.

Če imaš miši in podgane in ti ne gredo v past, polij vabo, ki je v pasti (košček slanina, sira itd.) z nekoliko kapljicami dišečega olja iz rožnega lesa. Vonj te dišave je

tom živalcem posebno všeč in jih nehoti vleče nase, da pograbijo vabo in se ujamejo. Olje rožnega lesa dobiš v vsaki drogeriji (miroldinici).

Ce ne veš, ali je moka dobra ali pokvarjena, ozeži 20 gramov moke in jo daj v skodelico. Prilij za 10 g vode in napravi klij. Če je klij močan, gost, je moka dobra.

Ce ti diši iz ust po čebuli, izpij kozarec mleka in duh ti koj izgine.

Ce te trga, zmešaj: 3 g spirita, kjer je razredčena mravljinčna kislina; 2 g rožmarinovega olja in 1 g zimzelenevega olja (dobiš vse v drogeriji) in se dobro namaži, kjer te trga. Pravijo, da to zares prežene bolečine.

Posebna sendvičeva torta

Skorjo od hlebca kruha razrežeš na 4 do 6 tenkih rezin. Prvo rezino pomazi s presnim maslom in obloži z gnjato; na drugo rezino spet namaži maslo in jo daj na gnjat prve rezine, a jo na drugi strani pomazi s sirom in položi nanj tretjo rezino. Na tretjo daj na vrhno plat sardelino maslo in ribice (kakršne hočeš); četrto rezino spet obloži s sardelinim maslom in jo položi na ribice. Vrhno plat četrte rezine pomazi z ribjo majonezo in položi vanjo peto rezino, ki je zgoraj spet obloži z maslom in še s klobaso. Na vrh vsega daj šesto rezino, ki jo spet pomazi s presnim maslom. — Na ta način zložen in sestavljen torio moraš čez noč s čem obtežiti. Drugo jutro zmešaj presno maslo, da se peni in mu dodaš sesekljane drobne kumare. S to zmesjo lepe z nožem pomazi pripravljeno torto, ki dobi s tem lepo glazuro. — Če hočeš torto še okrasiti, daj nanjo rezine v trdo kuhane jajca, malo sesekljane kisle kumarice, gorčice ali paradižnikove mezge. — Torta je pripravna, da postrežeš z njo gostom. Je imenitna na videz in tudi ni draga (Za post jo naredi tako, da daš namesto gnjati in klobase, samo sardelo ali sardelino maslo.)

Med in ribje olje celijo rane

Spet in spet oživi kako staro, že pozabljeno, domače zdravilo. Ze rimski pisatelj Plinij, ki je živel leta 79 po Kr., je poročal o vplivu medu in ribje masti za rane. Zdaj pa je neki hamburški zdravnik preizkusil to zdravilo in pravi, da je tudi take rane, ki so se prav težko celile, zacelil z zmesjo medu in ribjega olja. Namazane rane se z medom očistijo, ribje olje pa vpliva zoper zastrupljenje (kot desinfekcijski pripomoček). Po tej maži začne kivo kože rasti in hitro preraste rano in jo tako zaceli.

Naš Delavec

Zveza med boljševiki in framacioni

Geslo in vse delo prostozidarjev (framacionov) je bilo že od Voltaira dalje, kako uničiti Cerkev in krščanstvo. Ako bomo zrušili Cerkev, bomo dosegli svoboden razvoj človekovega duha, vseh nauk in teorij. Framacioni dandanes mislijo, da ravno sovjeti izpolnjujejo njihov sen in njihov program. — Osnova framacionstva je demokratični način vladavine, svobode in slično, prav tako tudi glede lastnine. Vseh teh principov pa se sovjeti ne poslužujejo, torej je zelo zagonetna očividna ljubezen framacionov do boljševikov.

V novem času framacionisti in židovski listi v vseh podrobnostih in s prijaznim čustvovanjem pišejo o lepem »razvoju« komunizma v Rusiji. Če Stalin preganja niemu nevarne ruske državljane, če dovoljuje ženskam modo, če da kmelom v njihovo stalno last par kvadratnih metrov zemlje, vidijo v tem ogromni napredek in zboljšanje vseh splošnih razmer. Ta dejstva vidijo prav posebno raznovrstni »uradni« časnikarji, ki potujejo z vlakom, avtomobilom ali celo aeroplanom skozi Rusijo. — Resnica je, v Rusiji se marsikaj izpreminja, ker Stalin mora marsikaj popustiti svoje vajeti. Toda to še ne more biti razlog, da tega nekdanjega malovrednega človeka, ki je organiziral toliko goljufanja in ubijanja, priznamo za »velikega človeka«, takoj, ko obleče frak in nataka ro-kavice.

Pri vsej stvari je nekaj globljega, nekaj dalekosežnega! Svelovno prostozidarstvo je namreč ogroženo. V Veliki Britaniji, v Združenih državah, kakor tudi v vseh anglosaških državah more ostati framacionstvo samo v okviru dela humanitarnih društev. V Portugalski, Nemčiji in Italiji je prostozidarstvo zabranjeno, v nekaterih drugih državah pa delo prostozidarjev zelo otežkočajo. Vsemoč »Velikega Orijenta« je ogrožena celo v sami Franciji. Zato prostozidarstva internacionala išče zavezništvo! Tudi komunistična internacionala je v krizi. Kitajska, Japonska, Nemčija, Italija, Por-

tugaljska, Avstrija, Poljska in cela vrsta drugih držav odločno pobijajo komunizem. Iz Moskve so bile vržene v svet kilafice o »fašistični nevarnosti«, začeli so velike pokrete proti vojni itd. Zato ni bilo nič bolj naravnega, da so se bratje »framacioni« in sodruzi »komunisti« znašli v skupnem delu. V nekaterih državah zveza med marksisti in framacioni dejansko že obstoja. Proti koncu lanskega leta je svet presenetila sanzacionalna novica, da je v Sovjetski Rusiji obnovljeno framacionstvo. To vest javlja pariški-ruski dnevnik »Vozrojenec« v svoji številki z dne 8. junija 1935. Karl Radek (Sobelsohn) je veliki mojster boljševiških framacionov. S tem nam postane jasno, odkod ta uglednost boljševikov in odkod nagnjenost tolike zveze in prijateljske buržuje in kapitalistov z boljševiško Rusijo. Svelovno framacionstvo in svelovni komunizem so se torej združili. Framacioni so na komuniste pritiskali v tem smislu, da so isti meniali svojo lakiko. V verskem pogledu se sedaj še z večjo zagrizenostjo bore proti Cerki, dočim na vernike same mani pritiskajo, ker hočejo s tem pokazati svetlo, da se v Rusiji razmere zboljšavajo.

Strahovite mednarodne sile so se znašle v skupnem boju proti katolicizmu. Začasni mir v Rusiji pomeni, da bosta obe internacionali vse svoje sile vrle v boj. Propaganda za kulturni boljševizem se bo močno povečala. Tia, kamor ne more Čeka, bo prišla vršiti svojo nalogo propaganda. Kino, gledališče, časopisje, književnost in umetnost — vse bo služilo tej propagandi.

Zato slovenski delavci in slovenski katoliki, pozor! Velike taine sile, ki imajo svoje središče v Moskvi in Parizu, nas žele zaslužiti v vsakem pogledu. Zato je dolžnost vsakega katolika, da odbije vsak napad sovražnika, pa naj se prelevi in naj pride k njemu vršiti komunistično propagando v kakršnikoli obliki. Torej na stražo in varujmo svoje sveltinje!

Koliko imamo vajencev?

Vajenec se pripravljva v učni dobi za bodočega obrtnika, ki mora točno poznati vse podrobnosti dela v posameznem obratu. V industriji vajenci niso potrebni. Mesto vajencev, ki se več let učijo, industrija v kratkem času priuči pomožne delavce za svoje delo. Industrijski delavci zaradi tega poznajo samo posamezne dele delovnega procesa — procesa samega pa ne. Zato ima obrtni delavec, ki se je posamezne obrti več let učil, mnogo prednosti pred industrijskim delavcem. Statistika obrtnih zborno navaja, da imamo v Jugoslaviji 142.304 obrtnikov. Obrtniki pravijo, da ima obrtništvo bodočnost, ker ono je sposobno, da se prilagodi razmeram in ker industrija obrtništvo v gotovih mejah nikoli ne bo mogla nadomestiti.

Strokovna zveza poljedel. delavstva

Objava, da se bo v najkrajšem času ustanovila strokovna organizacija poljskega delavstva, je našla živahen odziv. Nekateri pa napačno tolmačijo obseg nove organizacije in mislijo, da je namenjena tudi kmečkim posestnikom in gospodarjem. To pa ne drži. Strokovna zveza kmečkega delavstva je namenjena le delavcem, ki se preživljajo v poljedelstvu z najemnim delom. Člani zveze morejo postati torej kmečki hlapi ter dekle, poljski uslužbenci na veleposelstvih, vrtnarski po-

Ce so števila o obrtnih delavcih točne, tedaj število 50—60.000 vajencev, ki jih imamo v Jugoslaviji, ni preveč veliko, vendar pa s tem številom moremo zadovoljiti dve naši potrebi:

1. Zavaruje se naraščaj, ki bo nadaljeval slabe našega obrtništva.
2. Za našo industrijo se bo s pomočjo gornjega števila vajencev marsikaj moglo vzgojiti potrebni kader kvalificiranih delavcev. Število naraščaja, ki se uči obrti, se suče okrog 60.000. Letno je izučenih okrog 15.000 vajencev. Za vajence je predpisan tudi obisk obrtnih šol. Od 15.000 učencev izvrši obrtne šole le 2000—3000 vajencev.

Nameščenski obratni zaupniki

V časopisih čitamo dan za dnem poročila o volitvah delavskih obratnih zaupnikov. O nameščenskih obratnih zaupnikih skoraj ni besede. In vendar so se letos ravno po zaslugi naših katoliških nameščencev, organiziranih v Društvu združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije (Zeleni), izvršile volitve nameščenskih zaupnikov v mnogih podjetjih, kjer teh volitev do sedaj še ni bilo.

Nameščenski obratni zaupniki so bili pri nas do lanskega leta skoraj nepoznana ustanova. Na tem polju je začelo lansko leto orati ledino naše agilno Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev. Letos je število zaupnikov napram lanskemu letu lepo naraslo (na 25 zaupnikov) in

v sledečem prinašamo nekaj rezultatov iz letošnjih volitev nameščenskih obratnih zaupnikov, kjer so značali skoraj izključno samo naši kandidati:

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani	4 zaupnike
Krankske dejalne elektrarne	3
Zadružna gospodarska banka	3
Ljudska posojilnica v Ljubljani	2
Centralna vinarna	1
Vzajemna posojilnica v Ljubljani	1
Prvo delavsko konsumno društvo	4
Nameščenci TPD v Trbovljah	2
Nova založba v Ljubljani	1
Namešč. mestnih podjetij, Maribor	3
Ost. vinarska zadruga v Ljubljani	1

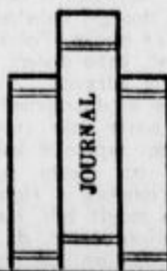
Delavska smer

Marksisti imajo spretno taktiko, da skušajo amati lahkoverneže s frazo: »Samo mi delamo za delavske interese. Samo mi smo delavske gibanje. Samo mi smo za delavsko smer in linijo!« Samo lahkoverneži in nerazodnneži bodo tudi šli za temi frazami. Samo nekritični ljudje bodo verjeli marksistični demagogiji in se pridružili marksizmu. Pameten delavec namreč ve, da je delavstvu naklonjen »v« kldo, ki se ob katerikoli priliki zani poteguje in zani izpostavlja in pri tem ne išče zase nikakih koristi. Če je to poinelec ali organizacija ali gibanje, je navsezadnje vse eno. Zato si nihče ne more lastiti monopola za zastopstvo delavstva, ker more usrešno zastopati delavsko skupnost le tisti, komur delavstvo zaupa. To zaupanje pa ni trajnega značaja, ker more delavec danes nekomu zaupati, jutri pa nič več. Navsezadnje pa tudi ne more nobeno gibanje trditi, da je samo delavsko, ker se s tem samo odpuveduje pravici organizirati po svojih načelih vsa človeško družbo, h kateri pa spadajo poleg delavskega tudi ostali stanovni in sloji.

Marksistične strokovne organizacije te ali one smeri se rade imenujejo delavske in da so samo za delavsko linijo. Kdo more temu oporekati? Sai je vsaka strokovna organizacija zaščitnica interesov svojih pripadnikov. Vse jo torej priganja k temu, da dela samo za delavstvo in nameščentstvo. Ali ni to tudi edino možno izvajanje delavske smeri? Ali more strokovno gibanje, ki sloni na delav-

stvu, voditi kako drugo politiko? Nikakor ne! Sai delavstvo to kmalu opazi. Lahko se reče, da je število članstva strokovnih organizacij merilo za njihovo delo in za zaupanje, ki jim ga delavstvo izkazuje. Za strokovno gibanje je možno le dvojce: da za delavstvo dela ali da ne dela. Tretjega ni!

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPÉ
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

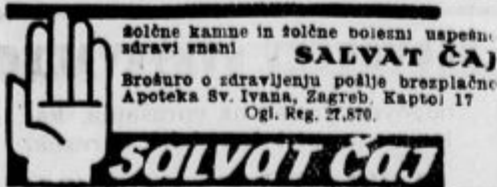
KLEPARSKA DELAVNICA

ANTON FUCHS

Gospodstva c. 16 „PRI LEVU“

je za kleparska dela še vedno
najcenejša in najsolidnejša

Telef.
38-12

Naš domači zdravnik

I. K. — S. Otok noge v gležnju in skripanje v njem. Otok v meči in na zunanji strani stegna je zadeva, ki se o nji ne čudim, da sta jo dva zdravnika različno presojala in oba enako brezuspešno zdravila. Ker gre v tretje rado, poskusim kot tretji zdravnik iz dalje svojo srečo. Vsekakor bi se lotil gležnja in skušal ugotoviti vzrok sklep-nemu vnetju, ki je največkrat »reumatizem«, časih jetika, časih protin. Če se to res ne da dognati z navadnim pripomočki, o čemur dvomim, potem je treba rentgenskega izvida. Takšna razpoznavna do-ločitev primerno zdravljenje, ki je različno (po raz-ličnem vzroku).

F. V. — G. Trebušno bolezen naj razpoznam iz daljave. Ko vam jo drugi zdravnik niso mogli od blizu in povem naj vam povrh še, če je ozdrav-ljiva? Veliko preveč pričakujete od mene! Napotite se za nekaj dni v bolnišnico ali pa v kakšno zdra-vilišče, da se vse to dožene, kar želite vedeti.

A. P. — K. Šola za bolniške strežnice (bolni-čarke) je v ljubljanski občini bolnišnici, a zdaj ne posluje radi nezadostne državne podpore. Šola za otroške negovalke (zaščitne sestre) je v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece, traja eno leto, vsako leto se začne s 1. septembrom. Zahteva se najmanj osnovnošolska izobrazba, starost 18 do 30 let, zdravstveno in uravnavno spravevalo. Na daleč ne morem presoditi, ali je »živčnica« sposobna za take posle, ki se dajo dobro vršiti samo s potrpežljivostjo in vztrajnostjo.

M. P. — ? Očesna bolezen (keratomalacija = odmeška roženice, prednje prozorne očesne mreže) in nosna krastavost se rada družita, ker sta zuna-nja pojava kakšne splošne bolezni, največkrat (skro-fuloze) ali pa podedovane sifile. Ko vam ribje olje koristi že po lastnih skušnjah, kajti ga redno v hladnem lemen času vsaj po eno žlico na dan.

Ista. Bolezine v prsih, ki se ponavljajo že mno-go let v poslednjih s piskanjem in časih krvavim izmečkom, a redno ponehavajo, da ne hujšate in celo lahko opravljate svoja opravila, morda ne po-menjajo pljučne jetike, vsaj ne v nevarnejši obliki. Morda je prsna bolezen v zvezi z gori opisano, očesno-nosno. Kolikor me uče lastna izkušnja, se ljudje vaše vrste starajo. Vaše vprašanje, koliko življenja vam prisojam, vzbuja v meni sum, da se morda hočete poročiti? Rajši ne. Če nečete doživ-ljati žalosti proti koncu življenja.

F. B. — B. Pramen strijene krvi na blatu po-meni krvavitve v danki. Pri otrocih so pogostne gobice ali hobotnice (polipi) na tem kraju. Če bi se nadloga ponavljala pogosto ali močno, dajte otroka operirati, kar ni združeno ne s trpljenjem ne s posebno nevarnostjo in je navadno uspešno.

J. B. — K. Iztrebljenje s krvavenjem in bole-činami se opazuje pri zlati žili (krčnih žilah v dan-ki) ali pri razpokih v zadnjici, pri raznih izrodkih (kakor pravkar omenjeno) in tvorih različnega iz-voza. V vašem primeru bo imel zdravnik, ki vas preišče, prav lahko ali zelo težko delo, da napravi točno razpoznavo, ki je od nje odvisno smotno zdravljenje.

Kmetijski nasveti

Malo koristi od sadnega drevesa. Imam na vrhu visokodebelno 13letno jablano neznane sorte. Drevo močno raste in cvete skoro vsako leto ter tudi obilno obroditi. Sadje pa, preden je zrelo, veči-noma odpade in segnje. Poskušal sem že vse na-svete sosedov, pa nič ne pomaga. Prosim, kaj naj napravim? Ali bi kazalo drevo posekati in zasaditi drugo? I. K. S. Lj. — Iz vašega vprašanja ni raz-vidno, kaj ste vse napravili s svojo jablano in kakšne nasvete so vam dali sosedje. Najbolje bo, da jablano precepate meseca marca. Za vaš kraj bi bila verjetno najbolj primerna sorta »Jonatan«. Ta sorta razmeroma hitro obroditi in drevo ne dela velike krone. Čepec Jonatana vam lahko dobavi Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani, bano-vinska vinarska in sadjarska šola v Mariboru ali banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu ali pa kakšen zasebni drevesničar.

Pomlajevanje bukovnega gozda — sadika kanad-ske topole. — Fr. R. S. Del bukovnega gozda ste posekali, ker so bila drevesa že stara ter so dušila vse pod seboj. Sedaj je pa to zemljišče popolnoma prazno. Brez dvoma bi trajalo zelo dolgo, preden bi na tem mestu zrastle buke same od sebe. Zato mislite, da bi bilo potrebno tu posaditi mlade sa-dike. Nasvetovala se vam je kanadska topola, ki od vseh gozdnih dreves najhitreje zraste. Zelite lastnarstvo nasveta. — Vsekakor bo primernejše, če posadite na to poseko sadike, ker bi se bukev sama od sebe ne prepočasno razrasla. Ne veste se pa odločiti, če bi na ta svet zasadili rajši kanadsko to-polo, ki hitro raste, da bi vam dala prej lesa, pre-den bi bukev dospela. Tu morate pač pomisliti, ali je svet primeren za topolo; za bukev veste, da je, ker je tam dobro uspevala. Bukov ljublj. apnenčasta fla, dobro, globoko zemljo. Toda mokihi ali celo močvirnatih tal ne prenese. Nasprotno uspeva ka-nadska topola na globoki, vlažni, ilovnatno-peščeni zemlji, pa tudi na mokrem svetu ob vodah, vlaž-nih pradiščih in sijnah. Pomlajujemo jo s potak-njenici tako, da zapicimo večje ali manjše pri-rezane šibe v tla v razdalji 4 do 6 m. — Na osnovi teh pojasnil se lahko odločite, kaj je najprimer-nejše za pomladitev vašega bukovja. Če pa name-ravate med topolami zasaditi še mlade bukovne sa-dike, tedaj mora biti razdalja med topoli precej večja, kakor zgoraj navedena.

Slaba rodovitnost trsa. Imamo zlahko trio ob hišnem zidu. Imena vkljub vsemu študiranju po knjigah nismo mogli ugotoviti. Trta je močne rašče z debelimi členki in dolgimi vilicami; listi so glo-boko razrezljani in zobčasti. Na videt so podobni listom navadne dolenskega črnine. Lani je krepko odrasla in nastavila do 15 majhnih grozdov. Po cvetju so se pokazale jagodice, ki so pa povečini docela zaostale v rasti ali pa odpadle; le neznaten del se je redil in dosegel debelost drobnih zelenih sliv podobne oblike. Pokušnja je bila dobra ali pičla. Vprašamo, kako doseči, da se bodo jago-de redile in ostale zdrave? Ali bo zadostovalo žvepljenje in ali je to dovoljeno? A. C. Lj.

Za določitev sorte vaše vinske trte vam pri-poročamo, da jeseni zaprosite kakšnega vinarskega strokovnjaka, da na mestu ugotovi sorto; iz opisa namreč ni mogoče s sigurnostjo ugotoviti, katera sorta bi to mogla biti. Kar se tiče rodovit-nosti trsa, vam priporočamo, da trs obrežete spo-mladit strokovno pravilno. Če trs premočno raste, ga ne smete rezati prekratko. Tudi gnojenje v tem slučaju ni priporočljivo. Pri obrezovanju trsa pa-zite, da puščate na reznikih po 3 dobro razvite očišče. Pomnite dobro, da večina trsov radi le na reznikih, ki se puščajo na dvoletnem lesu. Rezniki, ki rastejo iz starejšega lesa na trsu, so večinoma nerodovitni. Možno je, da je vašo trio oziroma grozdje napadla tekoma poletja kakšna bolezen, zato se vam priporoča, da trio zažveplate snomladi z žveplnim prahom. Žveplanje izvršite tedaj, ko no-ve mladice dosežejo dolžino približno 10 cm. V drugie zažveplajte trs med cvetjem. Poleg tega se vam priporoča škropljenje vinske trte z 1% no-prazilom, katerega dobite pri Kmetijski družbi. Prvo

Isti. Studena voda vendar ni zanesljivo raz-kužilo, najmanj tankaj, kamor ne pride! 50% je vendar pritruden in ne nikalen izvid.

Isti. Strašeci da so moji odgovori? Menim, da ne, morda samo zaspano vest drameči, a še to ne nameroma.

A. Z. — S. Srbeč izpuščaj na rokah in nogah da vas nadleguje pozimi, poleti pa sami izgineva? Če ni nadlega v zvezi s kakšno krajevno škodljivi-vostjo, obutvijo, rokavicami — marsikatera koža n. pr. ne prenaša volne —, potem treba iskati vzroka kje drugod, največkrat so motnje v prebavi ali presnovi, neredkokaj majhna in neopazna vnetja v ustih in zobovju, drgalici, nosni duplini, ušesih itd. dejanska netišča kožnih sitnosti. Vidite, kako je navidez enostavna zadeva v resnici never-jetno zamotana, sprevedite tudi, da je nemogoča pravilna razpoznavna na daljavo, prav tako uspešen nasvet.

I. A. — B. Jase v bradi vas nadlegujejo? Naj-prej se pojavljajo bele dlačice, ki izpadejo in za-puščajo rožnato svetle pege? Verjamem, da vam je zadeva nerodna. Za zdaj se brije ali prav na kratko strižite. Bržkone se vam brada obraste sa-ma prej ali slej s pravnimi kocinami; z lekarni-škimi pripomočki se da obnovitev časih pospešiti; posvetujte se z zdravnikom.

I. S. — C. Trdina na desni dolnji strani tre-buha je ostala in sitnari, daš je bila izvršena ope-racija slepca. Najbolje bo razpoznavno zadevo oni zdravnik, ki je operiral in drobje pregledal tudi od-znotraj. Kaj vse dela trdina na tistem kraju zlasti pri ženskah, bi vam ne mogel napisati na celi strani našega lista in vse tisto uganjanje bi bilo prazno in brezpomembno — brez pregleda in morda dali-šega opazovanja.

V. R. — V. Spolna bolezen kapavica je nalezljiva; vam se zdi, da izvira vaša bolezen sečnega drobja iz prehlada, zdravnik vas je zdravil kot kužno bolezen, vi menite, da napačno. V razsoi-tega spornega vprašanja se res ne morem spuščati, ker prav nič ne poznam primera vaše bolezni. Bržkone je bilo zdravnikovo zdravljenje pravilno, gotovo zgrešeno je vaše ravnanje s seboj, v vsa-kem pogledu. Kdo naj vas zdravi? Izročite se v oskrbo izkušenemu zdravniku za splošno zdra-vstvo, zakaj najprej bo kazalo, kakor se mi zdi, v red devati vaše splošno in živčno stanje, če vam bo trebalo še katerega strokovnjaka, vam že pove on. Če se pa hočete še naprej zdraviti po svoji glavi, se nepopravno pokvarite.

Isti. Sam prehlad vas je od danke navzgor do nosa in oči? Siromakeč! Zdj živite po pameti in pijte tla do razupitih Trjavec ribje olje, takrat pa se lotite pod zdravnikovim vodstvom utrjevanja po načrtu.

Isti. Ponovno pljuvanje krvi, rentgenski izvid: pljuca zdrava. Pomenite se s svojim zdravnikom, kako je z rentgenskimi izvidi.

Skrivalec in vprašalec brez izkazila ali opravičila kakor po navadi — nič! Saj še opravi-čenci komaj prihajajo na vrsto.

Škropljenje izvršite, ko mladice dosežejo dolžino 30 cm, drugič 10 dni po prvem škropljenju in tret-jič, ko jagode dosežejo debelost grahovega zrna. Naprava cepilnega mazila. Kako se pripravijo cepilni vosek za cepljenje sadja v sklad? Lj. S. D. p. T.

Ceneno cepilno mazilo za vse načine cepljenja (sklad, žlebič, precep, sedlanje za kožo), katerega ni treba pred uporabo segreti in ki se da upo-rabno shraniti več let, napravite takole:

Naberite kolikor mogoče čiste smrekove smole in raztopite jo na žerjavi (ne na plamenu). Ko je smola raztopljena, odstranite posodo z ognja ter počakajte, da se nekoliko ohladi. Ko je smola toli-ko ohlajena, da špiřit ne šumi več, ako ga kanemo vanjo, ji primešajte močnega čistega špirita — in sicer na kilogram smole dobro osminko litra, po-tem pa še dve žlici lanenega olja. To zmes dobro premešajte in postavite na hladno do drugega dne. Ako drugi dan opazite, da je mazilo pretirno, to je, da ga s treščico ne morete razmazati, tedaj smolo ponovno previdno segrejte (šumeti nikakor ne smet), odstavite posodo z ognja in prilijte ma-zilo še nekaj špirita. Ako je pa mazilo premekho, da hladno kar teče iz treščice, pridenite segretemu še malo smole, od katere si prejšnji dan nekoliko prihranite v ta namen. Vsekakor morate biti z ognjem zelo previdni, ker je smola, zlasti pa špiřit lahko vnetljiv. Zato delajte vse le na žerjavici!

Cepilno mazilo shranite v zaprti posodi. To mazilo je tudi izvrstno zdravilo za vsakovrstne drevesne in živalske rane.

Ako je smrekova smola onesnažena z drobit-nami skorje, iglic itd., tedaj jo morate pred upo-rabo očistiti. To pa napravite tako-le: Smolo raztopite v posodi na žerjavici. Med tem pripravite drugo posodo — kakšen lonec ali skledo —, v katero nalijete nekaj vode. Nad to vo-sodo pogrnite redko, suho kunjo ali vrečo. Na pregrnjeno kunjo nalijte raztopljeno smolo, katero mešajte z nerabno žlico. Čista smola steče skozi kunjo v vodo, kjer se strdi. Strjeno čisto smolo morate posušiti.

Oplojenje jajec. Imam več petelinov in dve ko-koši pasmi, štajerke in leghornke. Pa bi rad spo-mladit vzgojil čistokrvne štajerke in čistokrvne leg-hornke. Zato nameravam popolnoma ločiti od vsake pasme po šest kokoši in enega petelina od vseh drugih kokoši in petelinov. Črez koliko dni bodo začele nesti kokoši jajca, ki bodo oplojena po njihovemu petelinu. M. B. R. p. B.

Odberite v to najboljše kokoši in najboljša petelina. Pri odberu upoštevajte neenost, dalje težo jajec in pa živo težo kokoši. Tudi petelina morata biti dobrega in zanesljivega pokolenja. Vsako od-brano plemensko družino štajerk oziroma leg-hornk, od katerih hočete dobivati jajca za valjenje, denite v prostor, kamor ne bo mogel priti kak drug petelin ali kaka druga kokoš. Da bodo jajca odbranih kokoši zanesljivo oplojena le po dolo-čenem, odbranem petelinu, mora poteci od onega dneva, ko so dobile kokoši in petelin svoj poseben prostor, 21 do 24 (večših tudi več) dni.

Gnojenje detelje z umetnimi gnojili. S. P. R. Nameravate gnojiti lanske detelje z umetnimi gno-jili, enako tudi lucerni, pa bi želeli vedeti, katera gnojila bi bila za to primerna. — Za lanske do-mačo deteljo bo najbolje, da jo potrosite s »super-fosfatom, ki hitro učinkuje ter jo bo ta rastlina kmalu izkoristila. Za lucerno pa bo boljša Toma-sova žlindra ali razklejana moka ali novo gnojilo fosfatna žlindra. Vsa ta gnojila delujejo počasi, zato pa traja njih učinek več let. Če je zemlja na deteljišču in lucernišču bolj rahla, peščena, tedaj zelo koristi tudi kalijeva sol, ki se jo potrosi za polovico manj kot fosfotnih gnojil. Navadno raču-namo na 1 ha 300 kg superfosfata in 150 kg kalijeve soli. — Toda razen gnojenja je potrebno tudi spomladno branje detelje, zlasti pa lucer-niše, ker se z brano raztrga in razredči deteljna ruša, vsled česar rastline bujnejše poženejo.

Pravni nasveti

Obresti od dolga v zadrudnih posojilnicah. — P. T. Kakor smo že pisali za zadrudne posojilnice ne veljajo predpisi uredbe o zaščiti kmetov in tudi ne glede na obresti. Po odplačilnem načrtu, ki velja za naše zadrudne posojilnice smejo zadruge dolžnikom kmetom računati 6% obresti letno za nazaj. Zadruga, ki imajo več ko 25% svoje obratne glavnice izposojene od drugih denarnih za-vodov, smejo računati dolžnikom kmetom od 1. ja-nuarja 1935 dalje največ 7 in pol % obresti na leto. Pripominjamo, da uredba z dne 2. februarja 1935, ki je znižala obrestno mero za dolgo-ve v denarnih zavodih od 6 na 4 in pol %, za zadruge ni veljala, ampak so bile kmetijske zadruge iz-rečno izvzete od tega predpisa. Za zadruge je torej ostala obrestna mera 6%, ki jo je predpisala uredba o zaščiti kmetov od 3. avgusta 1934, neiz-premenjena in to do objave odplačilnega načrta z dne 20. julija 1935 in od 14. decembra 1935, ki tudi predpisuje 6 o. d. 7 in pol odstotno obrestno mero za dolgo-ve dolžnikov kmetov.

Plačevanje dolga v obrokih. — J. M. L. Pred znižanjem prejemkov ste se septembra 1935 z up-nikom dogovorili, da boste s 1. januarjem 1936 odplačevali dolg v obrokih po 500 Din. Radi zni-žanja pokojnine vam je to nemogoče. Upnik neče slišati o znižanju obrokov in grozi z rubežem, če obrokov v dogovorjeni višini ne plačate. Vprašate, kako bi dosegli znižanje mesečnih obrokov. — Upamo, da bo upnik le pristal na znižane obroke za kolikor so bili prejemki nižji. To mu nare-kuje predvidnost, siliti ga k temu ne morete. Saj če bi zahteval rubež vaših mesečnih prejemkov, vam ostane nezarubljenih dve tretjini prejemkov in cela oseba in rodbinska doklada, ter bi upnik le toliko dobil, kolikor mu sami že sedaj nudite.

Sadno drevje na meji. — M. L. P. Obnoviti hočete sadovnjak in ste dali skopati jame za sa-jenje jablan 4 in od meje sosedovega vinograda. Mejaš vam to brani, trdič da morate saditi dre-vesca najmanj 8 m od meje. Ali je ta prepoved upravičena? — Postava nikjer ne določa, koliko metrov od meje se smejo saditi drevesca. Vsak lastnik zemljišča ima po postavi pravico, da izruva korenine tuje-ega drevesa iz svoje zemlje in da po-reže veje, ki visijo v njegov zračni prostor. Sadite torej tako, da vam mejaš ne bo mogel izruvat niti korenine, niti smel oklestiti veje.

Pravica porokov do zavarovanja. — I. H. V. N. Nekdo je dožan posojilnici več kakor je vred-no njegovo posestvo. Plačati noče, čeravno ima de-nar in je celo obresti dolžan za dve leti. Sedaj je začel razprodajati posestvo. Eno parcelo je že pro-dal, denar pa zapravlja. Vprašate, kaj je storiti porokom. — Svetujemo vam, da opozorite po-sojilnico na to početje dolžnika. Če dolžnik razpro-daja svoje posestvo z namero, da bi svojim upni-kom prizadel škodo, potem so upniki opravičeni, da zahtevajo kazenski pregon dolžnika radi pre-stopka oškodovanja imovinskih koristi, ki se kaz-njuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 Din. Če obstoji nevarnost da bi postal dolžnik plačila nezmožen, imajo poroki pravico zahtevati od dolžnika, da jim da primerno varnost do višine poročstva n. pr. z vključbo na posestvo ali pa z drugimi poroki.

Odkodnina za košnjo. — I. B. Lani ste pro-dali kupcu, ki je nastopil kot pooblaščenec svoje žene-posestnice, travnik in se pogodili, da bo kup-nino plačal čez en mesec, ko bo mogla žena dvig-niti denar v banki. Vprašal je, če sme travnik po-kositi kar ste mu dovolili, če je resen kupec. Ker denarja do danes še ni prinesel, ste mu odpovedali pogodbo. Vprašate, če lahko od žene kupca zahte-vate odkodnino za pokoseno travo, ki se je tudi porabila na njenem posestvu. — Dokler žena ne ugovarja, velja pravna domneva, da je prepustila svojemu možu kot zakonitemu zastopniku upravo svojega premoženja. Kupec v gornjem primeru ni mož, pač pa njegova žena, ki jo mož le zastopa. Ker niste dobili kupnine v dogovorjenem času, mo-rate kupcu dati primeren naknadni rok za plačilo, sicer da odpotite od pogodbe. Če torej v tem naknadnem roku ne bo kupnina plačana, se smatra, da je kupna pogodba razveljavljena in imate pravico zahtevati od kupca odkodnino za pokoseno travo.

Gostilniška obrt. N. L. Ker stanujete na se-dežu okrajnega načelstva, vprašajte tam, če vam kaže vložiti prošnjo za gostilniško obrt. Tam bo-šte zvedeli tudi, kakšne dokaze usposobljenosti morate predložiti. Tudi če imate pogoje za to obrt, ni sigurno, da jo dobite.

Trafika. — L. K. Lj. O pridelitvi trafik smo pisali na tem mestu v nedeljo 26. januarja. Pre-berite tisti članek. Če bi bila s podelitvijo nove trafike ogrožena eksistenca vojne vdove, ki ima v našem kraju trafiko, ni verjetno, da bi ustregli vaši prošnji. Sicer pa vložite ponovno prošnjo, ki jo dobro podprite, če mislite, da razlogi, iz ka-terih vam je bila svoječasnno prošnja za trafiko zavrnjena, niso utemeljeni.

Kazen radi vožnje oseb s tovornim av-tomobilom. — F. T. Po uredbi o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih za dravsko bano-vino je prevažanje oseb s tovornimi avtomobili v splošnem prepovedano. Dovoljene so samo izjem-ne vožnje za posebne prilike, vendar ne obrotoma in ne proti plačilu. Zanimiva je o tem vprašanju odločba našega upravnega sodišča v Celju, ki tol-mači pojem dovoljene izjemne vožnje. Po tej od-ločbi je n. pr. dovoljeno tako izjemno prevažanje na kakšno prireditel celo proti plačilu, ker tako de-janje samo po sebi ne more še ogrožati onih dobrin, katere je obče upravno oblastvo po za-konu o notranji upravi upravičeno zaščititi s pre-ventivnimi merami. Pač pa bi obratno utegnilo ogrožati take dobrine zlasti pospeševanje narod-nega gospodarstva (tj. ki promet) pogosto ali večkrat se ponavljajoče prevažanje oseb s tovr-nimi avtomobili zlasti po isti cesti — če tudi bi se to vršilo brezplačno. — Tako torej odločba upravnega sodišča. Iz tega boste mogli sami pre-soditi, ali je vaš primer prevažanja kazniv ali ne. Samo izgovor, da je bilo prevažanje brezplačno, vam ne bo pomagal, ako gre za večkratno, ponav-ljajoče se prevažanje.

Lovska tatvina. — V. I. Če ste bili obsojeni do 1. decembra 1935, ste amnestirani, četudi tedaj so-ba še ni bila pravomočna. Ako pa je višje sodišče prvo sodbo razveljavilo in vrnilo stvar prvemu sodišču v ponovno razpravo in razsodo, bo so-dišče ponovno izreklo sodbo. Če vas bo zopet ob-sodilo, se amnestija z dne 1. decembra 1935 ne bo nanašala na vas. Glede puške in orožnega lista bo odločilo sodišče, če se vam vrne ali ne.

Taksa se plača od čiste zapuščine. — V. I. Ka-kor smo že svoječasnno povedali na tem mestu, se zapuščinska taksa odmeri od čiste zapuščine, ne pa tudi od dolgov.

Solnina. — J. T. Osnova za plačevanje sol-nine je seštevek neposrednih davkov roditeljev in učenca. Ker vaša hčerka nima imovine in torej ne plačuje nobenih davkov, se bo za solnino vpošteval samo davek staršev. Za 7. razred srednje šole je najnižja solnina 200 dinarjev. Za znesek plačajo oni, ki plačujejo nad 300 dinarjev do 1000 dinarjev neposrednih davkov na leto. Privatni učenci morajo plačati pred opravljanjem izpitov trikratno šolsko

leto. Za izpite privatistov se pa mora plačati še posebna taksa. Svetujemo, da se obrnete na direk-cijo one srednje šole, na kateri bo hčerka delala izpite, pa vam bodo natančno izračunali, koliko bodo znašale takse.

Neredno poslovanje posojilnice. — J. K. Posojilnica je vedno zaklenjena, ker jo vodi oseba, ki je vedno s svojimi posli zaposlena; kaj bi bilo ukre-niti? — Zmenite se s člani načelstva ali pa nad-zorstva, ki bodo morda že znali napraviti red. Če ne bo pomagalo, pa opazene nerednosti sporočite zadrudni centrali, pri kateri je posojilnica včlanjena.

Razširjenje služnostne pravice vožnje? — M. N. Z. Sosed vam grozi s tožbo, ker ste sedaj pozimi vozili po poti čez njegov svet posek, češ, da imate samo pravico voziti poleti seno s svo-jega travnika, ne pa posek za prodajo. — Sosed vam sme prepovedati vožnjo peska čez njegov svet, čeprav imate pravico po tej poti voziti seno. Se-danja vožnja peska se smatra za nedopustno raz-širjenje služnostne pravice vožnje, v kolikor ne bi mogli vi dokazati, da ste tekom zadnjih 30 let redno vozili čez sosedov svet tudi pesek in sicer za prodajo, ne samo za dom.

Tuja parcela na dražbi. — J. P. P. Pri sodni cenitvi posestva A., ki je bila opravljena radi pre-dlagane prisilne dražbe, se je ugotovilo, da spada k posestvu A. po zemljeknjiznem stanju tudi neka parcela, ki jo skozi 100 let že uživajo lastniki po-sestva B. in tudi posestnik A. ne uveljavlja do te- parele nobene pravice. Vknjiženi upniki posestva A. pa zahtevajo, da mora priti tudi ta parcela, ki je dejanska last posestva B., na prisilno dražbo. Ali je ta zahteva upravičena? — Po izvršeni sodni cenitvi bo zahtevajoči upnik pozvan, da predloži sodišču služnostne pogoje. Če bo v teh pogojih zahtevajoči upnik predlagal tudi prodajo sporne parcele, ne preostane sedanjemu dejanskemu last-niku te parcele drugega, kot da s posebno tožbo uveljavlja proti zahtevajočemu upniku svojo last-niškovo pravico. Lastnik posestva B. mora tožbo vložiti najkasneje pred začetkom dražbe, sicer bi, tudi če s tožbo uspe, mogel zahtevati le izkupiček za na dražbi prodane parcele, dočim bi parcela ostala kupcu.

Odklonitev domovinske pravice. V. K. Bivši vaš občan prebiva nad 10 let v drugi občini, je postal zato njen občan. Ko mu je pa sedaj obola-la polnoletna hči in bo morala najbrž občina plačati bolniške stroške, ista hčerki noče priznati domo-vinske pravice, češ, da je bila hčerka tedaj, ko je oče postal občan dotične občine, že polnoletna in da ni postala z njim vred občanka, čeprav tudi že nad 10 let biva v dotični občini. Ali je to naziranje pravilno. — Ko je oče postal vsled 10 letnega bi-vanja v tuji občini njen občan, so mu v domovin-stvu sledili samo tisti otroci, ki so bili tedaj še mladoletni. Polnoletni otroci pa so obdržali član-stvo prejšnje občine in bodo postali člani občine, v kateri bivajo. Šele tedaj avtomatično, ko bodo od polnoletnosti dalje bivali najmanj deset let, in če bodo uživali častne pravice ter ne bodo v sodni preiskavi ali obtožbi za dejanja, ki imajo za po-sledico izgubo častnih pravic.

Domovinska pravica. I. T. V občini T. ste bili vpkopjeni kot državni namestenev. V tej občini ste nepretrgoma bivali preko 11 let. Nato ste se pre-selili v Ljubljano, kjer bivate komaj tri leta. Ob-čina T. vam ne prizna domovinstva. Vprašate, v kateri občini imate domovinsko pravico? — Po zakonu o domovinstvu so stalni državni uradniki dobili z dnem nastopa službe domovinsko pravico v tisti občini, v kateri je bil njihov stalni uradni sedež. Isto velja sedaj po zakonu o občinah in po zakonu o mestnih občinah, ki določata, da so državni uslužbenci in javni samoupravni uslužbenci, kakor tudi duhovniki po zakonu člani občine, v kateri imajo stalni službeni sedež, razen če izja-vijo v roku treh mesecev od dneva odločbe o iz-premembi službenega sedeža, da obdrže staro član-stvo. Če ste bili torej državni namestenev, pač ne bo težko ugotoviti, v kateri občini imate domovin-skovo pravico. Če se to ne bo dalo ugotoviti, se vam bo določilo članstvo v tisti občini, kjer ste bili rojeni.

Domacija v stiski. P. J. St. J. Oče vam je za-pustil posestvo. Ker imate drug poklic, ste gospo-darstvo na tem posestvu prepustili bratu, ki je go-spodarstvo popolnoma zavozil. Ker ni plačal ob-resti od dolga, je posojilnica zahtevala dražbo po-sestva. Ker ima sestra na tem posestvu užitek, ste zavoljo nje plačali obresti v posojilnici, da bi draž-bo ustavili. Odbor posojilnice pravi, da bo kljub temu prodano. Vprašate, če lahko in kaj bo v tem slučaju z užikom vaše sestre. — Če dolžnik ni kmet, ki uživa zaščito, lahko posojilnica zahteva takojšnje povračilo celega dolga. Če ga dolžnik ne vrne, ga sme posojilnica tožiti in na temelju iz-vršljive tožbe zahtevati prisilno dražbo posestva, ne glede na to, če so obresti plačane ali ne, ker pač zahteva povračilo glavnice. Če ima sestra svo-je prevzete pravice vknjižene na posestvu, in sicer v vrstnem redu pred terjatvijo posojilnice, potem bo moral kupec na dražbi prevzeti tudi užitek vaše sestre. Če je užitek sestre vknjižen po vrstnem redu po terjatvi posojilnice, potem bo dobila za užitek izplačano to, na kolikor je bil užitek precejen, se-veda le tedaj, če bo kritje iz doseženega izkupička. Svetujemo vam, da pri domačem sodišču pregle-date vknjižena bremenja in po tem preudarite, ali ima sploh pomen, da s svojimi prihranki plačujete obresti, če je posestvo prezadolženo in dražba neizbežna.

Vodarina. P. J. G. — Vprašajte pri občini, na kakšni podlagi (sklep občinskega odbora) vam na-laga toliko in toliko vodarine in zakaj plačajo drugi manj. Razumeli boste, da ne moremo voditi v evidenci občinskih davščin in taks za vsako ob-čino.

Prepovedana pot. A. H. Lj. Čez vaše posestvo gre pot, ki jo ljudje že dolgo uporabljajo. Pet me-trov od te gre pa občinska pot. Vprašate, če lahko sin, ko bo sedaj prevzel posestvo, to pot zapre. — Zadeva je kočljiva in je na mestu previdnost. Če dosedanja upravičenci to pot osebno uporabljajo skozi 30 let, so si s tem priposestvali služnost-no pravico za sebe. Če gre pot pet metrov spo-redno z občinsko potjo, najbrž ta pot ne bo po-trebna za koristneše gospodarjenje okoljskih go-spodarstev in bi se tem ta pot kot nepotrebna lahko prepovedala. Sin naj poiškuje sledeče: na obeh koncih poti naj da nabiti viden napis: »Prepove-dana pot«. S tem bo preprečil, da bi nastali novi upravičenci do poti. Če se pa dosedanja uklopejo prepovedi skozi 3 leta, potem izgubijo po preteku treh let svojo dosedanja pravico.

ODREZITE

SLOVENEČ SVETOVALEČ

odgovarja samo na vprašanja, ka-terim je priložen tale odrezek.

SLOVENEČ, 1. marca 1936

Večer v baraki GPU

Sedim na polici pri oknu in pritiskam obraz na sipe. Tik pred oknom je zunaj razprežena bodičasta žica. Pod oknom stojajo po izhojnih, lističih, travni leni stražniki v modrih čepicah GPU, drže v roki nabito puško. Na desni in levi se v jasnem, sončnem odsevu dvigajo dvanadstropne barake. Tam v dalji za bodičasto žico je cvetoči travnik, ki begajo po njem zdaj sence zdaj žarki, dalje je ozek trak reke in še dalje so s temnomodrimi gozdovi opasani griči. Za menoj je divji vrvež človeških glasov. Že nekaj mesecev sem v »vili« GPU, kakor hudomušno nazivamo z ujetniki na trpano barako, ki stoji kakih pet in dvajset kilometrov daleč od mesta A., (ki je veliko mesto na dalnjem vzhodu Rusije). Navadno pošlje GPU v »vilo« take jetnike iz svojih »notranjih ječ«, ki za zdaj niso več zanimivi zanj, ki pa so to oblasti utegnile zanje zanimati še kasneje. Ali pa so tu taki, ki jim je usoda že zapetelata in ki jih pošljejo od tu v jetniško taborišče ali v prebivalstvo. V »vili« čakajo, da pride naslednji transport jetnikov, zakaj GPU ima navado, da razpošilja jetnike le v večjih skupinah. Moja usoda mi je neznanja; mogoče pridem kdaj v »notranje ječe« ali pa naravnost v taborišče. Bodi tako ali tako — trdnost sem sklenil, da o prvi priliki pobegnem in uidev v inozemstvo. Dobro se zavedam, da ni dosti upanja v uspeh in da me bodo bržkone ujeli in ustrelili. A neki notranji glas mi venomer prispelavata: vse je že mogoče, vse zavisi od tega, ali bom dovolj zvit in previden. Prav za prav ne mislim na beg zato, ker bi se bal preganjanja: saj nisem jaz edini, ki tuhta o begu, marveč ima vsa ta dežela to edino misel in mimo tega se more kak Rus vsemu privaditi. Za svojo osebo me žene k tej misli pogled v strahotno bodočnost sovjetske Rusije in v to, kako neskončno bo propadel ruski človek! Komunistem prav po načrtu istovetno z življenjem sploh in ima že politiko in gospodarstvo popolnoma v oblasti. Ta diktatura marksističnih dogem neizprosno spreminja človeka v neki »mežikajoči stvar«, ki je Nietzsche pisal o njem. Temu se upiram; muči me hrepenenje po človeku. In tja si želim, kjer sme biti človek — človek! Le proč, proč od te pošasti »mežikajočega stvarca«.

Skozi zamreženo okno gledam travnik, kjer je zdaj temno zdaj svetlo, na zelenobistev se, drhteče listje breze, na mirno, daljno modrino neba. Vdihavam močni vonj po sveži mrtvi, ki prodira skozi razbito sipko k meni. — Kakšno žalostno nasprotje zija med to skladno lepoto prirode in izprišenim, zahtevnim početjem ljudi! Zdi se mi, da vsebuje mir prirode najvišjo mero pozemske sreče in zaeno nam kaže napačno pot, ki hodimo po njej, da bi srečo dosegli. Vsa zgodovina človeštva ni drugega kot zgodovina političnih sprememb. Nobena politična smer ni mogla človeka osrečiti; nasprotno — zmeraj in zmeraj govorimo o »nekdanjih boljših časih«, spet in spet si zaželimo preteklosti. Da bi se dobro uresničilo s hudobnimi sredstvi? Kakšna neskončna zmeda človeških misli je to!

»Vsi socialoški nauki vseh dob imajo eno in isto napako: da ne izhajajo iz resničnosti, marveč iz aani. Kdor vlada, mora računati s človekom, kakršne v resnici je, ne pa s takšnim, kakršnega si kaksi blodni možgani kakega komunističnega pisatelja predstavljajo.« Te besede nekega sovjetskega filozofa mi nečeno iz misli. Star jezikoslovec je, bivši visokoškolski profesor. Dneve in dneve trpi na pogradih, ves je ušiv in razcapan, pa se z vzvišeno ravnodušnostjo ukvarja s tem, da si zapisuje razne glasove nekega dozdnevnega prajezika, kar pa ni prav nič všeč stražnikom, ki ga sumničijo, češ, s tajno pisavo se peča!

Sedemdeset pogradov je v naši baraki, čeprav ni nikoli manj ko po sto dvajset do sto trideset jetnikov v njej. Isti režim je tu ko v »notranjih ječah«, namreč: nobenih sprehodov, ne knjig itd., vendar zdaj pa zdaj dovolijo, da prejemamo od doma zavoje z živili, kar je že znatna olajšava. Nekrajkrat sem bil tudi jaz nekaj dobil — od koga — ne vem. Tem prijetnejša mi je zvesta, da biva na svetu duša, ki misli name. Odkar sem tukaj, sem veliko videl. Spočetka so bile tudi ženske zaprte z nami; največkrat so bile to kmetice iz južnih krajev, ki jih je GPU prišla na kolodvoru v A., kjer so prosjale kruha in jih je izgledala poizkušena bega. Bilo je tudi nekaj izgnanih hótinc iz Moskve in Leningrada. Večkrat sem videl, kako so se kar javno, vprčo nas vseh, vdajale ljubimkanju stražnikov, kako so jih slekli in jih popolnoma gole podile po baraki ali so jim nalašč odkazali ležišča najednostnejših in najčastitljivejših oseb; najrajši so jih pač nagnali na ležišča duhovnikov, da so s tem sramotili duhovske osebe. Tu sem bil priča porodu in smrti mlade matere. Neka kmetica je povila tu dete, njen mož, neki »prostovoljni naseljenec (to je: izgnani kmet) pa je bil tudi v baraki. Ona je nato umrla. — Doživeli in preboleli smo dobo najstrašnejše

vlade stražnikov. Rogali so se nam in se krohotali, ko so nam jemali polovico omerka kruha ali so nas silili poljubiti gole in umazane dele njih telesa. Videl sem junaški štrajk stradeča do petnajst dni, ko so se ljudje onesveščali, toda GPU je bilo to vseeno. Opazoval sem primere najpodlejšega izdajalstva poklicnih udarahov in preprostitih strahopetcev. Videl sem veliko tega, za kar je bolje, da človek ne vidi.

Vendar — tako razmišljam, sloneč na okno — videl sem pa tudi marsikaj drugega. Tu sem zagledal iskro, ki bo zanelita očičevalni plamen vsemu človeštvu. »Luč od vzhoda,« si mislim in čutim roko, ki mi lega na ramo. Ozrem se. Neki jetnik je, ki pravi, da je »državni pravdnik Velike Rusije«. S tem misli na bodočo Rusijo, ki se bo osvobodila boljševikov. To je bivši jurist; zdaj je blazen. Ukvarja se z obtožbo »vsega sveta; radi tega ga je GPU tudi zaprla, čeprav se mu meša. A tudi tu nadaljuje svoje delo in piše navadno na polena, na trsje, na kar že, saj nima nič papirja.

»Zdaj sem napisal,« mi pove. »Ta govor bom imel na razpravi, ki jo bo Velika Rusija vodila zoper ves svet. Mislim, da vas bo zanimalo, če vam ga že zdaj razložim. Mimo tega mi je pa tudi veliko do vašega mnenja!«

»Jako sem ganjen,« mu odvrnem in vzamem papir v roke. Vse je plod resnične blaznosti, opira se na staro rimsko pravo in na Napoleonov zakonik in na postavbe prejšnje Rusije, vendar je prežeto z jezuitizmom in odkritosrčnim poučkom. Smisel vsega govora je obritožba vsega sveta, ker je svet tako malomaren sprobo trpljenja Rusije pod boljševiki in radi njenega pobratimstva s sovjetsko vlado. Tu pa tam zavzvenijo modre besede iz blodnega besedičenja: »Rusija je od zgoraj prešla veliko poslanstvo, da odredi svet greha komunizmu, da razkrinka to hudobno bajko, ki je visela nad človeštvom. V tej grozotni borbi pa ni bila Rusija samo osamljena, marveč so marsikatero evropske države še pomagale komunizmu, kolikor so le mogle.«

»Krasen govor,« pravim in se izmikam njegovemu pogledu. Bojim se, da bi v mojih očeh ne zapazil sočutja. »Ali res? Kako zelo me veseli! Stisne mi roko. »Rusi bodo šli po vsem svetu,« začne spet ves jezen; »ruske armade so bile po vseh evropskih prestolnicah, toda v Moskvi je bil samo — Napoleon — in je bil premagan! Rusi bodo šli po vsem svetu in bodo odkrili, kdo jim je bil sovražnik in kdo prijazen. A mogoče,« preplašeno me pogleda, »mogoče nam bodo prilišni na pomoč od zahoda in potem bo moj govor odveč!«

»Radi tega si ne belite glave, gospod državni pravdnik,« ga tolažim, »brez dvoma boste mogli imeti svoj govor.« Zadovoljen gre od mene.

Resnično, prav govori ta blaznež, Rusija ima res veliko poslanstvo: to poslanstvo, da sname komunizmu njegovo sleparsko naličnico, ki je že milijone prevarila! Zakaj, ta nauk ni drugega kot pridiga sovraštva zoper božjo zapoved o ljubezni do bližnjega. Kdo bo v tem boju sovražna zmaga? Z ljubeznijo? — Pomisliti moram na duhovnike, ki sem jih videl v svojem jetniškem življenju. Nosili luč na vzhodu! Mnogo jih je šlo v tej dobi mimo mene, škofje, duhovniki, menihi, kar vrste romarskih svetnikov, ki nimajo nobenih faranov več, ker so njihove cerkve porušene. Pa romajo po Rusiji in razlagajo evangelij. S seboj nosijo vse, kar potrebujejo za službo božjo in jo opravljajo kar zunaj, povsod, kjerkoli jih ljudstvo zaprosi tega. GPU jih prime, zapira jih v ječe in vendar se njih vrste nič ne razredijo.

V baraki sta ostala še dva škofa. Prvi, škof S., je sivolas orjak z mogočnim, globokim glasom. Svoj čas so ga premetili v A., da zasede mesto bivšega škofa, ki ga je GPU do smrti trpila. Na dan njegovega prihoda ga je GPU povabila k sebi. »Slišali smo, da pridete sem za škofa,« so mu rekli. »Se enkrat si to premislite in spomnite se svojega prednika!« Novi škof jim je odgovoril z besedami evangelija: »Nihče izmed vas naj ne trpi kot morilec ali tat ali zločinec. Če pa trpi kot kristjan, naj se ne sramuje, a naj tedaj časti Boga.«

Precej časa, približno leto dni, so ga pustili pri miru. Živel je neke v predmestju in je obhajal službo božjo v edini majhni cerkvi na pokopališču, ki je še niso bili razdeljali. A GPU je našla vzrok, da ga je prišla Nekoč so poklicali nekega člana cerkvene občine, precej betežnega delavca, k zaslišanju. »Kdo upravlja vašo cerkev?« ga je vprašal preiskovalni sodnik. »Cerkvena občina,« je odvrnil delavec. »Kdo pa so njeni člani?« — »Škof, duhovnik, predstojnik občine in drugi.« — »Torej je v vaši cerkveni občini nekakšna organizacija?« — »Seveda — to je nekaj tistih, ki morajo skrbeti za cerkev.« — »Hvala lepa,« je nedolžnega obraza končal sodnik pogovor, »prosim, podpisite, kar ste izpovedali!« Delavec je podpi-

sal. Dovolj je bilo: »Priznam,« da ima cerkev tudi neko »organizacijo!« Vsaka organizacija izven državne pa je že »protirevolucija!« Škofa so na podlagi te izpovedbe prijeli. Zdal čaka, da bo obsojen na triletno prisilno delo, dokler ne bo usmrčen, kakor določa zakon o pripadnosti h kakšni »organizaciji«.

Drugi je škof M. To je velik učenjak, bijočog in je bil nekoč profesor na neki univerzi. Duhovnik je postal pred nekaj leti, ko so začeli vero vprav hudobno preganjati. Slišim njegov glas za seboj, odstopim od okna in pristopim k njegovemu ležišču. Pravkar govori proti materializmu. V baraki je namreč neki »rdci učenjak« iz Moskve, še prav mlad človek, ki je nedavno dovršil študije na Leninovi akademiji in je nato prišel v A. za učitelja na neko strankino šolo. Kaj kmalu so ga prijeli, ker se je uprl reči Stalinu, da je slab teoretik. Včeraj nam je predaval o materializmu. Poslušal sem to klavno blebetanje, to kupčenje samih izrekov iz komunističnih brošur brez lastnih misli. Prav za prav je njegova duša vsa pretresena in jako se mi smili. Dozdeva se mi celo, da je za komunizem izgubljen, le da tega nocoj priznati. Škof sed, na svojem prostoru, mirno govori in časih odklanjajoče zamahne s svojo ozko roko. Zraven njega mu sedi nasprotnik, na drugi strani pa škof S.; tesno krog njih se gnetejo poslušalci. Jasno razlaga nauk o materializmu, od davnih Grkov do sovjetskih učenjakov, in začno ironično prispodablja omejenost njih misli in kako jih po svoje obračajo.

»Ves nauk o materializmu,« ga slišim govoriti, »moremo izčrpati z Leninovimi besedami! Svet je materija, ki se vedno dalje razvija! Več ne dosežemo. — Ta nauk sociologa Lenina, ki ni prav nič poznal pridodopisne vede, so prevzeli za neomajno postavko in se ne upajo zdavjati o njej. Dalje kar brez vsakršne podlage trdijo, da so vsi znanstveniki te dobe — materialisti! Kakšna lahkovernost ali celo nepoštenost je to! Ali niste nemara ničesar slišali o globoki vernosti najslavnejšega fiziologa tega časa, o Pavlovu? In ničesar o izpovedi velikih prirodoslovcov naše dobe, kakor n: pr o Ostvaldovih besedah, da je treba materijo razmaterializirati! — in o Ballourju, ki je dejal, da se bo morala znanost po velikem odkritju moderne dobe, ko o teoriji elektronov itd. brez dvoma vrniti k bogoslovni razlagi o vesolju?« ali o Du Bois-Reymondovem mnenju, ki obravnava problem »o postanku vsega postanka« in da je nekega ta postanek, izvor vsega? ... Kaj naj pa rečemo, če ostanemo le pri podlagi samo prirodoslovnih odkritij? Kaj naj rečemo, če hočemo biti iskreni in nepristranski? Ničesar ko oni veliki »Ignorabimus« (»Ne priznavam.«) Mendeleva!«

Kmalu preide k svetemu Pismu: »Bog je ustvaril,« slišim njegov mirni, preudarni glas. Mladi kmečki fantje se gnetejo krog njega in ne odmaknejo pogleda z njega. Vem, obožujejo ga. Vsek dan jim bere iz evangelija, jim govori o veri ljubezni, ki o njej ničesar ne vedo, ker so bili vzgojeni v sovjetskih šolah. Med poslušalci zmeraj večkrat opažam nekaj GPU poveljnikov, ki so zaradi raznih službenih prestorov prišli v ječo. Mogoče zaradi izredne surovosti napram jetnikom? Kot divje zverine so bili prišli k nam; zdaj jih ni moči več spoznati!

»Babilonski stolp!« se mahoma domislil besed škofa M., ki je z njima označil pravo lice

sovjetije. Zares: »Babilonski stolp naše dobe,« prav je povedal. Stolp zlobe in napača, stolp sovraštva sprčo božje zapovedi o ljubezni do bližnjega! In kakor je bil uničen oni stolp iz stare Zaveze, bo uničen tudi ta. Ne bodo ga uničile človeške roke, marveč razdelja ga bo Tisti, ki je podrl tudi prvi stolp in vse druge, ki so bili se postavljeni. Vse to čutijo sami, čutijo to stavebeniki tega modernega babilonskega stolpa. Odtod ta vihar zoper Boga, ta besna borba zoper ljubezen in njene oznanjevalce, ki jo vodijo z vsemi sredstvi od podkupljanja do telesnega uničenja. Se več: raj je GPU izročila škofu M. svečan predlog, da naj prevzame profesuro v Moskvi in naj zato zataji vero. On pa je napisal za odgovor: »Dilexi iustitiam et odi iniquitatem, et propterea morior in exilio.« (Ljubil sem pravico in sem sovražil krivico, zato umiram v pregnanstvu.)

★

Nedeljsko pismo

Ko sem bil še študent sta mi bili dve stvari posebno zoprti: če sem slišal v kaki pridigi vsako nesrečo oznanjati in obljubljati kot božjo kazen — ali če je kdo strah pred smrtjo risal kot edino sredstvo, ki nas spet Boga približa. Saj mi ni bila zoprti smrt sama; kar mi je umrla najstarejša sestra in potem še mati, je bila smrt skoraj nekaj domatega v našem domu. A ustavljal se mi je misel, da bi bila to najmočnejši nagib za vero in ljubezen do Boga.

Ko sem pa postal duhovnik, sem spoznal, da Cerkev sama ti dve misli večkrat poudarja. Celotno za uvod in sklep obema velikima dobama cerkve: nega leta postavlja smrt in obsodbo. Saj ste obhajali adecent: s sliko vesoljne sodbe nas je Cerkev pozdravila. In pepelnica, s katero smo pred nekaj dnevi pričeli post, nas je spomnila smrti.

Spoznal pa sem tudi, da je to nujno potrebno. So sicer ljudje, ki so v veri in ljubezni do Boga našli največjo srečo, najljubši kotiček življenja. Njim res ni treba groziti sliki o zasluženi nesreči, sodbi in smrti. (Moja otroška vzgoja je bila v tem duhu, zato se mi zdi razumljivejši ves mladostni odpor proti takim grožnjam.) So pa drugi, ki te s svojo strahno brezbožnostjo naravnost izzecejo, da jim zaluzič v obraz nesrečo kot božji udarec. So ljudje, ki se iz svoje verske nemarnosti res ne dvignejo prej, preden jih bridkost smrti in smrad mrliča ne prisili do resnejših misli.

Španski pisatelj Unamuno pripoveduje, da je bandit Juan Serrallonga govoril svojemu kreniku, ko sta se blizala vislicam, takole: »Jaz bom molil vero, ti pa glej, da mi ne vržeš prvi vrtoglav, preden ne izmolim: verujem v vsajenje mrtvih.« Pisatelj Moreckovskij pa prišavlja, da bi mnogi od nas priznali in spoznali Jezusa samo tako: z vero okrog vrata.

To Cerkev hoče. Ko nam prva adventna nedelja slika strahno sodbo, nas kar duši v grlu, ustnice so nam suhe, srce nam drhti. In ko nam pepelnica oznanja smrt in grob, ki prej ali slej dočaka slehernega, se nam zdi, kot bi se delili nekak usode z umirajočimi.

In je edino prav tako. Moj ljubi, če misliš, da se boš mogel v tem postnem času okleniti određenja, okleniti umirajočega in mrtvega Jezusa, ne da bi imel v duhi kesanje, dobro voljo, resnost in ljubezen umirajočega, se motiš, bridko: motiš. Vital Vodušek.

Jedilni pribor

je v vsakem gospodinjstvu potreben, zato je najboljši, najkoristnejši in najtrpežnejši darilo novoporočencem, sorodnikom in prijateljem.

Prodajamo na veliko in na drobno. Jamčimo, da je ves iz najfinnejšega alpacca, ki ne zarjavi, in iz alpacca srebra. Prodajamo: iz alpacca 6 zlic, 6 nožev »Solingen Rostfrei«, vse za Din 291.— Isto iz alpacca srebra vse za Din 819.— Garnitura iz alpacca, komplet za 6 oseb (41 komadov) za Din 759.— Isto iz alpacca srebra Din 2058.—

PRIBOR ZA KOMPOT komplet, iz najfinnejšega kina srebra (pladen težak 2 kg) Din 950.—

SERVICE ZA LIKER komplet, iz najfinnejšega kina srebra Din 250.— Isti service s pozlačenimi čašami Din 350.—

PLADENJ, velik 40 x 60 cm iz najfinnejšega kina srebra, težak približno 2 kg, Din 550.— in 750.—

NA OBROKE DAJEMO: gg. oficirjem, drž. uradnikom z 10 let službe in nimajo zarubljene plače ter duhovnikom. — Naročila pošiljamo po pošti po povzetju.

ZA KAVARNE IN RESTAVRAGIJE pladnji iz najfinnejšega alpacca št. 1 Din 36.—, št. 2 Din 44.—, št. 3 Din 55.—, št. 4 Din 70.—

POSREBRENJE in pozlačenje vseh zgornaj imenovanih predmetov.

Vse zgornaj imenovane predmete izdeluje in prodaja:

OVLAŠČENA KOVNICA

Beograd, Boulevard Vojvode Mišića 43, telefon 27036 ali Prodajalna Kovnice, Kralja Milana 14, telefon 24-826, Beograd.

Zahtevajte cenik, pošljemo Vam ga brezplačno. Trgovcem, kavarnarjem in restavratierjem dajemo popust. Iščejo se agenti-zastopniki v celi kraljevini.

Nenavaden dogodek

Brez dvoma ni bilo idealnejšega kotička za vse najnovejšo potomce našega mogočnega rodu, kot je bila rezidenca našega »gospoda strička«, enega izmed kanonikov pri kapitolu v Kraljevem Gradcu. Salone in vse slične sobane smo prezirali, zato so nam pa kleti, podstrešje, dva velika vrtova in skoro prazen paviljon nudili vse razkošje svobode in nas, prešerno mladino, ljubeznivo vabili k sebi v razvedrilo.

Samo dvema mestoma smo se plašno blizili in imeli vsaj malo spoštovanja do njih: steni, na kateri je visel ogromen križ, in pa vhod za v klet. Tja smo v svoji radovednosti smuknili samo enkrat in bi kmalu zašli. Bil je to pravi labirint hodnikov, ki je baje segal daleč tja pod grajsko katedralo.

Nas je vendar mnogo bolj zabavalo, ko smo skakali in plezali preko ograj vseh sosednjih vrto in pokušali, kje imajo boljše češnje, kakšno imajo grozdje, ali pa smo opazovali, skriti v grmičju, gospoda kanonika, ki je klečal pred oltarčkom v paviljonu in molil, molil brevir, dokler ga niso kričali božji zazibali v sladke sanje. Nena-doma pa je prišel sluga iz pivovarne, ki je mejila z ogromnim prizidom na zadnjo stran rezidenca našega strička, in »ljubeznivo« poročal, da »gospod Vilček, dvanajstletni vodja ostalih pobalnov rodu, hodi po glavi na zidu, ravno nad globokimi koriti za odplavljanje nepotrebnih snovi iz pivovarne in da ga »gospodica« Sidonka posnema.

In tedaj je prišel naš gospod striček pridigat kar na veliko nedeljo, ko vsem ljudem do dna izpraša dušo.

Vsak petek ob treh je morala biti prižgana lučka na hodniku pod križem in je morala goreti do devete ure naslednjega dne. Na to stvar je striček posebno pazil in vedno, kadar je odhajal z doma, je z vso resnostjo in skrbnostjo opozarjal na to kuharico in na dekle.

Nekoč — bilo je leto pred glasno maturo — sem spremljala strička na njegovem običajnem sprehodu. Odsla sva takoj po kosilu in še pri vra-

tih je zasepetal: »Ob treh prižgite lučko, da ne bo zopet vznemirjenja ponoči.« Moja ušesa so bila že od nekdaj zelo občutljiva, antena in po bliskovito so oddala tiho stričkovo naročilo mo-zganom, kamor so se kot v marmar vklesale besede: »Da ne bo zopet vznemirjenja ponoči.« Kakšno vznemirjanje, če lučka ne bi gorela? Vso pot me je nadlegovala misel, da bi strička vprašala, toda pogovor se je sukal ves čas okoli Pa-lackega in Mechurovih, s katerimi smo bili v so-rodstvu, in težko je bilo, kar nenadoma obrniti pogovor na duhove, katere sem slutila v tem pet-kovem prižiganju lučke.

Toda komaj smo bili doma, sem se že skrivaj blizala križu. Nikakor se nisem upala s svojim radovednim očesom dotakniti se lica Kristusovega, katerega obraz me je že davno presenečal s svojim nenavadnim, zasmehljivo rogajočim se iz-razom. Bil je to nežen obraz mladeniča in ne mo-ža tri in tridesetlet let. Glava je kakor zlomljena padala na ramena in ustnice, spache v rogajočem se posmehu, so se mi dozdevale, kakor bi se stresale v bolečnih kričih. Vse telo je bilo v ra-menih in bokih udrtu, noge le napol skrčene in v kolenih silno napete; zares, težko je viselo. Štala sem kot začarana in nemoče mi je bilo pozabiti stričkovih besed.

Pri večerji sem neprestano mislila na različne zagonetne čudežne prikazni in tajnstvena vprašanja, ki jih ni bilo mogoče logično dokazati. Pa je nenadoma vstopila dekla: »Ali ste prižgali lučko pod križem ob treh,« je odgovorila stric? »Da, lučkati, točno ob treh,« je vprašala dekla.

In tedaj sem prav premišljeno začela: »Po-vejte mi, dragi striček, zakaj naj lučka gori pod tem križem? Ali je to tako važno?«

»Delam le to, kar je delal moj prednik, ki me je k temu na smrtni postelji zavezal.«

Nastal je molk. Striček je zelo skrbno razre-žal skorjo trdega kruha in pomakajoč majhne grizljaje v čašo piva, je počasi zaključeval svojo preprosto večerjo s tem domačim zdravilom, ki mu je po težki, pljučni bolezni rešilo življenje.

Nisem imela poguma, da bi dalje pozvedovala, toda tisoč vprašanj mi je tako rekoč žarelo iz oči,

ko se je moj pogled srečal s stričkovimi očmi. Njegov pogled mi je uhajal, toda moj ga je z ne-dopovedljivo silo lovil.

»Toda, dragi striček, to ni vse! Povejte mi, kaj so pomenile besede o vznemirjanju, če lučka ne bi gorela!«

»Nič — in ne bodi vendar tako radovedna! Malo je malo pozveduj, pa boš dolgo živela!«

»Jaz nočem dolgo živeti in malo vedeti! Ho-čem vedeti mnogo in vedno več pozvedovati. Če-sar ne bom odnehal do smrti. Povejte mi, kar veste o tem križu, sicer ne zaspim, če ne bom zvedela!«

»In ko boš zvedela, potem še celo ne boš zaspala.«

Kriknila sem od začudenja in presenečenja in striček je takoj spoznal, da se mi več ne izmuzne. »Dobro, povedal ti bom, ampak mislim, da ne boš nikoli več prišla k nam. Tvoja krivda, zakaj pa pozveduješ.«

Bila sem kot napeta tativa. Lica so mi vzplam-tela in oči so mi obvisle na stričevih ustnih.

»Sicer vem pa zelo malo, prav za prav samo to, kar mi je zaupal moj umirajoči prednik. Odkod je zvedel on zgodovino tega križa, ne vem. Mo-gočje tudi od svojega prednika.«

Križ je baje rezljali neki italijanski umetnik minulega stoletja po modelu, ki ga je predstavljal njegov lastni sin. To delo bi moralo biti vrhunec mojstrove umetnosti in če križ pogledaš, je delo zares mojstrsko. Telo je zrušeno v silnem bole-stnem krču, lice pa izžareva v nemogočem nasproju rogajoč nasme. Čeprav se je mojster še tako trudil, da bi bila dozdevnost smrtnega trpljenja vtešena v Kristusovem licu, vendar tega nikakor ni zmogel; njegov Kristus se je vedno slajše smehljaj. Obupan nad brezuspešnim trudom, je rotl nebesa in Boga s svojimi molitvami, toda delo je bilo kot začarana. V besnem obupu se mu je porodila strašna misel. Ko je nekega dne kot navadno zopet privezoval svojega sina na križ, da bi vnovič skušal dokončati svoje delo, so se mu roke tresle v grozi in pletenjski besnosti. Za-drgnil je z vrvo mladeničevo zapetje, da je za-stokal in po bliskovito izdrl v rokavu skrito bo-

dalo ter z groznim zamahom prebodel sinu bok. Sinov obraz se je skrivil v smrtnem krču. Mojster je zgrabil dleto in z blazno naglico izdeloval lice svojega Kristusa, kajti sedaj je končno videl res-nico smrtno groze pred seboj. — A kaj je bilo to? Ali se je peklo norčevalo? Umirajoči na križu se je smehljaj! — Smehljaj z najstrašnejšo, krvavo ironijo, z bridkim, rogajočim se posmehom! In dleto, poslušno modelu, je čaralo okoli Kristus-ovih ust en isti smehljaj božede ironije. Mojster se je oziral po grozi na mrtvo telo edinega sina, ki je zvito v mukah viselo na križu. Lotevala se ga je blaznost in strašen bes ga je tiral iz hiše. Kam, ni nihče zvedel in nihče ga ni več videl. Na kakšen način je prišlo njegovo delo v imovino kanoničnega sedeža, ne vem. Ne vem niti, zakaj prav moram vsak petek ob treh prižgati lučko, vem le, da nihče v hiši ne zaspi, če tega ne storim. Mogoče je to pod vplivom kake tajne sile, ki nadvladuje svet in ki jo človek s svojim razu-mom še ni mogel domesti.

Sicer mi je pa moj prednik dejal: »Nesrečno mojstvo dušo reši lahko samo tisti, ki bo brez strahu spregovoril z njo ko z navadnim živim človekom.«

»Ali se prikazuje tukaj na kakršenkoli način njegova duša,« sem vprašala vsa tresoč se.

»Ne — mislim — toda —«

Stric je obstal.

»Tako, in sedaj več tega za strah še preveč! Kar pojdi spat, če moreš.«

Ne tajim, da me je nekoliko zmrazilo, ko sem šla po hodniku mimo križa v svojo sobo. Toda bila sem takrat moderna dvomljivka in se s ta-kimi zagonetnimi stvarmi nisem dosti ukvarjala. Več kot vsi duhovni sveta me je mučila matema-tika, kajti zoper njene strašne in zagonetne uganke ni pomagala niti molitve niti zaklinjanje. In sedaj je čakala takoj name kar legija duhov, zakletih v neznane X enačbe vseh mogočih sto-pinj. Vzela sem jih na počitnice, da bi me spo-minjale minljivosti vsega dobrega.

Minule so počitnice, minulo je poleteje, minula jeseni in zima in prišli so binokostni prazniki. Tedaj sem se odpeljala iz Prage v Gradec namesto do-

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Premijo 300.000—dinarjev

Je zadela srečka štev. 55.467, prodana v najsrečnejši poslovalnici

Marka S. Serdarušića, Beograd, Knežnje Ljubice 16.

P. S. Naročila za novo kolo že sprejemam in jih takoj izvršim.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 1. marca. 8 Telovadba (vodi g. Marjan Dobovšek). — 8.30 Napoved časa, poročila, objava sporoda. — 8.45 Fox na fox (plošče). — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. 9.45 Versko predavanje (g. dr. Mihalj Opekari). — 10 Ruske narodne pesmi (poje ruski solisti) vmes plošče. — 11 O vlogi koforne kraljice v gospodarstvu narave (g. ing. Vojko Knop). — 11.20 Sprehod po gozdu (plošče). — 11.40 Otroška ura: Mikiša in Mikiša (g. Gabrijelčičeva iz Javornov, 61. Narodnega gledališča). — Napoved časa, objava sporoda. — 12.15 Radijski orkester (po 30. 1. lah). — 12.30 Vseki narodnih (poje g. dr. Zupanov, Rupanov, g. dr. Franzl in Tone Petrovič s spremljevanjem Radijskega orkestra) oddaja do 14. ure. — 16 Kmetijska ura: Ameriški kipar San Jose (ing. Jančič). — 16.20 Plošče po željah. — 17 Higijena kmetijske žone (g. dr. Mikiša Smec). — 17.15 Ura slovenskih skladateljev: Josip Klemenčič. Koncert dijalskega zbora škof. gimnazije iz St. Vidu nad Ljubljano, vmes predavanje o skladatelju Josipu Klemenčiču (g. Zorko Prelovec). — 18.10 Razvoj slovenske drame: I. ura. I. Uvodno predavanje. 2. Anton Fustek: Za hčer (iz vaje 81. Narodnega gledališča). — 19 Napoved časa, poročila, objava sporoda. — 19.30 Nac. ura: Mešani politični pregled (iz Beograda). — 20 Našim izselencem. (Večer slovenske pesni, glasbe in besede). Nagovor ljubljanskega škofa g. dr. Rožmana. Sodelujoča radijske orkester in Akademski pevski kvintet. Člani radijske dramske družine pa igrajo Borštnikovo ljudsko igro »Starci Ijca«. — 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporoda. — 22.15 Koncert Radijskega orkestra. Konec ob 23.

Ponedeljek, 2. marca. 12 Fjodor Šaljapin (plošče). — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13 Napoved časa, objava sporoda, obvestila. — 13.15 S. Havajskih otokov (plošče). — 14 Vremenska poročila, bormi tečaj. — 18 Zdravniška ura: Obolenje prebavnih organov (g. dr. Bogomir Magajna). — 18.30 Maurice Ravel: Koncert za klavir in orkester (plošče). — 18.40 Kulturna kronika: Delo in uspehi trboveljskih slavčkov (gosp. Vojko Jagodič). — 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporoda, obvestila. — 19.30 Nac. ura: 30-letnica srbsko-hrvaške kolonije III. (g. Marjanovič iz Beograda). — 20 Prenos opere iz Beograda. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmari). V II. odmoru: Napoved časa, poročila, objava sporoda. Konec ob 23.

Drugi programi:

Nedelja, 1. marca: Beograd: 20 Granichstättinova opera »Orlov«. — 20 Prenos iz kavarne. — Zagreb: 20.15 Igra »Aktovka«. — 21 Veseli večer. — 22.15 Kitarica in orglice. — Dunaj: 19.50 Nepoznani skladatelji. — 20.05 Straussov koncert. — 21.45 Plošče. — 22.20 Plesna glasba. — 24 Ciganeska glasba (iz Budimpešte). — Budimpešta: 18.30 Ciganeska glasba. — 20.05 Prenos z Dunaja. — 22.20 Plesna glasba. — 23.15 Ciganeska glasba. — Trst-Milan: 20.35 Prenos z Dunaja. — 21.35 Igra. — 22.10 Klavir. Rim-Bari: 17 Simfonični koncert. — 20.35 Koncert Matijevih perk. — 21.15 Vojška godba. — 22.30 Plesna glasba. — Praga: 17.50 Hauptmannova igra »Haniče pod v nobes«. — 20.35 Smetanova simfonija »Moje domovina« (izvaja Češka filharmonija). — 22.30 Salonski orkester. — Varšava: 20 Veseli prenos iz Lvova. — 20.30 Klasične skladbe. — 21.05 Prenos z Dunaja. — 22.30 Laska glasba. — Berlin: 20 Rosmini-ovska komična opera »Sveteški brivci«. — Königsberg: 20.15 Uvertura. — 21.15 Sodobna glasba. — Hamburg-Pratistara: 20 Iz gledališkega sveta. — Lipsko: 20 Zveneca radijske skladarice. — Köln: 20 Plesni večer. — Frankfurt: 20.05 Beethovenov večer. — Stuttgart: 20 Domestijeva opera »Linda Lamarmora«. — Monako: 19.30 Anzengruberjeva komedija »Upornica«. — 21 Zabavna glasba.

Ponedeljek, 2. marca: Beograd: 20 Verdijeva opera »Aida«. — Zagreb: 20 Prenos iz Beograda. — Dunaj: Gradbeniška ura. — 21 Stara glasba v novi obliki. — 22.10 Zabavni koncert. — 23.45 Plesna glasba. — Budimpešta: 19.40 Filharmonični koncert (solisti: Jajo violinski Thibaud). — 21.50 Plošče. — 22.25 Plesna glasba. — Trst-Milan: 17.15 Plesna glasba. — 20.35 Simfonični koncert. — 22 Pesta glasba. — 22.45 Plesna glasba. — Rim-Bari: 20.35 Igra. — 20.55 Celistični in klavirski koncert. — Praga: 19.30 Zabavna glasba. — 20.35 Orkestralni in violinski koncert. — 21.20 Brahmov klavirski kvartet. — Brno: 21 Bolgarski večer. — 21.45 Haydnov duo za violino in violončelo. — Varšava: 20 Vojška ura. — 20.30 Lucienne Boyer poje s plošč. — Berlin-Königsberg-Pratistara-Frankfurt: 20.10 Pesta večer. — Hamburg: 20.18 Iz nemške duše. — Lipsko-Stuttgart: 20.10 Kako vam je vidi? — Pesta glasba. — Köln: 20.30 Ponedeljkova večerna izdaja. —

Cerkveni vestnik

II. enanja Mr. kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima danes ob 14. uro. Priddite vas. Voditelj.

Poizvedovanja

Ukradeno mi je bilo: 3 svedci, 1 dišče, 1 klobčič in velik belozlaten ključ (francoski). Kor je sed gotovo prodal to blago, prosim, če je komu kaj miano, naj mi proti nagradi sporoči. Jare Alojz, po. Zg. Siska 25. Mlad črn pes z belo lico pod vratom se je zatekel. Dobi se Poljski našt 10, 1. levo.

Ludwig Ganghofer:

Grad Hubert

(Roman.)

»Gospod grof, tak streljajte vendar!« je sikal Siper. »Strel je vražje daleč, dobrih dvesto korakov. Ali če ne boste, bo šel kozel k vragu za vse poletje!«

»Grof Ege ni mogel dvigniti orožja, mrzlica ga je začela tresti.

»Toda gospod grof! Gospod grof!«

Kozel je zažvižgal in odbežal po žlebu. Še nekaj skokov in izginil bo. Tedaj se je stresla grofova postava in puška je zletela k njegovemu licu. Siper je dvignil daljnogled, da bi opazoval učinek strela in komaj je imel divjačino na steklu, že je počil strel.

Kozel se je zamajal, vendar le za hip, nato je izginil za razdrpanim skalovjem.

»Ga že ima!« se je smejal Siper. Vrgel je daljnogled na tla, pograbil palico ter oddiral skozi ruševje, da bi za skalnim ovinkom še enkrat videl kozla in mogel opazovati smer njegovega bega.

Grof Ege je bil s kadečo se puško poskočil. Strmel je proti mestu, kjer je prej stal kozel in prisluškoval. Toda slišal ni nič drugega kot lovčeve skoke, ki so se vedno dalje oddaljevali. »Mora imeti kroglo!« je mrmral, postavil težko dihačo puško na tla in z roko posegel na svoje čelo. Redka divjačina, ki mu že tedne ni dala ponoči spati, pač ni bila obležala, toda grof Ege je bil svoje kroglo gotov. Divjanje njegove krvi in napetost njegovih živcev so se začela lajšati, polotilo se ga je nekaj kot slabost in zdajci je tudi nenadoma začutil bolečine buške na čelu. Njegov pogled je oplazil obe

pobiti kozi. Prva žrtev je bil dober kozel, zraven je pa ležala koza in za ruševjem se je še vedno gibal smrtonranjen kozlišč. Grof Ege se je obrnil. Gnusilo se mu je nelovsko dejanje, ki ga je bil zagrešil v jezi in ta občutek mu je pokvaril veselje nad zadnjim strelom.

Medtem je bil Siper dosegel ovinek stene. Visoko v skalah je bilo videti, kako se je kozel počasi vlekel kvišku in zopet izginil v skalovju. Siper je poskočil kos poti dalje in videl, da se je kozel obrnil v dolino, znak, ki je izdajal smrtonosni strel. Na naprej moleči ploščadi je kozel s povešeno glavo obstal in se začel opotekati. Noge so mu klecnile, še zadnji skok je poskusil, nato je omahnil čez skalni rob ter strmoglavil kot rjavkasta kepa — skozi zrak v globino. Izginil je v nekem ruševnatem grmu ter se tako dobro skrčil, da bi se bilo lovem iskanje zelo otežilo, če bi ne bil videl Siper kozlovega pada.

Hlastno se je povzpел v ruševje, vedel je namreč, da bo zaslužil zvenečo pohvalo, če bo prinesel svojemu lovskemu gospodarju ta plen. Zdajci ga je dosegel in oči so se mu izbulile, ko je opazoval redkolepo rogovje. Grof Ege se ni imel nobenega sličnega v svoji bogati zbirki. Siper je računl, da bi mu ljubitelji dali za to orožje tisoč ali še več mark. Dve rdeči lisi sta se pojavili na njegovem bledem licu. Ze je iztegnil roko, da bi izlekel kozla iz ruševja. Zdajci je zadonel s skalne stene Francetov glas in Siper je slišal, kako je grof Ege zaklical lovcu ukaz, naj ne gre dalje, ampak naj sestopa proti koči.

Hudoben nasmeh se je utrgal s Siperjevih ust. »Meni tisoč mark! Drugemu pa krepko breo v želodec, da jo bo čutil!« Potegnil je nož iz žepa, odbil divjačini rogovje s črepijo vred z glave in vrgel rožje v širokemu zamahu

Pohištvo

Erman Arhar

ŠT. VID

Stalna razstava

Velika zaloga. — Plačilo tudi s hranilnimi knjižicami

Tinčkove in Tončkove prigode

267.

Nihče jima noče verjeti.

Tinček in Tonček sta se trudila zama. Nista in nista mogla trdoglavim dečkom dopovedati, da sta bila res v Afriki.

»Škoda, da nisva pripeljala s seboj gorile, s katero sta se tam seznanila, potem bi nama morali verjeti!« je užaljeno dejal Tinček.

»Ali pa slona, ki je bil tudi najin dober prijatelj,« je pristavil Tonček.

»V pragozdu sta srečala tudi pravega Tarzana, katerega sta kretila za Primožka. In koliko drugih stvari bi vam še vedela povedati!« je dejal Tinček.

Dečki pa so ostali trmoglavi in jima niso verjeli niti besedice.

Razočarana in užaljena v dno duše sta Tinček in Tonček dečkom nazadnje pokazala hrbet in jo mahnila proti domu.

Razposajeni dečki pa so na vse grlo kričali za njima:

»Vau-hui! Vau-hui!«

Uboga dečka! Mi vsi, ki smo jih skorajda leto dni spremljali križem-križem po afriškem pragozdu, dobro vemo, kakšne čudovite stvari sta tam doživela. Doma pa so ju namesto s slavo in častmi — obmetavali s posmehom in burkami. Nehvaležna domovina! Le kako more tako negostoljubno sprejeti dva tako vrla in slavna sina?

Gostilničarji,

ako hočete biti res zadovoljni — kupite trpežne, solidne in lepe stole

tovarne Remec-Co, Duplica - Kamnik

Inserirajte v „Slovenca“

Je monumentalno delo dr. Fr. Stele, ki je izšlo v salobni jugoslovanske knjižarne v Ljubljani (slička Kosmos). Obsega 463 strani in bi za 300 slik, stane pa v krasni vezavi (celo platno, oprema arch. Mešarja) samo Din 120.— Ta knjiga mora krasiti Vašo knjižnico, iz te knjige boste morali drpeti!

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; izenitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

PERJE

1 kg Din 6-50 in 8—

Kemično čiščeno čobano perje 1 kg 16 in 20 Din, skubljeno gosje perje 1 kg 36 Din, polpuh 70 Din dalje, sivi puh 80 Din, bel puh 150 Din, polnjene blazine 60x80 cm od 22 Din, polnjene pernice od 90 Din dalje. Inlet in odelje. Vzorci brezplačno pri: „POSTELJINA“, Zagreb, Ilica 76

Službe iscejo

500 Din

dam onemu, ki mi preskrbi službo v tovarni ali kaj sličnega. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Mizar.« št. 2665. (a)

26-letni mladenič

vojaščinu prost, dober kolesar, trezen, nekadilec — išče službo službe ali kaj sličnega. Položi kavčijo. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Marec« št. 2559. (a)

Izučena prodajalka

mešane stroke, večša bučeta, išče službo. Nastop takoj. Ponudbe na pošto ležeče Zagorje ob Savi pod »Posteno« (a)

Trgovski lokal

na Starem trgu 17 (prej Trdnja), oddam v najem s 1. majem. Stanovanje v hiši. — Informacije daje hišnik. (n)

Otroška vrtnarica

išče službo vzgojiteljice. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Takoj« št. 2721. (a)

Gospodična

izobražena, v večletno pisarniško prakso, želi karikano zaposlenje v Ljubljani ali na deželi le za hrano in stanovanje, event. majhen honorar. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Nujna pomoč« št. 2715. a

Mladenič

23 let star, vojaščinu prost, pošten, zanesljiv — išče službo službe, skladiščnika ali slično. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sposoben« št. 2760. (a)

Pošteno dekle

z dobrimi spravevalci išče zaposlitev kot pomoč gospodinj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2755. (a)

Prodajalka

mlajša, z večletnimi spravevalci, išče službo. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vestna« št. 2800. (a)

Inkasant

ki položi kavčijo s hranilno knjižico 18.000 Din — želi službo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2807. (a)

Služkinja

vajena šivanja, vseh hišnih del in nekoliko kuhe, želi premeniti službo v katoliško hišo v svrhu boljše izobrazbe v kuhinji. Nastop in plača po dogovoru. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2810. (a)

Trgovski pomočnik

mlad, vojaščinu prost, zanesljiv in pošten, verziran v vseh panogah trgovine — želi premeniti službo. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zanesljiv in pošten« št. 2853. (a)

Službodobe

Kuharico in slugo

za graščino, ki sta že v večjih hišah službovala, z dobrimi priporočili in z dolgoletnimi spravevalci — sprejem v službo. Nemško pisane ponudbe na: Grad Turniš, pošta Ptuj. (b)

Zastopnike

za prodajo posnemalnikov, brzooparilnikov itd., išče mo. »Persons«, Ljubljana, pošto predal 307. (b)

Močnega fanta

vojaščinu prostega, nekadilca, za kmečka dela, ki se razume nekoliko tudi na delo na žagi, sprejem. Terbovc Mihael, Radeče. (b)

Pomočnika

in vajenca sprejme Ivan Werk, kovač, Mestni pri Slatini, p. Podplat. (b)

Slasličar

z lastno obrtjo, se takoj sprejme. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Posteno« št. 2663. (b)

Tapetna pomočnika

prvovrstno moč — sprejem. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Stalna služba« 2632. (b)

Postrežnico

sprejem takoj k štirčlanski družini za ves dan. Naslov v upravi »Slov.« (b)

Šteparico

ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, sprejem. Vsa okraja v hiši. Plača po dogovoru. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2691. (b)

Mladenič

vojaščinu prost, z nekaj premoženja, ki ima veselje do mizarstva, katerega se lahko izuči — se sprejme kot družabnik v dobro idočo mizarstvo podjetje. Ponudbe upravi »Slov.« v Mariboru pod »Družabnik« št. 2736. (b)

Mesar, pomočnika

z dežele — iščem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoj« št. 2720. (b)

Zastopnike

sprejem za ureditev komisijskega skladišča prvovrstnih švicarskih trakov za pisalne in računske stroje — za vsa večja mesta: Beograd, Zagreb, Ljubljano, Sarajevo itd. — V poštev pridejo samo vpeljane firme. Ponudbe z označbo referenc poslati na: Gutal Dragutin, Osijek I. (b)

Prodajalko

dobro računaro, z lepo pisavo, sprejem v večjo specerijsko trgovino v Ljubljani. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Prodajalka« št. 2587. (b)

Koncipijenta

sprejme odvetnik v Ljubljani. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Dovršena sodna praksa« št. 2617. (b)

Krojaški mojstri

in pomočniki, popolnoma izvežbani v izdelavi plaščev, dobe stalno zaposlitev pri »Elite«, Prešernova 7. (b)

Kuharico

pridno, iz poštene hiše, ki bi opravljala tudi druga dela, v starosti do 30 let, sprejem takoj v stalno službo. Prednost ima tista, ki se razume tudi na vrt. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Večja trgovska hiša na deželi« št. 2742. (b)

Pridno dekle

vajena prodajanja — se sprejme v stalno službo v prodajalni veži sadja. — Wolfova 10. (b)

Trgov. izobraž. dekle

dobi takoj službo v speceriji. Prednost imajo dekleta s katoliško vzgojo z dežele. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Pridna in poštena« št. 2855. (b)

K otrokom iščem

pridno in pošteno dekle, ki ima daljša spravevala in zna nekoliko šivati in pospravljati sobe. Stara mora biti nad 20 let. Ponudbe poslati na Hotel Jelen, Kranj. (b)

Službo dobi

pošteno dekle, srednjih let, z znanjem kuhanja in hišnih del v meščanski hiši. Zglasi naj se takoj. — Marija Lužar, Kranj. (b)

Služkinjo

pridno, takoj sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2794. (b)

Kuharico

sprejme orožniška postaja Jurkloster z nastopom 15. marca; starost približno 35 do 45 let. (b)

Vzgojiteljico

s perfekt. znanjem francoskega jezika, ev. tudi klavirja in nemščine — sprejem k 9letni deklici. Ponudbe s curriculum vitae in pojoji pod »Podeželsko mesto v Sloveniji« št. 2738 upravi »Slovenca« (b)

Sigurno eksistenco

nudim onemu, ki razpolaga z 8000 Din za stroje za izdelovanje živilskega predmeta. Prosta obrt — praksa nepotrebna. — Za točnejše informacije pošljite naslov upravi »Slovenca« pod št. 2757. (b)

Mlado kmečko dekle

sprejem v pomoč gospodinjstvu; okolica Ljubljane. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena in snažna« št. 2777. (b)

Zastopnika

za prodajo mehaničnega izdelka iščem za Slovenijo, najrajši upokoj. orožnika ali sličnega. Plača in provizija. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobro zaslužek« št. 2806. (b)

»Salon Chic«

sprejme prodajalko, izučeno modistino, za stalno

Natakarico

ki se razume na celotno gospodinjstvo, sprejme takoj I. Gregorec, gostilna, Grajena, p. Ptuj. (b)

Agilne potnike

ki že imajo katerokoli zastopstvo, iščem za poedine banovine za posejanje vseh krajev zaradi prodaje odličnega predmeta, potrebnega vsaki katoliški cerkvi. V poštev pridejo samo katoliki. — Prednost imajo oni, ki potujejo z avtomobilom ali motorjem. Ponudbe pod »Odlična zarada 512« na Propagando d. d., Beograd, pošt. predal 409. (b)

Vajenci

Dekle

pošteno, ki ima veselje do trgovine, želi mesto učenke v dobri in poštenu hiši. — Milka Zlaté, Zagorje ob Savi. (v)

Mesarskega vajenca

sprejem. Maribor, Gosposka ulica 40. (v)

15 let star fant

z 1. razr. gimn., se želi izučiti za mesarskega vajenca. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2548. (v)

Inteligentno vajenko

za šiviljsko stroko sprejem. One z veseljem do učenja tudi strojnega vezenja, imajo prednost. Dopise poslati upravi »Slovenca« pod »Marljiva« št. 2759. (v)

Trgovskega vajenca

sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2770 (v)

15 letna deklica

močna, zdrava — se želi izučiti fotografike obrti. K. Kreutz, Guncleje 38. (v)

Pohišstvo

Orehovo opravo

kupim za hranilne knjižice ljubljanskih zavodov. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Oprava« št. 2714. (s)

Pohišstvo

za kompl. spalno, staromodno, dobro ohranjeno, prodam. Leder, Gosposvska 10/I. (s)

Pohišstvo

moderno, velika izbira — dobite po najnižjih cenah pri: Andlovic, Komenskega ulica 34. (s)

Posrestva

Prostovoljni oglas v »Slovenca«: posrestvo li hitro prodaj; če že ne v gotovim denarjem; pač kupen ti s knjižico (a)

Stavbno parcelo

500² m, na zelo lepem kraju, prodam. Aljaževa št. 8, Sp. Šiška. (p)

Parcela

blizu trnovske cerkve — naprodaj. Poizve se: Devinska 5. (p)

Stavbni prostor

okrog 4000 m², zraven železniške postaje in deželne ceste, na Duplici pri Kamniku, naprodaj. — Vprašati v restavraciji Duplica. (p)

Posestvo

10 minut od postaje Petrovče, krasna lega, hiša s sadnim vrtom, oral zemlje, nasajen hmelj — naprodaj. Cena nizka. Naslov v podružnici »Slov.« v Celju pod št. 2679. (p)

Travnik

primeren tudi za stavbe, naprodaj. — Vel. Mengeš št. 48. (p)

Gostilna

dobro idoča, s posestvom, v Vel. Laščah, tik kolodvora, se prodaja ali zamenja z dobro dvo- ali tristavanjsko hišo v Ljubljani ali neposredni bližini. Naslov: Hočevar Marija, Vel. Lašče, kolodvor. (p)

Bivanje na morju

Proda se na otoku Krku hiša iz kamna s 6 velikimi, solnčnimi sobami, vse s prostim razgledom na morje, kateri je preko ceste, 4 kuhinje in klet. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »200.000« št. 2613. (p)

Majhno posestvo

20 minut od ceste, noli ure od postaje, naprodaj. Poslojje je v dobrem stanju. Cena po dogovoru. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2616. (p)

Parcela

na Kodeljevem, naprodaj proti gotovini. Informacije: Ivan Štokan, stavbenik, Kolezijska 7. (p)

Posestvo

blizu Hajdinske postaje, tik velike ceste — prodaja Jožef Vnuk, Spd. Brež. Ptuj. (p)

Novozidano hišo

dvestanovanjsko, z vrtom, 2 minuti od tramvaja — zaradi odhoda takoj prodam. — Vorkapič, Rokova pot 158, Dravle, Ljubljana. (p)

Pravkar došla

prava erfurtška semena

uradno preizkušena

katera dobite v trgovini

M. Vidmajer

Cankarjevo nabrežje 3 — in na stojnici Nabrežje 20. septembra, poleg tromostovja.

Prilijaj, srbež, izpadanje, lomljenje

las uspešno prepreči

BIOLOŠKA KURA

za lase renomirane

tvrdke

Schröder-Schenke.

Odlično regenerira lase

tudi v najtežjih slučajih.

Garnitura 4 preparati

Din 100.—. Zgodaj čuvajte

lase in jih negujte dnevno

z znanimi sredstvi za nego

las

Schröder-Schenke

za suhe lase Balsam I. Din 30.—

za mastne lase Balsam II. Din 35.—

za blond lase Goldregen Din 40.—,

ki obenem prepreči potemnitev

plavih las.

Dobi se v parfumeriji:

„OMNIA“, oddelek 1/8, Zagreb, Gunduličeva 8/I. nad.

Posiljamo po pošti z doplačilom poštne.

Zahtevajte brezplačno ilustrirani cenik!

Gostilna - pekarna

s 13 oral zemlje, blizu Ptuja, naprodaj za 185.000 Din. — Ponudbe je poslati pod »Priložnost na Alojzija Ussarja v Mariboru, Trubarjeva 9/I. (p)

Razglas

Občina Teharje prodaja stavb. parcele ob bano-vinski cesti, 20 minut od Celja. Dražba se bo vršila 15. marca ob 13. uri. — Prodajni pogoji so navpogled v občinski pisarni vsak dan. (p)

Enodružinska hiša

solidno zgrajena, na lepem kraju spodnje Savinjske doline, z lepim vrtom, v bližini domače cerkve, železniška in avtobusna postaja, ugodno naprodaj. Krasno letovišče. Dopise podruž. »Slov.« v Celju pod »Tusculum« št. 2733. (p)

Hišo

z dobroidočo gostilno, z električno razsvetljavo in vodovodom, v zelo prometnem in industrijskem kraju, tik kolodvora, v bližini Celja — prodam. — Naslov v podruž. »Slov.« v Celju pod št. 2732. (p)

Hiša v Celju

3 sobe, kuhinja, klet, vrt, naprodaj za 60.000 Din. Skočir, Zavodna 65. (p)

Hiša z velikim vrtom

pripravna za vrtnarstvo, naprodaj. Vprašati: Seršen, stavb., Domžale. (p)

Novozgrajena hiša

s 3 stanovanji, na Šmartinski cesti, naprodaj. — Ugodni pogoji. Poizve se pri I. Oražem, Moste, Predovičeva ulica. (p)

Njiva

pet minut od kolodvora Vižmarje, meri 3600 m², naprodaj skupaj ali tudi posamezne parcele, poleg njih teče vodovod in elektrika. — Poizve se: Guncleje 30, št. Vid. (p)

Majhno posestvo

v Dobrunjah — naprodaj. Hiša, gospodarska poslopja v dobrem stanju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2725. (p)

Sončno parcelo

mirno, 650 m², ograjeno z betonsko ograjo, prodam. Stožice 110, pri Ljubljani. (p)

Šeststanovanjska hiša

nova, v Ljubljani, naprodaj. Sprejem se v delo plačilo tudi knjižice Kmetске posojilnice. Poizve se: Mirje 1. (p)

Več stavbnih parcel

nasproti nove III. državne gimnazije prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2795. (p)

Dve stavbni parceli

prodam ob Tyrševi cesti. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2793. (p)

Posestvo

na Dolenjskem prodam ali zamenjam za hišo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Cena« št. 2778. (p)

Hišica

400 m² vrta, štiri sobe, kabinet, terasa, elektrika, vodovod in pritlikline — naprodaj. Cena 68.000 Din. Stožice 89, p. Ljubljani. p

Prodaj

takoj trafiko na glavni prometni cesti, s priključnim stanovanjem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »15.000« št. 2830. (p)

Prodaj

v centru Ljubljane, na prometni točki lepe trgovske lokale z velikimi skladišči. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prometna točka« št. 2828. (p)

Kupim sred. posestvo

za 50.000—60.000 Din. — Oziram se na dobro ohranjeno gospodarsko poslopje. V poštev pridejo poslasta na Dolenjskem in Gorenjskem, izjemoma na Štajerskem. — Plačilo ob prejemu polovico v gotovini, polovico v knjižicah Kmetске hranilnice. Ponudbe je poslati pismeno na: I. Usenik, Veliki vrh, pošta Nova vas pri Raketu. (p)

Ugodno naprodaj

Stanovanja

ODDAJO:

Enosobno stanovanje
oddam. Milčinskega 76, Šiška. (6)

Stanovanje

tri sobe, kopalnica in vse pritlikline — se odda za 1. maj boljši, mirni stranki. Gregorčičeva ulica 19, pritlikline, deono. (6)

Dvosobno stanovanje

s pritliklinami, v podpritlikliju, oddam za 1. maj odrasli družini, poleg nove šišenske cerkve, Verovškova 51. (6)

Odda se

lokal v sredini mesta za takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2799. (6)

Dvosobno stanovanje

in kabinet, III. nadstropje, center, ceno oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2669. (6)

V najem oddam

dvoje stanovanj in pekarijo v Medvodah št. 8; za pekarijo kavčija. Ivan Avgustin, Skofja Loka, kolodvor. (6)

550 Din

triosobno sončno stanovanje, prenovljeno, elektrika, plin, pritlikline, oddam mirni stranki takoj ali po dogovoru. Medvedova 28, I. nadst. (6)

Dvosobno stanovanje

z vsemi pritliklinami poceni oddam mirni stranki. Povšetova 35a, Kodelevo. (6)

Enosobno stanovanje

s kuhinjo in pritliklinami — takoj oddam. Kolodvorska št. 11. (6)

ISČEJO:

Triosobno stanovanje

s kopalnico in pritliklinami, solčno, I. nadstropje ali solčno pritlikline — isče mirni — točno plačujoči zakoneki par z aprilom. Ponudbe upravi »Sl.« pod »Nj. predalec od centra« št. 2723. (6)

Za 1. april iščem

enosobno stanovanje s pritliklinami za eno osebo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Točen plačnik«. (6)

Selim

z zaprtim selitvenim avtom, z jamstvom in najceneje. Prevažam tedensko enkrat na Sušak. Draga Guštin, Ljubljana, Cesta 29. oktobra št. 24 — telefon 2509. (6)

Stanovanje

dve sobi, visoko pritlikline, pritlikline, iščem za maj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Samec« 2833. (6)

Eno- ali dvosobno

stanovanje išče mirna dvodelanska družina za takoj ali pozneje. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Snažno«. (6)

Vnajem

ODDAJO:

Na Vrhniki

Kolodvorska 4 — oddam takoj lokal, stanovanje in več posameznih sob. (n)

Mlekarno oddam

na prometni točki zaradi odhoda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2827. (6)

V najem oddam

dva prostora za trgovino. Sredina mesta. — Vprašati Cankarjevo nabrežje 3-II. Gerkman. (n)

Dva pisarn. prostora

v pritlikliju, oba na ulico, v Dalmatinovi, oddam za april. Več v upravi »Slovenca« pod št. 2802. (n)

Lepo vinsko klet

z založnimi in eventualno transportnimi sodi, v Ljubljani, zunaj mitnice — oddam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2638. (n)

ISČEJO:

Pekarno

dobro vpeljano, vzajem v najem. Po možnosti s koncesijo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2791

Hotel

ali boljše gostilno — vzajem takoj v najem v večjem mestu Slovenije ali letovišču. — Ponudbe upr. »Slov.« v Mariboru pod »Premožen hotelir« 2874.

Razno

Informatorije

in poverjenike, zanesljive in agilne, iščem po vsej Dravski banovini. Ponudbe: Gospodarska pisarna, Ljubljana, Selenburgova 7, I. nadst. (r)

Informacije, inkaso

uspešno, diskretno izvršuje: Gospodarska pisarna, Ljubljana, Selenburgova 7, I. nadst. (r)

Kmečko zaščito

vse posle uspešno izvršuje: Gospodarska pisarna, Ljubljana, Selenburgova 7, I. nadst. (r)

Južna Amerika

Ker potujem v doglednem času nazaj v Južno Ameriko, prevzamem posredovanje v raznih zadevah, ki jih ni mogoče urediti pisnimim putem in izposlujem lahko tudi izselitev. Dopolne podružnici »Slov.« v Celju pod »Amerika«. (r)

Modni salon Rozman

Ljubljana, Dvorni trg 3, izdeluje

damske kroje

po meri iz najnovejših žurnalov, ki so damam na ogled. Poskušamo tudi krojno risanje

ki je zvezano z brezplačno prakso v delavnici.

H kmečki družini

grem za 4 tedne za hranjo. Pomagal bi pri vseh delih. Naučil bi jih nemško. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Pošten človek« št. 2719. (r)

Glashütte srebrno oro

originalno, precizno izdelano, zamenjam za zlato iste znamke proti doplačilu. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Glashütte ura« št. 2722. (r)

Žage

Trgovina z lesom in gradbenim materialom, v večjem mestu blizu Zagreba, katero vodim že 15 let v lastni hiši, sprejme v komisijo skozi vse leto dobavo rezanega lesa vseh dimenzij. Nudim prvovrstno garancijo, ostalo po dogovoru. Cenj. ponudbe upr. »Slov.« pod »Komisijon« št. 2637.

Reg. S. 529 26.

Pomlad...

Zdravilna zelišča so že tisoče let vir zdravja za trpeče človeštvo. Že v starem veku je bila znana zdravilna moč mnogih rastlin. Iz srednjega veka so nam ohranjene še mnoge bele knjige, v katerih nam zdravniki in menihi opisujejo zdravilno moč mnogokaterih zelišč, cvetja, korenin in skorij. V novejšem času pa je mnogo medicinskih učenjakov, profesorjev in odličnih zdravnikov preiskalo gotovo vsa zdravilna zelišča na podlagi današnjega stanja znanosti in odredili, pri kateri bolezni naj se uporabljajo. Izbira in sestava planinskega zdravilnega zelišča, iz katerega je Planinka čaj sestavljen, odgovarjata vsem zahtevam današnje znanosti o zeliščih.

Veliki svetovni uspeh Planinka čaja, katerega uporablja na tisoče bolnikov tudi v inostranstvu, je zahvaliti njegovemu zdravilnemu svojstvu. Zdravilna zelišča, iz katerih je Planinka čaj sestavljen, se povečini nabirajo v jugoslovanskih planinah in to v tistem času, ko se nahajajo učinkovite zdravilne sestavine v rastlinah v največji meri.

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim?

Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolča, obolenju in lenivosti črevesja, hemoroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihtu in išijas, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri poapnenju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na spomlad podvržejo 6—12 tedenskemu zdravljenju s Planinka čajem. Boljše in odpornejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se dosežejo s pomočjo Planinka kure.

Zahtevajte v apotekah izrecno Planinka čaj Bahovec za Din 20— po paketu, ki vsebuje samo tedaj pravi Planinka čaj, ako je paket zaprt in plombiran ter nosi naslov:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, ki Vam brezplačno pošlje vzorec in poučno knjižico

Davčne zadeve

obročno plačevanje, pritožbe: Davčna poslovilnica. Ljubljana, Selenburgova 7-I. (r)

1000 m² desk

za mizarstva in graditelje hiš. Vsled sankcij sem znižal cene lesu ter sem povečal zalogo tudi v Ljubljani, kjer dobite blago v vsaki količini po konkurenčnih cenah. Pri večjem odjemu znaten popust. — Priporoča se za cenjena naročila lesna industrija Martinec, Prule 8. (r)

Varčnim gospodinjam

priporočamo kvalitetne mlečne izdelke, sire vseh vrst, fino čajno maslo. Na drobno. Na debelo. Cene zmerno. Priporoča se mlekarica Naklo. Erjavčeva c. 2, nasproti dramskega gledališča, in stojnica Naklo na živilskem trgu. (r)

Nudim morske ribe

vseh vrst (jastoge, humore, kup) po zmernih cenah. Ivo Vusković, eksport, Split - Ribarna. (r)

Glasba

Bleh instrumente

za 16 oseb, popolnoma dobro ohranjene, vgrajene po dunajskem načinu — prodam za 4500 Din. Ponudbe na: Bolčić, Zagreb, Branimirova 17 (buffet). g

Koncertni klavir

prvovrsten, železne konstrukcije, brezhiben, primeren tudi za učne zavode, dvorane itd. — napredaj. Več v upravi »Sl.« pod št. 2859. (g)

»SLOVENCA«

CITAJTE IN ŠIRITE

Izdelovalnica harmonik

FR. LUBAS

in sin Ljubljana, Tyrševa c. 36

Kupimo

Zlato

kupujem ter plačam najvišje dnevne cene. — Prevzamem popravila in predelave. F Čuden, Prešernova ulica 1. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Pletilne stroje

Flach No. 8/50 šir., dalje No. 4 ali 5/60 šir., dalje special stroj za nogavice, tanko ali srednje debeline. 1 stroj za entlanje trikotaze — kupim. Ponudbe z oznako cene na: Skvorc, Zagreb, Nova vas št. 58. (k)

Cunje

krojaške odrezke, tekstilne odpadke, ovčjo volno, kupi vsako množino Arbeiter, Maribor, Dravska 15.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Primeren voziček

za hromo damo kupim. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Miro« št. 2700. (k)

Hrastove frize

25 mm, tudi sveže rezane, 40—60 cm dolge, 7—12 cm široke, I. in II. razredne, kupim. Ponudbe z navedbo cene na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28 pod »Trajna dobava P.« 4165. (k)

Zastavne liste, zlato

in srebro kupi Grajski urar v Mariboru. Lastna popravilnica.

Otroški voziček,

šivalni stroj in štedilnik kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Plačam« št. 2805. (k)

Krompir kifelčar

kupimo v vsaki množini. — Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. (k)

Prodamo

Motorno kolo

angleške znamke, 500 ccm OHV, z električno razsvetljavo, v najboljšem stanju, prodam. Aleksandrova 9/III, Bonač. (l)

Neveste!

Posodo in vso opremo za kuhinje izberete tudi na knjižice najugodnejše pri »JEKLO« - Stari trg.

Pišite še danes!

Ostanke

mariborskih tkalstnih tovarn brez napak, pristnobarvni. »Paket serija A« za moško, žensko, namizno postelino perilo in ribe. »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in barchenti najboljši kakovosti, vsak paket 10—20 m samo 107 Din. Dalje novi »Original Kosmos Z« paketi, vsebujejo 2.80 m sukna za eno dolgo zimsko suknjo oziroma ženski plašč lepe temne barve ali pa 1.80 m za kratko posebno močnega štruka ali sukna za ene blače. Tudi ta paket samo 107 dinarjev. Vsi paketi poštnine prosti. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. — Pišite takoj na »Kosmos« razpošiljalnico, Maribor, Dvorakova ul. 1.

Sveže najfinije norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Trenčkote

vsa oblačila, perilo itd. — v ogromni izbiri — kupite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (l)

Pristni jabolčnik

150 hl, dober, letnik 1935, prodam. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 2677. (l)

Otroški voziček

športni, malo rabljen — prodam za 160 Din. Poizve se pri F. Bizjak, Kongresni trg 8. (l)

Oblanje

za kurjavo ali steljo, prodam. Rojc, Tržaška c. 9.

Volneno blago

za damske obleke in svilo dobite v veliki izbiri po ugodnih cenah — državni uradniki tudi na mesečne obroke — pri

OBLACILNICI

ZA SLOVENIJO

Ljubljana, Tyrševa c. 29 (hiša Gospodarske zveze). Do preklica prodajamo blago tudi na hranilne knjižice članic Zadrudne zveze v Ljubljani.

Kolesa

še malo rabljena, vseh vrst, in šivalne stroje, ki odgovarjajo popolnoma novim, kupite poceni edino pri »Promet« (nasproti križanski cerkvi). (l)

Otroški voziček

športni, prodam. Prešernova ulica št. 30/I. Zelena jama. (l)

Semenski oves

ruski, ki je dal lani dvajsetkratni pridelek, in grahovo, črno deteljo, barmatsko lucerno ter druga semenja za polje — dobite v Javnih skladiščih, pri tv. Fran Pogacnik, Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33. (l)

Preprogo

3 x 4, in 2 oleandra — prodam. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 2837. (l)

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen — prodam za 300 Din. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2836. (l)

Sadno drevje

od Dolinske je priznana odlična! Najboljše štajerske eksportne sorte: Kanadka, Boskopski kosmač, Krivopecelj, Bobovec, Boikovo jabolko, Beličnik, Charlamovski itd. Cene nizke! Pri večjem odjemu posebne ponudbe. Zahtevajte seznam: Sadjarstvo Dolinske, Kamneca pri Mariboru. (l)

Deset vrtnic plezalk

v najkrajšnjih, novih, plemobih nepodvrženih sortah, vmes trajno cvetoče, poštnine prosto — pošlje na vaš naslov za 60 Din: Sadjarstvo Dolinske, Kamneca pri Mariboru. (l)

Novofundlandce

priznane, izredno krasne in inteligentne pse, moške, letošnje, z rodovnikom — prodaja Drvenik, Ptuj — Aškerčeva 10. (l)

Nov skobelnik

(Hobelbank) prodam za 420 Din. Mušič Franc, mizar, Menges. (l)

Otroške vozičke kolesa

kupite ugodno pri S. REBOLJ & DRUG. Ljubljana, Gosposvetska 13

Gozdne sadike

za pomladansko pogozdovanje ima večje množine 4- in 5-letnih, presajenih, prvovrstnih smrekovih sadik, kakor tudi

Cipresne sadike

več tisoč komadov za vrtno ograje in parke v različnih višinah do 1,75 m napredaj Franc Dolenc, Predvor nad Kranjem.

Jabolka

štajerska, prvovrstna in

pomaranče

sočne, sladke, zopet v zalogi pri

GOSPODARSKI ZVEZI

Orehova jedra

5 kg 105 Din, cvetlični zdrav. med 10 kg 145 Din, 30 kg 400 Din, razpošilja franco vsaka postaja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Za hranilne knjižice

vseh ptujskih denarnih zavodov si lahko nakupite raznega manufakturnega blaga pri trvdki Nedog Franc v Ptuj. (l)

Semenski krompir

»Oneida«, gorenjski, dobavlja točno in solidno Kmetijska okrajna zadruga, Kranj. (l)

Naznanilo

Cenjenim gostom sporočam, da sem se preselila iz gostilne Kren, Pobrežje, v gostilno Modrič, Taborska 20, katero otvorim 1. marca. — Solidna postrežba in dobra kapljica. — Se priporoča

STEFI in FRANC MATEL.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«. »Domoljub« in »Bogoljub«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030

+

Umrli nam je dne 29. febr. 1936 ob 6 zjutraj, po dolgem, mučnem trpljenju, previdna s tolažili sv. vere, v 72. letu starosti, naša udrva Ljubljana soproga, mama, stara mama in tašča, gospa

Marija Zajec roj. Okorn

Pogreb drage nam pokojnice bo v

Deset nizkih vrtnic
trajno cvetočih, najlepših
različnih barv, poštne
prosto, pošljemo na vaš
naslov skrbno zavite za
60 Din. - Sadjarstvo Do-
linšek, Kamnica pri Ma-
riboru. (1)

Modroce

posteljne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetniške
izdelke nudi na ceneje

RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilha za
modroce in blaga za
prevleke pohištva

Vreče

za moko, otrobe, oglje —
raznih velikosti — nudi
Podbevšek Filip, Ljubljana
na VII, Celovška cesta 114

VINA

dolenjska, štajerska in
sploh vseh vrst kupite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.

Gospodinje, obrtniki!
Iz skladišča odproda
kuhinjsko posodo, razno
orodje, tehnične, štedilni-
ke, kopalne peči ter raz-
novrstne otroške igrače
po najnižjih cenah
Stanko Florjančič,
železnina, Resljeva cesta
št. 3 (poleg Zmajskega
mostu). Vhod skozi dvo-
rišče. — Vzamem tudi
knjižice ljubljanskih za-
vodov. (1)

Za plemo

velike yorkshirski svinje in
merjasce, 6—7 mesecev
stare, proda za ceno 14
Din kg. Natančna pojas-
nila pri upravi lastnosti-
stva, Podgorač-Našice. (1)

Rafal

129: 69: 45: 79:

Radi bolezn prodam
HOTEL NOVO POŠTO
v Kranju
Informacije pri posestniku

Svarilo!

Ob priliki tragične smrti moje žene Minke
roj. Burja in njene sestre Ivanke Burja
so nekateri raznašali neresenične govorice, ki so
zame žaljive. Vsakogar, ki bi take govorice raz-
našal, bom kazensko zasledoval.

Vovko Ferdinand

monsterski delovodja mestn. vodovoda v Ljubljani.

Oglejte si veliko
izbiro dvokoles, otro-
ških in igračnih vo-
zičkov, invalidskih vozil, prevoznih
trileklijev, motorjev, šivalnih strojev,
pnevmatike in raznih delov. Cene znižane! Cenik franko!
TRIBUNA F. BAYTEL, tovarna dvokoles in otroških
vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

IVAN KRAVOS
Maribor, Aleksandrova cesta 13

Lepo belo blago
za birmanke od 4- Din

naprej dobite v
Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica št. 15

Kanarčke,

prvovrstne pevce, ki pojo kot slavčki
in rane harcer rolerte, prodaja po
zmernih cenah — samce po Din 200—,
a samice za plemo po Din 50—, **Ivan**
Jemeršič, vpokojenec — župnik, **Gr-
bišno polje**, Pošta v mestu, **Hrvatka**.
Pošilja po povzetju in garantira, da
pridejo ptiči zdravi in živi. Daje brez-
plačne nasvete za negovanje in odgojo kanarčkov. Ako
se naroči samci in samice skupno ali več komadov, se
ne računa zavojnina in plača poštuna. Vsakemu je na
vloged več sto priznanje slasti iz Srbije. Tako piše te
dni dr. Simić, zdravnik v Beogradu: Jaz sem s poslanim
ptičem več kot zadovoljen. To je pametna ptica in ptičje
čudo. Pevce, da mi ga ni para. Poje podnevi in ponoči,
kadar hočem in na komando. Prosim, da mi pošljete še
enega takega po povzetju, naj bo za katerokoli ceno.

Uprava »Slovenca« Maribor

Koroška cesta 1
Podružnica: Aleksandrova 6
Sprejemajo se oglasi in naročniki lista,
izvršujejo vsi upravni posli in dajejo
pojasnila, ki spadajo v delokrog uprav-
ništva lista.

MIKALNIK (SPINNKREMPER) TRODELNI MIKALNI STAVEK

1 trgalni mikalnik (Vorreissmaschine), delovna ši-
rina 1300 m/m, ročno nakladanje, boben iz mavca.
1 zlagalni mikalnik (Pelzmaschine), delovna širina
1500 m/m, s pasatim zlagalom runa, boben iz
železa.
1 delilni mikalnik z dvojnimi svalkalom, delovna
širina 1500 m/m (Feinspinn mit Doppelnitschel-
tisch).
1 svalkalo s 4 hlačnicami (Viernitschler), z 120
dobrih niti, delitev 12 m/m.
Jermenca, hlačnice, volant in mikalno okovje, v
stanju, sposobnem za obratovanje.
Gornji stroji se z nahajališča zelo ugodno prodajo.
Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 2656.

RADIO AMATERJI!

Zahtevajte najnovejši neto cenik evropskega in
ameriškega radio materiala, Tungsram in Sylvania
radio svetilke. Cene, izbira in kvaliteta vas bodo
presenetili. Novosti: Polsestavljivi radio aparati!

RADIO AMERIKA

Beograd - Obiličev Venac 32

Umetne oči izdelujemo strogo
po naravi za naše paciente
F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden

V Ljubljani: Splošna bolnica,
očesni oddelek, dne 6 in 7 marca

Zahvala

Vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, ki so lajšali zadnje ure mojemu
soprogu

Antonu Čopu

vsem, ki so ga spremili na zadnji poti,
izrekam najtoplejšo zahvalo. Posebno
zahvalo izrekam g. dr. Justinu za nje-
govo požrtvovalnost, kakor tudi častiti
duhovščini in usmiljenim sestram, kate-
re so mu strele ob času njegove bolezni.
Toplo zahvalo izrekam tudi pevcem
društva »Vodniki« za v srce segajoče
žalostinke. Vsem še enkrat najtoplejša
hvala.

Maša zadušnica za blagopokojnim bo
v četrtek, dne 4. marca ob pol sedmih
v cerkvi sv. Frančiška v Sp. Šiški.
Zg. Šiška, dne 1. marca 1936.

Marija Čop.

Cenjenim damam sporočam, da sem
preselila frizerski salon
iz pasaže Aleksandrova 4, ter se na-
hajam v modernu urejenem salonu

Kongresni trg 3

vojal Wolfove,

kjer Vas prvovrstno postrežem.

Priporoča se za nadaljno naklonjenost

Salon „FANČI“ Jenko

ARBORIN (ZAKONITO ZAŠČITEN)

UNIČI SADNE SKODLJIVCE!

CHEMOTECNA, Ljubljana, Mestni trg 10

Kastelic Anton

mesar in prekajevalec
Ljubljana, Bohoričeva ul. 13

Pasaža Nebotičnika

P. n.

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu,
da sem z današnjim dnevom otvoril svojo
higijenično urejeno

mesnico — podružnico v pasaži Nebotičnika.

Potrulil se bom, postreči cenjenemu
občinstvu vedno s svežim in prvovrstnim
mesom po solidnih cenah. Imel bom stalno
na zalogi vseh vrst mesnih izdelkov sve-
žega in prekajenega mesa. Po želji do-
stavljam vsako množino na dom.

Cenjenemu občinstvu se najtopleje
priporoča

KASTELIC ANTON
mesar in prekajevalec.

Knjigovodjo

starejšo osebo, perfektnega bilancista, sprejemmo.
Poleg popolne verziranosti v knjigovodstvu mora
obvladati tudi slovenski in nemški jezik. Le oni z
veliko prakso in prvovrstnimi referencami naj
pošljejo lastnoročno pisane ponudbe s prepisi
sprčičeval in navedbo dosedanjega službovanja pod
»Industrija« v upravo »Slovenca«.

Kdo vam bo sporočil vse novice iz tujine,
kjer biva nad 350.000 naših rojakov?

Naši izseljenci vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanima. Zato je naj-
bolje, ako si takoj naročite mesečnik

„Izseljenski vestnik Rafael“

ki na osmih straneh poroča o življenju in delu naših bratov in sester v tujini.
Naročnina znaša letno za Jugoslavijo 12 Din, za inozemstvo pa 24 Din.

Naročite si ga in pišite še danes na naslov:

Uprava Izseljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Turševa 52